inkeriläisten VIESTI

1 - 2/ 2001

Tässä numerossa

Veto vaihtuu, viesti jatkuu

Uusi alkanut vuosi merkitsee Inkeriläisten viestin historiassa muutosta, kun sekä pitkäaikainen päätoimittaja Markku Pyysiäinen että toimitussihteeri Marja Mustakallio jättivät tehtävänsä. Viimeisessä pääkirjoituksessaan Markku saatteli Viestin inkeriläisten "kolmannen aallon" käsiin, todeten, että "he tietävät, mikä nyt on oikea suunta inkeriläisten asiassa."

Viestin näkökulmasta valitettavasti Markun toive ei täydellisesti toteudu. Toimitussihteeri *Lilja Kuivanen* kylläkin edustaa uuden aallon paluumuuttajia. Hän on yksi syvällisempiä tuntemiani Inkerin historian ja kulttuurin tuntijoita, jolla on muille paljon annettavaa. Sen sijaan itse olen nähnyt päivänvaloni inkeriläisen äidin helsinkiläisenä tyttärenä, vaikka nykyisin olenkin hylännyt pääkaupungin asuinpaikkana ja vaihtanut sen maalaismaisemaan. Kirjoitus- ja tiedotustyötä olen tehnyt leipäni eteen vuosikausia ja edelleenkin teen. Inkeriläiseen kulttuuriin ja identiteettiin olen pureutunut paitsi omassa elämässäni, myös sen tutkijana. Toivomme, että pystymme yhdessä tuomaan Viestiin jotain kaivattua uutta.

Syksyn mittaan eri inkeriläisjärjestöjen kanssa käydyissä keskusteluissa on noussut voimakkaasti esille tarve inkeriläisten keskinäisen tiedonvälityksen parantamiseen. Hajanainen kansa tarvitsee kiinnekohtia pysyäkseen edes jollakin tavoin koossa. Tiedonvälitys on tässä yksi tärkeä keino. Päämääränä onkin kehittää Viestiä entistä enemmän myös ajankohtaiseksi tietokanavaksi juuria unohtamatta. Yli rajojen kulkevan tiedonvälityksen helpottamiseksi on jo nyt luotu sähköiset viestiyhteydet ja internetsivustot. Koska sähköiset yhteydet eivät ole kuitenkaan kaikkien mahdollisuuksien rajoissa, lehteä tarvitaan yhä.

Lehti voi omalta osaltaan edistää yhtenä keinona uusien tulijoiden kotoutumista. Mutta paikan löytyminen uudessa ympäristössä vaati myös omien juurten tuntemista ja kunnioittamista. Tämän rinnalla tieto suomalaisesta yhteiskunnasta on luonnollisesti tärkeää. Pyrimme vastaamaan myös tähän tiedontarpeeseen. Yhtenä keinona on uusi Kysymyksiä ja vastauksia -palsta, jonne voi lähettää eri elämänalueisiin liittyviä kysymyksiä. Toimitus kaivaa niihin tarvittaessa vastaukset alan asiantuntijoilta.

Siteeraan lopuksi Anja Hännisen kirjoituksessaan lausumaa ajatusta. "Yksin emme työtä tee, toinen toista tarvitsee!"

Hyvää alkanutta vuotta!

Helena Miettinen

Tuulissa tullaan

Viime vuosina käyttöön tullut käsite "kotouttaminen" edellyttää paluumuuttajalta maahan sopeutumisen ehtona suomen kielen hallintaa, maan historian, tapojen ja kulttuurin tuntemusta, mutta myös oman kulttuuriperinteen säilyttämistä ja vaalimista.

Me inkerinsuomalaiset olemme maahanmuuttajina siinä mielessä erikoisasemassa, että kansallamme ja kantaväestöllä on yhteiset juuret sekä yhteinen kulttuuriperinne. Piirileikitkin ovat samanlaisia, joskin inkeriläisten esittäminä ne ovat vilkkaampia ja sisällöltään mielikuvituksellisempia.

Kansallinen kulttuurimme oli useita vuosikymmeniä tunnettujen historiallisten olosuhteiden vallitessa uhanalaisessa asemassa. Nykyoloissa erittäinkin Suomessa on tullut mahdolliseksi sen osittainen elvyttäminen. Tunnetusti Inkeristä on tallennettu huomattava määrä kalevalamittaista kansanrunoutta. Tältä pohjalta versoavalla kulttuuritoiminnalla on nykyään tärkeä roolinsa paluumuuttajien ja kantaväestön välisen yhteisymmärryksen kehittämiselle.

Helsingissä on jo pari vuotta toiminut *Tuulistullaa*-niminen kansanperinneryhmä, joka syntyi *Viola Pekkasen* aloitteesta 14. syyskuuta 1998. Myöhemmin ryhmä sai maineekkaan nimensä Tuulistullaa samannimisen "tuulisen" inkeriläistanssin mukaan. Tuulistullaa-yhtyeen esittämät tanssit ovat ns. röntysköitä. Nimi yhdistetään kansanomaiseen kuvailevaan verbiin rentystää eli "kulkea miten sattuu" Röntyskä tarkoittaa itse tanssia, tanssitapaa sekä myös ilonpidon paikkaa: "Inkeris' sanottii, jot' männää röntysköil" "Rentystämisestä" huolimatta röntysköihin kuuluu yhteinen, vapaa ja sisäisesti harkittu tanssitapa. Röntyskät ovat hauskoja leikkitansseja, joiden esittäjät saattavat tans-

siessaan sepittää uusia tilanteeseen sopivia sanoja.

Tuulistullaa-perinneryhmään kuuluu 16 eri-ikäistä esiintyjää. Heidän joukossaan on lahjakkaita ja ammattitaitoisia näyttelijöitä, joiden ensikosketus kansanmusikkiin on peräisin jo lapsuusajoilta. Ryhmän vetäjänä toimii Viola Pekkanen, joka on päättänyt Petroskoissa teatterikoulun ja kuulunut vuosina 1970-1991 Petroskoin suomalaisen draamateatterin näyttelijäkuntaan. Viola hallitsee sekä suomen kirjakielen että inkerin murteen. Hän on oppinut nämä taitonsa aikanaan suomalaisilta vanhemmiltaan, vaikka syntymäpaikkana olikin Uralin seutu. Myöhemmin Itä-Karjalassa kodin ympäristö oli ollut suomenkielinen, ja näin kielitaito säilyi. Saavuttuaan paluumuutajana Suomeen Viola Pekkanen on näytellyt Kalevalan näyttämö- ja Raivoisat ruusut-teattereissa sekä suorittanut Tarinan lumo ja voima - täydennyskoulutuskurssin Teatterikorkeakoulussa Helsingissä.

Ryhmän solisti *Arvi Kemppi* on myös omaksunut kielitaitonsa kodin perintönä sekä lisäksi laulutaitonsa äidiltään. Arvi on yhtyeen eräänlainen tuuliviiri, inkeriläisen kulttuurin ainutlaatuinen tuntija, jolta muutkin oppivat paljon.

Irina Kolo osallistui jo Inkerinmaalla siellä toimivaan Röntyskä-yhtyeeseen. Nyt Irina opettaa tuulistullaalaisille tansseja ja lauluja. Hän on myöskin mainio inkeriläisen kansanperinteen kantaja. Irina, hänen Aino-äitinsä sekä Ainon Annavunukka edustavat Tuulistullaassa inkeriläisen kansanperinteen tulkitsijoiden kolmea sukupolvea.

Tuutarinpukuinen Tuulistullaa on esittänyt jo kahden vuoden ajan perinteisiä kansantansseja, joita säestetään myös lauluilla. Inkerissä lauluja syntyi kuin "turkin hihasta". Perinne ei ole vieläkään ehtynyt. Tuulistullaa on esiintynyt sekä Suomessa että Inkerinmaalla ja Ruotsissa.

Yhtye toimii vapaaehtoisperiaatteella. Tuulistullaalaisia yhdistää rakkaus musiikkiin, halu tuntea syvemmin omaa kulttuuriperinnettään sekä mielekäs ja hauska yhdessäolo. Ihmisen persoonnallisuuskin on rikkaampi ja täydellisempi kun hän tuntee juurensa, kiteyttää Viola Pekkanen.

Parissa vuodessa Tuulistullaasta on tullut keskeinen inkeriläisen kansanperinteen vaalija Suomessa ja koko maailmassa.. Menestystä ja pitkää ikää !

Sydänkuun aikaan

Lilja Kuivanen

Meistä nykyajan ihmisistä on itsestään selvää, että uusi vuosi alkaa tammikuun ensimmäisestä päivästä ja päättyy joulukuun loppuun. Harva tulee edes ajatelleeksi, että uudenvuoden alku voisi sijoittua muuhunkin ajankohtaan ja näin on aikanaan tapahtunutkin.

Tunnetun suomalaisen kansanperinteen tutkijan *Kustaa Vilkunan* mukaan muinasajan ihmisten käsitteet vuodesta ja vuodenajoista olivat rajoiltaan epämääräisiä. Maatalousyhteisössä vuodenvaihde noudatteli maatalouden vuodenkiertoa. Vuoden päättäjäisiä vietettiin myöhäissyksyllä, kun sato oli korjattu, riihet saatu puiduksi, syysteurastukset tehdyksi ja metsästyskausi saattoi alkaa. Suomalaisten muinainen vuosi päättyi marraskuun loppuun ja seuraava kuukausi, talvikuu (nykyinen joulukuu) aloitti uuden vuoden.

Mutta uudenvuoden alkajaisia ei vietetty tiettynä päivänä, vaan sitä juhlittiin sinä päivänä, mikä esi-isien tavan mukaan kussakin talossa oli tullut käytäntöön. Vanhan vuoden päättäjäisten ja uuden vuoden alkajaisten välillä oli ylimenokausi eli jakoaika, joka oli myöskin ollut eri paikkakunnilla eri pituinen.

Tammi- eli kansan suuussa sydänkuu jakaa vuoden vaikeimman kauden, talven, kahtia. Vuoden alkaminen tammikuun ensimmäisestä päivästä on kirkollinen tapa. Suomessa se otettiin käyttöön keski- ja uudenajan taitteessa. Uudenvuoden juhlallisen vieton katsotaan alkaneen Suomen kirkoissa vuonna 1224. Virallisesti tilivuoden alkamispäiväksi se säädettiin Ruotsi Suomessa vasta vuodesta 1546. Kansan keskuudessa uudenvuoden päivää nimitettiin vielä pitkälti 1800 -luvulle uudeksi jouluksi.

Vanhojen säähavaintoperiaatteiden mukaan alkuvuoden säätä seurattiin erittäin tarkasti, sillä uskottiin, että vuoden 12 ensimmäistä päivää vastaisivat ilmojen suhteen koko vuoden sääoloja. Ensimmäinen päivä määräisi tammikuun sään, toinen päivä - helmikuun jne. Pakkassää tiesi suotuisia ilmoja keskikesällä ja päinvastoin. Esimerkkinä kansanomaisista säähavainnosta vuoden taitteessa tuutarilainen sanonta: “Puut ko kestäät hyytees (huurteessa) kaik joulut ja uuvvevvuuvvej ja loppijaisen, sit tulloo rikas vuos”

Hyvän vuoden merkkinä pidettiin myös, jos metsä kolme vuorokautta ennen uuttavuotta puhdistuisi lumesta. Marjavuotta enteili, jos uudenvuoden päivä oli aurinkoinen. Mutta jos ilma oli pilvinen, sinä vuonna eivät vasikat eläisi eivätkä sienet kasvaisi, se tiesi katovuotta: “Kun on usma uunna vuonna, niin on halla heinäkuussa, talvi keskellä keseä”. Myös juhannuksen säätä ennustettiin uudenvuoden päivän mukaan: “Minkälaiset ilmat uunna vuonna, semmoiset juhannuksena” Ensimmäisestä suojasäästä uudenvuoden jälkeen laskettiin olevan elon-

Veserista on suora käännös vastaavasta venäläisestä sanasta. Veden vihkiminen tapahtui upottamalla ristiinnaulitun kuva kolmeen kertaan veteen rukousten ja virsien saattelemana ja anomalla Jumalalta vedelle Jordanin siunausta ja Pyhän hengen uudestisynnyttävää voimaa. Vihittyä vettä käytettiin vuoden mittaan kirkonmenoihin. Myös järviä, jokia, lähteitä ja kaivoja siunattiin. Kirkkokansa osallistui näihin kulkueisiin, joita tunnettiin Jordanilla käynti -nimellä Jeesuksen kasteen muistoksi.

Ortodoksien joulua ja uuttavuotta vietettiin Inkerissä kaksi viikkoa luterilaisen joulun ja länsimaisen uudenvuoden jälkeen, jolloin ortodoksien loppiaisen (veseristan) aattoiltaan siirtyivät monet samat enteet, jotka toimitettiin uudenvuoden aattona kuten tinanvalanta ja ennustelu. Erityisesti vesipaikat kuten lähteet, avannot ja kaivonkannet olivat tärkeitä kuunteluja havaintopaikkoja samoin myös teiden risteykset. Loppiaisyönä ortodoksit "männööt tienhaarois vatsallaa maahan kuuntelemaan. Kun viljavuos' tulloo siit hevoset vettäät kovast', a kun katovuos tulloo, siis viikatetta terotetaan. Ja vaikka rattain kaa ajaa pääl, niin älä liiku maasta pois. Jumalan nimmee ei saa sannoo, siis Jumala ei näytä mitään"

Nuoret tytöt arvailivat tulevaa puolisoaan heittämällä oikean jalan kengänsä yli olan. Mihin päin kenkä osui, sieltä suunnalta tulisivat kosijat. Odotettiin myös, että tuleva puoliso näyttäytyisi unessa, jos lausuu tietyt sanat ja pitää nukkuessaan kampaa povellaan. Viron Inkerissä oli myös hyväksytty tapa, että tytöt keräilivät yhteisiä oluttarpeita ja viettivät veseristaa sovitussa talossa yhdessä poikien kanssa.

Martti Haavion mukaan loppiaisena alkoivat jakoillat, jotka kestivät 9 iltaa. Vanhat ihmiset viettivät ajan rukouksissa, käsitöitäkään ei tehty. Nuoret kävivät igrissoil (venäjän kielestä igra - leikki). Tehtiin tuohesta maskat (naamiot), kasvot maalattiin noella tai liidulla, päälle pantiin kauhtana, selkään laitettiin korba (kyyry), keppi käteen, tuohilaapatsit (virsut) jalkaan, oljista torot päähän. Miehet saattoivat pukeutua naisiksi ja päinvastoin. Pukeuduttiin myös sudeksi tai karhuksi. Lyötiin barabannii (rumpua), laulettiin ja tanssittiin. Käytiin kiletoimassa, s.o. kuljettiin talosta taloon esittämässä ylistyslauluja isäntäväen kunniaksi. Palkkioksi saatiin olutta ja viinaa.

Lauluja kutsutaan kiletoivirsiksi. Nimitys johtuu latinankielisestä sanasta calendae, joka tarkoittaa kuukauden ensimmäistä päivää. Roomassa ja myöhemmin muuallakin Euroopassa vuoden alkua juhlittiin karnevaalimaisin menoin, jolloin tapa levisi myös slaavilaisten kansojen keskuuteen. Venäjällä tapa liittyi sekä keväisiin hedelmällisyysmenoihin että joulunviettoon. Näitä virsiä on tallennettu Länsi- ja Keski-Inkerissä.

Loppiaisen jälkeistä päivää kutsuttiin hiivanuutiksi, koska jouluoluet olivat lopussa ja jäljelle jäivät vain hiivat. Nuutinpäivää ei Inkerissä tiettävästi vietetty.

Petroskoissa kilpailtiin suomen kielessä

Irina Kolomainen, Petrsokoi

Ennen koululaisten talvilomaa Petroskoissa pidettiin ensimmäiset Karjalan suomalaisten Inkeri-liiton suomen kielen kilpailut.

Petroskoin koululaisten lisäksi kilpailemaan oli tullut lapsia eri puolilta Karjalaa, kaikkiaan 49 koululaista 5. - 8. luokalta. Osanottajat jaettiin luokkien mukaan ja he esittivät taitoaan opettajalautakunnille. Arvosteltavana oli lasten puhetaito. Kirjallinen työ ei kuulunut kilpailuohjelmaan. Koululaisten piti kertoa itsestään ja perheestään ja vastata kysymyksiin. Jos ulkoa opittu kertomus sujui monelta kitkatta, niin vastaukset kysymyksiin antoivat selvän kuvan kielitaidon tasosta. Joulun alla pidetyssä kilpailussa opettajat utelivatkin lapsilta, miten joulua juhlitaan heidän perheissään ja tietävätkö he, miten sitä juhlitaan Suomessa. Kysymykset koskivat myös lasten harrastuksia ja kouluelämää. Kolmas tehtävä oli runon tai laulun esittäminen, ja se oli lasten kotitehtävä.

Voittajat ratkaisi opettajien antamat arvosanat. Ensimmäiselle, toiselle ja kolmannelle paikalle sijoittuneet palkittiin makeispussilla ja pikku lahjalla. Kotitehtävän luovasta valmistelusta sai eri palkinnon.

Palkintolautakunta totesi, että palkittujen joukossa on eniten Petroskoin 17. lukion ja suomalais-ugrilaisen koulun oppilaita. Kuitenkin kaikki ovat ansainneet kiitoksen, onhan tapahtuma vaatinut koululaisilta ponnistusta ja hermojännitystä.Koululaisten kanssa olivat jännittämässä monien vanhemmat, suomen kielen opettajat ja luokanvalvojat.

Kilpailuraati arvioi koululaisten suomen kielen taitoja Petroskoissa.

Suomea 36. koulussa opettava *Elsa Dmitrijeva* huomautti, että nekin hänen oppilaansa, jotka eivät saaneet palkintoja, olivat ylpeitä osallistumisestaan kilpailuun ja toivovat pääsevänsä seuraaviin. Helmikuussa heidän koulussaan järjestetään Petroskoin koululaisten suomen kielen kilpailu.

Ensikokemus on aina vaikeaa, silti järjestäjät ja opettajat pitivät kilpailua onnistuneena

laisessa arvomaailmassa. Osallistumalla yhteiskunnan rakentamiseen myös paluumuuttaja lunastaa parhaiten paikkansa uudessa kotimaassaan. Yhteiskuntatalkoissa voi olla mukana myös muuten kuin palkkatyötä tekemällä. Sitähän ei vieläkään valitettavasti riitä kaikille halukkaille. Monet järjestöt, unohtamatta inkeriläisten omia järjestöjä, tarjoavat runsaasti mielekästä ja henkisesti palkitsevaa työtä esimerkiksi vanhusten ja nuorten parissa.

Berliinissä jatko-opinnot päättänyt *Julia Mustonen* soitti juhlassa suomalaista ja kansainvälistä musiikkia, *Hannikaisen* Suihkulähteellä ja *Chopinin* etydejä. Mainittakoon, että tämä nuori lahjakkuus osallistuu helmikuussa Jyväskylässä järjestettäviin pianokilpailuihin. Myös tanssiryhmä *Elviira* esiintyi tilaisuudessa./*HM*

Musiikkia mummoille

Pietarin 50 henkinen inkerinsuomalaisten kuoro vieraili 9.12. vanhusten palvelutaloissa Tervolassa, Kikkerissä ja Taaitsassa. Tutut kansanlaulut nostattivat monen vanhuksen silmiin kyyneliä, lauluja haluttiin kuulla yhä lisää ja lisää. Kuoron johtaja *Olga Konkova* kertoi samalla kuulijoille Inkerinmaan jouluperinteestä. Kiertue osoitti kuoron tarpeellisuuden. Jokainen ymmärsi, etteivät kuoron jäsenet laula vain huvin vuoksi. Heitä todella tarvitaan/ *Kokko.*

Kirkkojuhla Pietarissa

Pietarissa Suomen itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus pidettiin saksalaisessa Peterkirchessä Nevskillä Pyhän Marian kirkon remontin vuoksi. Tilaisuuteen osallistui paljon sekä Suomen kansalaisia että inkeriläisiä. Liturgina toimi kirkkoherra *Kosti Laitinen* ja saarnan piti pastori *Pertti Huttunen.* Pääkonsuli *Harry Helenius* lausui tervehdyssanat. *Helsingin faktorilaulajat* -kuoro ja Pietarin suomalaisen koulun oppilaat lauloivat. Jumalanpalveluksen päätteeksi soi juhlallisesti mieskuoron tulkitsema Sibeliuksen Finlandia. Samana iltana Suomen Pietarin pääkonsulaatissa pidettiin virallinen vastaanotto, johon osallistui myös inkeriläisten edustajia./ *Kokko*

Kirkon lähihistoria valokuvina

Erik Wentin on julkaissut Inkerin kirkon historialle omistetun valokuva-albumin. “Kuvat kertovat” Mielenkiintoiset valokuvat vuosilta 1987 - 2000 kertovat kirkon elpymisestä. Nelikielisen (suomi, venäjä, ruotsi ja englanti) kirjan esipuhe on *Arvo Survon* kirjoittama. *Erik Wentin* itse on ollut mukana Jaamaan seurakunnan uudelleen rakentamisessa ja tuntee hyvin inkerinsuomalaiset./*Kokko*

Jouluiloa Petroskoihin

Tuttu Joulupuu on rakennettu - ja monta muuta rakasta joululaulua laulettiin Keravan seurakunnan perinteisellä Petroskoin joulumatkalla 8 - 11.12. Pieni, laulava ja innostunut ryhmä vieraili Keravan seurakunnan kummikohteessa Petroskoin vanhusten palvelutalossa Mitsurinskaja-kadulla. Lauantaina aamupäivällä ryhmä purki runsaat tuliaisemme bussin sisuksista ja teki valmiiksi vanhuksille jaettavat joulu-tervehdykset. Iltapäivällä pidettiin vanhusten ja talon henkilökunnan kanssa yhteinen joulujuhla, jota juhlisti Keravan kirkkoherran *Seppo Väätäisen* mukanaolo ja tervehdys. Ryhmä lauloi eri kokoonpanoissa ja lastenkodin lapset toivat mukaan oman laulu- ja leikkitervehdyksensä. Joukossa oli monta tuttua vanhusta vuosien varrelta, mutta moni tuttu ei enää jaksanut tulla tai ei enää ollut tulemassa.

Sunnuntaina ryhmä osallistui Tsalnan kirkossa jumalanpalvelukseen, jossa kirkkoherra Väätäinen saarnasi ja *Juho Pakkari t*oimitti liturgian. Tsalnan kirkossa vietettiin samalla 4-vuotisjuhlaa. Pieni kyläkirkko vihittiin käyttöön 7.12.1996. Tälläkin kertaa se oli tupaten täynnä. Yhdessä tsalnalaisten kanssa juotiin kirkkokahvit ja vaihdettiin kuulumiset. Moni tahtoi lähettää terveiset Keravalle ja Suomeen. Samalla he toivottivat vieraansa pian uudelleen tervetulleiksi.

Sunnuntai-iltapäivällä vierailtiin vielä Kippuranokan lastenkodissa nro 120. Lastenkodin puolella oli 32 lasta, joista nuorin oli alle kaksivuotias ja äitinsä vasta pari päivää sitten hylkäämä. Lastenkodin isommat lapset yhdessä päiväkodin muutamien lasten kanssa esiintyivät ja tempasivat myös vieraat mukaan leikkien pariin. Lopuksi lapset saivat sukat ja pussit lahjaksi. Yllättävän moni lapsi kapsahti kävijöiden syliin. Henkilökunta tarjosi pienen aterian illan päätteeksi. Herttainen yhdessäolo päättyi hyvän joulun toivotuksiin ja kiitoksiin.

Joulukeräyksestä ja matkan järjestelyistä vastannut Keravan seurakunnan rovasti ja inkeriläisten vankka ystävä *Anja Hänninen* välittää

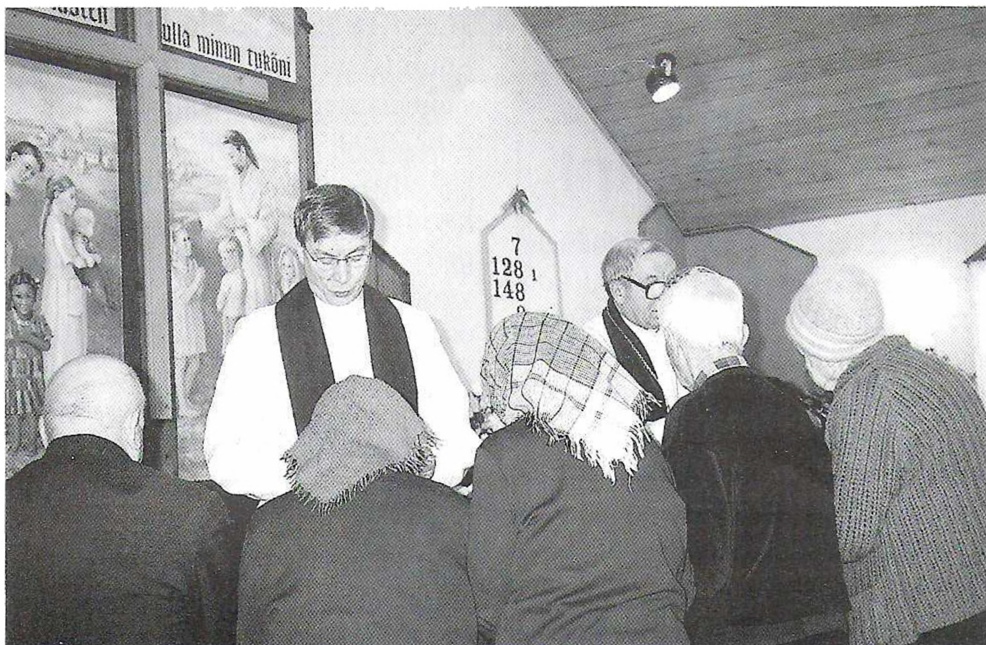
palvelutalon henkilökunnan puolesta kiitokset kaikille lahjoittajille. Joulupusseja riitti kahteen palvelutaloon sekä myös kotipalvelun piirissä oleville vanhuksille. Sukkia kertyi ennätysmäärä, niistä erityiskiitokset. Myös lastenkodin puolesta pyydettiin välittämään kiitokset sinne toimitetusta runsaasta avusta, sukista ja lapasista. Tsalnan seurakunta kiittää pyhäkoululaisille toimitetuista joulu-pusseista, kahvitarjoilusta ja kynttilöistä.

Jouluapuna palvelutalo II:een saatiin hankituksi heidän toivomansa soittopeli, jolla voi säestää yhteislaulua. Lahjoituksena saatiin myös suuri määrä vanhusten vaippoja, jotka ovat siellä hyvin tarpeen eikä niitä ole muutoin varaa hankkia.

Anja Hänninen korostaa kuitenkin, että “yksin emme työtä tee, toinen toista tarvitsee.

Kuvatervehdys Petroskoista. Ylhäällä Vadim Byrkladin lähettämä kuva Inkerin liiton lasten piirin joulujuhlasta. Alhaalla kirkkoherra Väätäinen jakamassa ehtoollista Keravan seurakuntamatkalla.

Inkerin lippu keskellä Helsinkiä

Vladimir Kokko, Pietari

Uskomatontonta, mutta totta. Inkerin lippu liehui keskellä Hel sinkiä Finlandia talon edessä Larin Parasken patsaan vieressä pitkässä tangossa 11. - 13.12, kun Finlandia-talolla pidettiin suomalais-ugrilaisten kansojen kolmas maailmankongressi.

Inkerin lippu oli joukossa värikkäiden osanottajaryhmien lippujen rinnalla. Helsinkiin saapui 550 osanottajaa, jotka edustivat 21 eri kansallisuutta. Maailmankongressia tervehtivät Suomen, Unkarin ja Viron presidentit. Kunniapuheenjohtajana toimi Suomen eduskunnan puhemies Riitta Uosukainen. Kongressi herätti huomiota myös tiedotusvälineissä. Inkerinsuomalaisten valtuuskunnan puolesta puheenvuoron piti delegaation johtaja *Aleksanteri Kirjanen,* joka korosti kielenopetuksen roolia kansamme identiteetin säilyttämisessä.

Edustustoon kuului Inkerin Liiton, Karjalan Suomalaisten Inkerin liiton, Viron Inkerin liiton edustajia, samoin myös Suomesta. Inkerinsuomalaisten, suomalais-ugrilaisten kansojen koordinaatiokomitean jäseniksi valittiin Aleksanteri Kirjanen Pietarista ja Venäjän duuman kansanedustaja *Artur Mäki* Petroskoista. Inkeroisia edustamaan valittiin *Olga Konkova* Pietarista.

Sukupolvet kohtaavat

Lapsiteatteri *Tässä tulemme,* johtajanaan *Tatjana Bykova* ja Tervolan koulun inkeriläiskuoro, johtajana *Tatjana Lyzhenkova* kävivät 16.-17.12. esittämässä joulunäytelmää Kupanitsan kirkossa ja Kikkerin vanhusten palvelutalossa. Lasten suomen kielitaito liikutti mummoja ja toi intoa Kupanitsan pyhäkoululaisille. Nuorille esiintyjille Kikkerissä järjestettiin pikkujoulujuhlat ja hyvä sauna.

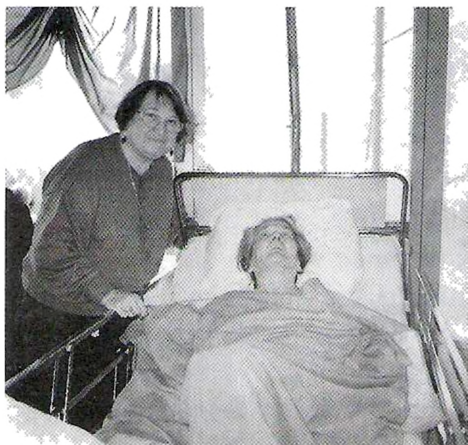
Perinneruokaa

Marjukka Patrakka luennoi Pietarin Suomi-koulussa n:o 200 Inkerinsuomalaisten perinteellisestä ruuasta 2.12.2000. Inkeriläinen keittiö on sekoitus vatjalaisten, inkeroisten, karjalaisten ja savolaisten ruokaperinteestä, johon on sekoittunut myös venäläisiä piirteitä. Kurssiin osallistujia oli 28 eri puolilta Inkeriä. Eivätkä he tyynyteet ainoastaan kuuntelemaan murkinoista, leivistä, piirakoista, maitosupeista ja “hapankualist”, vaan myös valmistivat ruokia itse ja päätteeksi vielä nauttivatkin niitä. Seminaari oli organisoitu SIDA-projektin tuella. Idean äitinä oli *Alina Otti.*

Jäähyväiset äidille ja tyttärelle

Joulun lähestyessä moni järkyttyi suruviestistä: *Aili Jukarainen* oli kuollut sairauskohtaukseen Keravalla 29.11.2000. Äiti *Liisa Kähäri* kuoli 4.12.2000 sairastettuaan vuosia.

Liisa Kähäri, omaa sukua Karjalainen, oli syntynyt Lempaalassa Pohjois-Inkerissä 13.3.1909. Liisa ja Paavo Kähärin tytär Aili syntyi Lempaalan Mustilan kylässä 5.10.1931. Perhe tuli Suomeen niiden inkeriläisten joukossa, jotka vuonna 1943 jatkosodan aikana siirrettiin Suomeen. Viimeiset vuodet Aili asui Keravalla ja 70-luvulta lähtien hän oli aktiivisesti mukana Helsingin inkeriläisten toiminnassa, mm. Helsingin seudun Inkeri-seuran sihteerinä, vuoteen 1999 asti. Hän oli Inkeri-liiton hallituksen sekä Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallintoneuvoston jäsen sekä Hyvinkään Inkeri-seuran perustajajäsen. Vuodesta 1989 Aili veti Seukkoseuraa. Aili Jukarainen osallistui myös Keravan karjalaisten ja inkeriläisten toimintaan. Erilaisissa avustusjärjestöissä toimiminen oli lähellä hänen sydäntään.

Aili Jukarainen avusti myös ahkerasti Inkeriläisten Viestiä, jossa on parin, kolmen vuosikymmenen ajan ollut Ailin kirjoituksia ja hänen ottamiaan valokuvia. Hän kävi myös ahkerasti inkeriläisten juhlilla Suomessa, Ruotsissa ja Inkerinmaalla. Vuoden 1990 Tuuterin juhannusjuhlista hän kertoi silloiseen Kansalaisradioon toimittamassaan ohjelmassa:"Kirkkoa ei enää ole, vain joitakin kirkon peruskiviä. Seistessäni kirkon paikalla koin tunteet - riemun, rauhan sekä tuskan ja toivon." Aili oli myös Kelton tuhotun kirkon paikalla juhannusjuhlilla 1989, ja uudelleen rakennetun Kupanitsan kirkon vihkiäisissä helluntaina 1991, jolloin iloittiin taas uudesta toivosta. Vuoden 1986 elokuussa Aili oli mukana, kun syntymäseurakunnan Lempaalan kirkon raunioista löydetty risti vihittiin tuhoutuneen kirkon muistomerkiksi.

Ailin monitoimisuutta kuvaa se, että häntä joulun alla odotettiin ainakin neljän yhdistyksen tai kerhon joulujuhlaan. Inkeriläisten Seukkoseuran joulujuhlasta 14.12.2000 Karjalatalolla muodostuikin Ailin muistojuhla, murheellinen mutta lohtuakin antava,koska muistot äsken poismenneestä ystävästämme säteilivät harvinaista lämpöä. /Pirkko Huurto

Aili Jukarainen äitinsä Liisa Makaran sairasvuoteen äärellä. Rovasti Anja Hänninen siunasi molemmat vainajat Keravan kirkossa 21.12.2000

Kysymyksiä ja vastauksia

Kysymyksiä ja vastauksia -palstalle voi lähettää eri elämänalueisiin liittyviä kysymyksiä. Toimitus kaivaa niihin tarvittaessa vastaukset alan asiantuntijoilta. Kaikki kysymykset, niin lainsäädäntöön, kulttuuriin, tapaperinteeseen, sosiaaliturvaan kuin eläkkeisiinkin liittyvät, ovat tervetulleita.

Perunkirjoitus

Eräs paluumuuttajaystäväni äiti oli kuollut alkuvuodesta ja nyt hän oli saanut viranomaispostia, jossa muistutettiin tekemättömästä perunkirjoituksesta. Aloitamme palstan käsittelemällä perunkirjoitusta, koska samat ongelmat voivat tulla muillekin ajankohtaiseksi.

Lain mukaan kuolleen henkilön perillisten on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa kuolemasta perunkirjoitus, jossa kuolinpesän varat ja velat luetteloidaan. Laki asettaa perunkirjoitukselle myös tietyt muotomääräykset.

Perilliset

Suomen lainsäädännön mukaan vainajan tietyt sukulaiset perivät tämän omaisuuden. Perillisiä ovat tavallisesti lapset, mutta jos lapsia ei ole tai he ovat kuolleet, perintöoikeus siirtyy muille sukulaisille. Perimisketju katkeaa serkkuihin.

Vainajan perillisten selvittämiseksi tarvitaan seurakunnasta tai henkikirjoittajalta virkatodistus, josta näkyvät perhesuhteet ja kaikki lapset. Myös jokaisen perillisen on hankittava perunkirjoitusta varten oma virkatodistus. Tarkoituksena on tällä tavoin saada selville vainajan kaikki perilliset. Asiakirjat on hyvä hankkia hyvissä ajoin ennen perunkirjoituksen tekemistä. Samalla on myös selvitettävä, oliko vainajalta jäänyt testamentti, joka saattaa vaikuttaa perinnönjakoon.

Perunkirjoitustilaisuus

Tieto perunkirjoituksesta on lähetettävä todistettavasti kaikille perillisille. Perunkirjoituksen toimittaa ulkopuolinen uskottu mies. Tuomaria ei välttämättä tarvita asiaa hoitamaan, riittää, kun asianomainen tuntee hyvin lainsäädännön.

Perunkirjoituksessa selvitetään vainajan varat ja velat sekä arvioidaan omaisuuden arvo. Jos vainaja oli kuollessaan käytännöllisesti katsoen varaton, perunkirjaan riittää asiasta maininta.

Allekirjoitettu perunkirja lähetetään perintöverolautakuntaan. Perillisten on maksettava perinnöstä veroa, jonka suuruus riippuu sekä sukulaisuudesta että perittävästä määrästä. Varattoman vainajan jälkeen ei luonnollisestikaan makseta perintöveroa. Varsinainen perinnönjako voidaan tehdä heti perunkirjoituksen jälkeen, mutta pesä voidaan pitää myös jakamattomana.

Levitä Inkeri-tietoa

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Isku Inkerille, 100 mk
Aapo Iho
Hietajyvä, 20 mk
Helmi Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 15 mk
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 85 mk
Pelastunut albumi, 130 mk
Ensimmäinen kevä, 100 mk
Aleksander Störgren
Matkainen tie vapauteen, 60 mk
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 150 mk
Pekka Nevalainen Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia,kansa, kulttuuri, 300 mk
Heikki Roiko-Jokela
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen 150 mk
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 100 mk
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 30 mk
Kalavalaseuran vsk 69 70
Inkerin teillä, 70 mk
Maria Luukan laulut ja loitsut, 40 mk
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I, 100 mk
Antti Kivekäs II, 100 mk
Mikko Savolainen
Inkerinmaa 200 mk
Leino Hassinen
Idän uusi aamu, 140 mk
Antti Savolainen
Suomalainen sissisodassa 130 mk
Albert Pettinen
Laulaja koululaisille 25 mk
Albert Pettinen
Laulaja se

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 15 mk
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 15 mk

Kasetteja

Arvo Survo
Omall maall, 55 mk

Karttoja

Inkerin kartta
vuodelta 1933, 70 mk
Inkerin kartta
vuodelta 1849 (saksankielinen), 50 mk
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992 60 mk
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri
vuodelta 1993, 60 mk

Inkerin pöytälippu

(satiinia) + salko marmorijalustalla 110 mk
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 35 mk
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 60 mk

Adressi

surunvalitteluun , 40 mk

Tilaukset

Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym. Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo Postisiirtotili 800012-…264. Pankki Merita 101030-1085026.

inkeriläisten VIESTI

3/ 2001

Tässä numerossa mm.
Laskiainen Inkerissä
Inkerinsuomalaista ruokakulttuuria
Uusiutunut Inkerikeskus

Inkriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym. Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo Postisiirtotili 800012-306364. Pankki Merita 101030-1085026.
Ilmoitukset/mk
1/1 sivu 1 500
½ sivu 800 mk, ¼ sivu 500 mk
Kuolinilmoitukset100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Tilaushinta 2001
150 kotimaahan, Ruotsiin 220 kr, muualle 180 mk/v (260 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset):
Viktor Aitman
Trollbackevägen 7, 43833 Landvetter
Puh ja faksi 031-916 602
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite
Vellamonkatu 7
08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Merita 103150-1202761

Päätoimittaja Helena Miettinen
Toimitussihteeri Lilja Kuivanen
Toimituksen osoite Ramsinniementie 5 a 4, 00980 Helsinki, puh. ja faksi (09) 323 8160.
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti mietthe@saunalahti.fi.
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku,
puh. (02) 2580 201

Kansikuva: Kevättalvea Tuusulanjärvella

Laskiaisen liukuvirsi Hatsinasta

Hyvä mies, hyvä hevonen,
Hyvä ruoska miehen vyöllä
Hyvä hattu miehen päässä,
Hyvät rukkaset käessä,
Tuo on saanut saappahia,
Tuo on verkahan veetty.
Älä vieruhun vetele,
Älä saata salvamehen
Meiän linnan lintuloita,
Meiän kaupungin kanoja!
Tytöt on kun omenat puussa,
Tahi maassa mantsikkaiset
Aina nurmella asuvat,
Aina asuvat artelissa,
Kiittävät kyläisiäisen:
Ohoh meiän kyläistä,
Herran vallaista hyväistä,
Tuo on pantu paikalleen,
Asetettu armahille,
Liput linnahan näkyvät,
Harja riuvut Hatsinaan,
Päätöriuvut Pääkorahen,
Suin pantu suli jokehen,
Päin on päivän nousentoon.
Kun lähet ulos tuvasta,
Lähet poies porstuasta,
Astut raisusti rapulle,
Ei läiky lika - lätäköt,
Savi kuplat kuumoittele,
Meill ei kastu kaita kenkä,
Ei liotu liinasukka.
Kuin ois lippu niin ois linna,
Kuin ois katu niin ois kaunis;
Ei oo linnaa alempi,
Kortoita korkiampi.
Meellä haisi meiän metsät,
Sokurille soijen räämät.
(SKVR IV:1 N767)

Niitä äitini opetti, vääntäessään värttinätä

Kirjoitan tätä Kalevalan päivän - suomalaisen kulttuurin päi vän tietämillä. Tuona päivänä järjestetään Suomessa valtakunnallinen inkeriläisseminaari, jossa pohditaan paluumuuttajien kotoutumiseen liittyviä asioita kulttuurista ja identiteetistä koulutuskysymyksiin ja vanhusten ongelmiin. Seminaarin kuulumiset eivät valitettavasti tähän numeroon ehdi mukaan.

Samaan aikaan sain Petroskoista Karjalan Inkerin liiton toimintasuunnitelman vuodeksi 2001. Kuinka ollakaan, siitä löytyi tehtäväkenttiä, jotka tähtäävät kulttuurin ja identiteetin, koulutuskysymysten ja vanhusten ongelmien parantamiseksi. Karjalan Inkerin liitto tuntuu toimivan määrätietoisin askelin suomen kielen opetuksen ja kulttuurielämän virkistämiseksi vanhusten elämänillan kohentamista unohtamatta. Työn iloa Karjalaan!

Moni asia olisi toisin, jos inkeriläisillä olisi ollut mahdollisuus, jos suomen kieli ja suomalaisuus olisivat opittu lasna lattialla, äidin vääntäessä värttinää ja isän vuollessa kirvesvartta. Inkeriläisille tähän perinteeseen tuli monen kymmenen vuoden katko. Laulut ja laulajat olivat toiset ja kieli vieras.

Tunnustan olevani hieman huolissani Suomeen muuttaneista paluumuuttajista. Etenkin nuori polvi ei ole löytänyt suomalaisuudesta samastumispohjaa itselleen. Niin päättäjien kuin järjestötason toimijoiden haasteena onkin löytää keinoja, joilla inkeriläisyyttä voidaan lujittaa nuorten parissa. Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin ainakin Suomessa suorastaan surullinen. Paluumuuttajien suomen kielen opetus on tyrehtymässä ainakin Inkerikeskuksessa. Tilanne on täällä sama, mitä uutiset Pietarista ja Karjalasta kertovat. Ryhmät täyttyisivät kyllä Helsingissäkin innokkaista suomen kielen opiskelijoista, mutta yhteiskunnalla ei ole varaa osoittaa rahaa ammattitaitoisen opettajan palkkaukseen. Viisaat ovat päättäneet, että suomen kieltä opitaan vain ammattikursseilla. Onhan tietenkin hyvä, että kotoutuja erottaa virranjakajan kampiakselista ja ääntääkin ne vielä oikealla aksentilla.

Inkerikeskuksen suomen kielen kursseilla sen sijaan tarjoutuu mahdollisuus kuroa edes hieman umpeen historian synnyttämää kulttuurista kuilua, hoitaa ja vahvistaa heikkoja juuria.

Välinpitämättömyys on myös aktiivinen kannanotto. Laiminlyömällä kulttuuriperinteen siirron tuleville polville viranomaiset, yksittäiset ihmiset, - sinäkin lukijani - vauhdittavat inkeriläisyyden katoamista.

Helena Miettinen

Laskiainen Inkerissä

Laskiainen ei kuulu kirkkopyhiin, mutta se liittyy kirkkovuoden kalenteriin siten, että laskiaissunnuntaita vietetään seitsemän viikkoa ennen pääsiäistä. Se voi siis sijoittua helmikuun 8. päivän ja maaliskuun 7. päivän väliseksi ajaksi. Laskiaista pidettiin muinoin suurempana juhlana kuin uudenvuodenpäivää ja sen vieton tarkoituksena maalaisväestön kesken lienee ollut maan ja karjan hedelmällisyyden ja kasvun turvaaminen. Ruotsissa ja Saksassa laskiaista vietettiin aikaisemmin kolme päivää sunnuntaista tiistaihin ja siihen kuului paitsi runsaasta ruoasta nauttiminen myös mäenlasku ja naamiohuvit. Näin valmistauduttiin eli laskeuduttiin pitkään seitsemän viikkoa kestävään kevätpaastoon. Inkerikot ja vatjalaiset aloittivat laskiaisen vieton laskiaissunnuntaina ortodoksiseen tapaan samanaikaisesti venäläisväestön kanssa. Luterilaisuskoisten paaston vietto loppui 1500-luvulla uskonpuhdistuksen myötä, mutta siihen liittyvät menot, uskomukset ja tavat vaikuttivat pitkälti maalaisväestön elämään. Suomalaisväestö vietti varsinaista laskiaista vasta laskiaissunnuntaita seuraavana tiistaina. Sitä seurasi tuhkakeskiviikko, josta ennen alkoi pääsiäiseen asti kestävä paasto. Laskiaista vietetään tavallisesti uuden kuun aikana, josta kertoo myös sanonta: “Laskiaistiistai pittää näkkyy uus kuu vaikka yhen yöv vanhan, hos sirpin kalttesen”

Laskiaisen uskottiin määräävän koko paaston ajan ja pääsiäisen sään. “Mitä ilmaa on laskiaisena, sitä koko paaston ajan” tai “mitä ilma laskiaissa, sitä päivä pääsiäissä”

Tapoja ja uskomuksia

Maalaisväestön kesken laskiaisen vietto liittyi naisten työ- ja toimialaan. Kun eloonkorjuuta ja eläinten teurastuksia voitiin pitää miesten osalta vuodenpäättäjäisinä, niin naisten työt kuten pellavien loukuttelu ja lankojen kehruu olivat siinä vaiheessa vasta alullaan. Kynttilänpäivän aikoihin (2.2.) saatettiin tarkistaa talvitoimien tilanne sanonnan mukaisesti: “Kyntteli kovin kysyvi, paavali pajattelevi: onko tehty talven töitä, onko pitkiä pinoja, onko aidakset ajettu, onko rihmasi keritty, onko kankahat kanittu, aloitettu aivinoita?” Juuri laskiaiseksi pellava- ja muiden lankojen oli määrä valmistua, sen jälkeen aloitettiin kankaitten kutominen. Laskiaispäivänä naiset eivät kehränneet, sillä uskottiin, että muuten seuraavana kesänä lampaat sairastuisivat, eivätkä pellavat kasvaisi, käärmeet ja kärpäset ahdistelisivat, ukkonen iskisi tai tapahtuisi muuta vahinkoa. Myös teräaseiden, kirveitten ja neulojen käyttö oli kiellettyä. Raskaita töitä ei saanut tehdä eikä edes lastuja vuoleskella, sillä jos eläimet olisivat astuneet lastujen päälle, olisivat niiden jalat kipeytyneet tai katken-

neet. Välttämättömät taloustyöt pyrittiin päättämään varhain iltapäivällä, että kesätyöt tulisivat ajoissa tehtyä: "Laskiaisiltana pitää aikaiseen työt lopettaa, sitten kesätyöt männööt sukkelaa, joutusast'"

Laskiaispäivänä käytiin saunassa, mutta peseytyessä ei puhuttu, jotta kesällä saataisiin olla rauhassa hyönteisiltä. Valoa ei laskiaisiltana sytytetty ja illallinen syötiin niin varhain, että pöydän yltä saattoi erottaa laipiolaudat. Toimittiin sananlaskun mukaan: "Juoman jouluna pitää, syödä lihaa laskiaissa". Rasvaista ruokaa piti olla runsaasti eikä pöytää tyhjennetty koko päivänä. Keitettiin siansorkkarokkaa, lämmitettiin makkaroita. Uskottiin, että mitä enemmän rasvaa kiilsi sormissa ja suupielissä, sitä paremmin kesällä siat lihoisivat, lehmät lypsisivät ja emännät kirnuisivat enemmän voita. Mutta perunansyönti oli kiellettyä, sillä siitä oletettiin tulevan paiseita. Ateriankaan aikana ei saanut puhua, muuten kesällä itikat ahdistelisivat. Lattia lakaistiin moneen kertaan ja rikat vietiin kauas, että viljat sekä pellavapelto pysyisivät puhtaina ja hyvin kasvaisivat. Samoin toimittiin keitettyjen sian sorkkaluiden suhteen, sillä uskottiin, että näin estettäisiin kesällä sikoja eksymästä metsään. Sutelassa taas oli tapana "viijä sian sorkkaluut metsään, siit pellavat kazvaat hyvin".

Laskiaishuvit

Kansa vertailee kahta tärkeää talvijuhlaa sananlaskussa: "Aatto joulusta paras, iltapuol' laskiaisesta" Laskiaistiistain iltapäivänä alkoi mäenlasku. "Pitkien pellavien" laskeminen oli Inkerissä yleisemmin säilynyt tapa. Mäenlasku oli kansan keskeisiä huveja, mutta sillä oli syvempääkin merkitystä. Seuraavat esimerkit on tallentanut Skuoritsassa syntynyt opettaja ja Inkerin kansanperinteen kerääjä Antti Hämäläinen. Keltossa huudettiin mäkeä laskettaessa seuraavanlaisia toivotuksia: " Hei hei hei, pitkää valkoista, vahvaa pellavasta ja virokasta liinaa. Niin pitkää pellavaa kuin tämä mäki" Länsi-Inkerissä toivotettiin: "Livvu livvu laskiaine! Liinat pitkät liukujalle, matalaiset makkaajalle, pienet penkin istujalle!" Mitä pitemmälle kelkka lipui, sitä pitemmiksi uskottiin pellavien kasvavan. Hatsinan tienoilla koristeltiin hiilikoukkuja kirjavilla nauhoilla ja tehtiin oljista "laskijaisukko", jota kuljetettiin mukana. Uudellakirkolla naiset saunassa ollessaan laskivat alastomina mäkeä vastan päällä, jos toivoivat pellavan hyvin menestyvän. Ropsussa ennenvanhaa liu'uttiin kamelkalla. Vanhaan seulaan jäädytettiin vettä ja sillä kun laski, niin se väkkäränä pyöri, ennen kuin alas joutui.

Hämäläisen mukaan laskiaisen vieton tarkoituksena ei ollut ainoastaan hyvän pellavan kasvattaminen, vaan koko tulevan kesän maatalous-sadon turvaaminen. Mäenlaskussa huudettiin taloon paitsi pitkiä pellavia ja hienoja hamppuja myös nauriita kuin lautasia, räätiköitä kuin nurkanpäitä, rukiita isoja, niinkuin pässin sarvia! - lampaat olkoot villaisia kuin tappurakuontaloita! - lehmät lypsäkööt maitoa niin kuin virtaa!

Näennäisen huvittelun takana olikin maalaisväestön ympärivuotuinen huoli toimeentulostaan ja tulevan kesän satoon yritettiin vaikuttaa jo tässä vaiheessa talvea loitsumaisin menoin. Siitä huolimatta laskiainen oli iloinen juhla. Hietamäen Hamusissa laskiaisen vietto oli riemukasta. Vaikka mäkeä ei ollut, valjastettiin hevonen ja kelkat pistettiin peräkanaa ja köytetiin vahvalla köydellä kiinni. "Ko tulj käännös, ni monta kertaa toiset lensiit sinne hankee. Yks' suutari ainaki olj, ja se istui perimäisess' kelkas' " Myös vanhempi väki tuli mukaan laskiaisajolle, jolloin suutari oli aina naisen sylissä.

Nuoret saattoivat lähteä hevosilla ajelemaan naapurikyliin. Tavallisesti tytöt ja pojat kerääntyivät eri rekeen. Suur-Puutostissa nuoret koristelivat laskiaisena valjaat värillisillä papereilla ja oljilla. Myös hevosen pää koristeltiin Suutari sijoitettiin satulan päälle ja köytettiin jaloista kiinni. Kädet hajallaan se näytti kuin olisi ajanut hevosta.

Joenperässä koristeellisesta olkisuutarista laulettiin:

"Luoja istub luokan päällä,
Armollinen aisan päällä,
Ajapi linnan linttilöissä.

Joskus hevosen kaulassa oli kelloja, ei yksinäinen porokello, vaan kokonainen rykelmä kelloja. Kun ajettiin troikassa, keskimmäisen hevosen kaulassa oli porokello. Rekiajelulla tytöt lauloivat liukuvirsiä, joissa ylistivät kotiseutua, ajuria ja hevosta. Laulu kuului laskiaisviettoon, sillä "ken ei laula laskiaisen', se ei laula sinä kesäänkää", sanotaan sananlaskussa.

Veikan kyydissä

Ennen vallankumousta Inkerin talonpojat tienasivat talvisin ajureina Pietarissa, jossa heidät tunnettiin veikkana (sanasta veikko). Veikat olivat hyvässä maineessa ja kysyttyjä erittäinkin ortodoksien laskiais-sunnuntaina. Silloin saapui ajureita kaukaisemmiltakin seuduilta, jopa Kaakkois-Suomesta asti. Pietarissa ajeltiin kilpaa Nevan jäällä, joka siihen aikaan saattoi olla niin vahvaa, että kannatti useitakin hevospelejä vierekkäin. Ajelut kaupungin kaduilla ja retket sen ympäristöön olivat myös suosittuja. Pietaria ympäröivissä palatsikaupungeissakin kuten Tsarskoe Selossa, Hatsinassa ja Pietarhovissa riitti koristelluille ja kiliseville veikkojen valjakoille kysyntää. Laskiaisena kaupunkilaiset nauttivat talven suomista iloista ja veikoilla valjakkoineen olivat silloin hyvät ansiomahdollisuudet.

Lilja Kuivanen

Perunalla on monta nimeä

Vaikka Inkeri oli pieni pinta-alaltaan, niin silti oli siellä monta erilaista nimistystä niinkin tavallisesta sanasta kuin peruna. Olen saanut kasaan seuraavat: kartoffeli, kartoshka, kartska, karttuli, muaomena, munat, omena, peruna, pulkat, tarttu. Löytyykö lisää?

Armas Paakkonen

Uutisia Karjalasta

Karjalan Inkerin liitto piti tammikuun 28. päivänä vuosikokouksen Petroskoissa. Kokouksessa kerrottiin menneen vuoden saavutuksista ja suunnitelmista tälle vuodelle. Tammikuun lopussa alkoi suomen kielen koulutus kuudessa ryhmässä Petroskoissa. Yhteensä kursseille hakeutui noin 180 ihmistä. Helmikuussa alkoivat suomenkielen kurssit myös Kontupohjassa (2 ryhmää), Pitkärannassa (1 ryhmä) ja Tshalnassa (1 ryhmä). Täällä liitto yrittää tukiprojektin avulla perustaa uudelleen tai vahvistaa paikallisten osastojen toimintaa.

Parasta oli, että mukaan saatiin myös nuoria. Nuorisotyön vetäjäksi on valittu Tatjana Titova, joka on töissä Karjalan radiossa. Nuoret ovat jo aloittaneet mm. suomenkielisen videoklubin toiminnan. Inkerin liiton tiloissa oli jo näytetty suomalaisia elokuvia, mm. Poika ja ilves. Videoelokuvia nuoret yrittävät näyttää kerran kahdessa viikossa ilmaiseksi kaikille kiinnostuneille. Karjalan piireissä tällainen toiminta on herättänyt kiinnostusta.

Petroskoin päiväkodin kanssa, jossa lapsille puhutaan koko päivän suomea, on neuvoteltu, miten toiminta voisi liittyä Inkeri liiton toimintaan. Tsalnassa luterilaisen kirkon rahoituksella ja paikallisin työvoimin alkoivat palvelutalon saneeraustyöt.

Vadim Byrkland

Haukkumanimiä Inkerissä

Inkerissä oli tapana käyttää haukkumanimiä ihmisistä seurakunnittain tai kylittäin. Usein oli joku hullunkurinen tapahtuma nimityksen takana. Tässä muutama esimerkki:

Seurakunta	
Hietamäki	piirakanampujat.
Keltto	kotsinavatsat.
Kolppana	häränhännän kiertäjät.
Koprina	ristinpolttajat.
Kupanitsa	Kupanitsan kuolaleuvat, käivät talvel tatis, joulun al juomukas.
Lempaala	lampaalliekuttajat.
Liissilä	ruumiinpuottajat.
Rääpyvä	rokkavatsat.
Skuoritsa	lohkovatsat.
Soikkola	kalankuristajat.
Tuutari	kissankeittäjät.

Kylä	
Hätälä	sieltä ostettii aikaa.
Kekälä	ryysylöist.
Kelosi	Miss talos teill on taikinapytty vuoroll?
Keltto	Vanhakylä hölmölä.
Laakala	Luakaloist siplettijalat.
Ontrova	tiikinpolttajat.
Poru	Porun pojat porkkanavatsat.
Puntala	Loistaa ko Puntalan aurinko!
Saapru	syltynsyöjät.
Saklina	Saklinoist savijalat
Vekkilä	Vekkilöist vellivatsat

Armas Paakkonen

Putroo suuriil syöjiil, makjarokka hentosiil´

Perinteisestä ruokakulttuuristaan ihminen ei hevin luovu. Taito valmistaa tuttuja, mieltymyksen mukaisia ruokia ja leivonnaisia kulkee mukana mitä erilaisimpiin asuinympäristöihin. Jos raaka-aineita on saatavissa, ruokatottumukset jatkuvat ainakin osittain uudessa ympäristössä. Inkerin suomalaisille nämä kokemukset ovat tuttuja, kun he ovat elämänhistoriansa aikana joutuneet siirtymään useitakin kertoja paikasta toiseen .

Inkerinsuomalaiseen ruokakulttuuriin ovat vaikuttaneet monet murrosajat 1900-luvulla. Ensin Neuvostoliitossa pantiin toimeen kollektivisointi, sitten seurasi inkeriläisten karkotukset kotiseudulta rauhan aikana. Sodan kestäessä inkeriläiset siirrettiin Suomeen ja Suomesta takaisin Neuvostoliittoon palatessa ei päästetty kotiseudulle vaan vietiin sisämaahan ja aina Siperiaan asti. Poikkeusaikaa Inkerin suomalaisten historiassa kesti 1920-luvun lopulta 1950-luvulle, jopa viime vuosikymmeniin asti. Näissä ajan myllerryksissä Inkerin perinteinen kyläkulttuuri hajosi pirstaleiksi.

Inkerin ruokaperinne keittokirjaksi

Inkeriläisten viestin viime vuoden joulukuun numerossa esitettiin kysymys: "Kuka tekisi inkeriläisen perinneruokakirjan?" Muutama vuosi sitten Suomi-Inkeri-seura ja Museovirasto järjestivät yhdessä inkerinsuoma-

Liisa Jääskeläinen leipoo riisipiirakoita Kelton Suorannan kylässä vuonna 1994.

laisille ruokaperinnekyselyn ja tietojen keruuta haastatteluin Inkerinmaalla ja Suomessa. Monia kokeneiden inkeriläisten ruokaperinnekin alkaa nyt olla muistikulttuuria. Pari naista kirjoitti kyselyvastauksessaan: "Tämä muistotalletus on meiltä yhteinen Tuutarista ja Hietamäeltä. Pyydämme anteeksi, tiedot ovat vähäisiä, vanhempamme ovat kuolleet, jotka olisivat tienneet enemmän meitä. Aikaa on kulunut hukkaan viisikymmentä vuotta. Meidän muistissa ei ole enää mitään muuta kuin paha mieli ja muistot menneestä Inkeristä."

Jokainen yksittäisen muistikuvan ja perimätiedon muistiinmerkintä on menneiden aikojen dokumentti, jonka arvoa ei ole lupa vähätellä. Pienistäkin tiedonmurusista, kun niitä kertyy paljon, rakentuu kuva Inkerin ruokaperinteestä. Sain kootuksi kaivatun inkeriläisten ruokien ja leivonnaisten kokoelman, jolle painettuna voisi antaa nimen "Inkeriläinen keittokirja" Kokonaan toisen, vaativamman julkaisun aihe on kuitenkin kysyjän toivoma vertaileva tutkimus Venäjällä, Virossa, Suomessa, Ruotsissa ja muuallakin asuvien inkeriläisten ruokakulttuurin muutoksista ja ns. reliktiruoista.

Inkeriläiset - inkerinsuomalaiset, inkerikot ja vatjalaiset - kuuluvat laajaan itäisen ruokaperinteen piiriin. Inkerin suomalaisten ruokataloudessa yhdistyy suomalais-karjalainen ja venäläinen vaikutus. Tavoissa on säilynyt jotain vanhaa historiallista perua Suomesta. Venäläisiltä vaikutteita on tarttunut heidän naapuruudessaan kylissä ja suurkaupungin Pietarin vaikutuspiirissä. Itäisiä piirteitä ovat uuniruoat ja uunikäyttöön soveltuvat astiat ja välineet. Idästä on peräisin myös mieltymys hapatettuihin ruokiin. Samoin on suosittu hapankaalia, sieniä ja hapatettuja maitotuotteita. Venäläistä vaikutusta on teen suosio kahviin nähden.

Hilda Huopanen säilöö kurkkuja Kelton Jaanilan kylässä 1994.

Hapankaalia ja putroa kiukaassa

Ruoka kypsennettiin Inkerissä entisaikaan pääasiassa suuressa leivin-uunissa, *kiukaassa* eli *venäjän kiukaassa*. Jos haluaisi mainita muutaman tyypillisen inkerinsuomalaisen ruoan, ne taitaisivat olla kiukaassa haudutettu *hapankual* ja *perunapaisti*, erilaisia *putroja* unohtamatta.

Hellalla eli *pliitalla* keitettiin arkiruoaksi *lapsu* ja muut maitokeitokset sekä *kaurakiisseli*. *Karpalokiisseli* ja *makea rokka* (sekahedel-

mistä) olivat pyhä- ja juhlaruokaa makeiden piirakoiden kera. *Syltty* ja perunapaisti kuuluivat ehdottomasti inkeriläiseen pitopöytään häissä ja hautajaisissa.

Kantsikkaa ja riissupiirakkaa

Pehmeä hapan ruisleipä on yhteistä karjalaisille, inkeriläisille ja venäläisille. Monenlaisten piirakkaleivonnaisten valmistustaito yhdistää inkeriläisiä karjalaisiin, jotka myös ovat olleet kekseliäitä tällä alalla. Toisaalta umpinaiset piirakat ovat samantapaisia kuin venäläisillä

Kuitenkin ruokaisista ja maistuvista piirakoistaan inkeriläiset ovat kehitelleet omaperäisimmät sovellukset. Perinteisesti isot arkipiirakat tehtiin hapanleipätaikinasta tai happamattomaan ruistaikinakuoreen, täyte perunasta tai kotoisista juureksista. Inkeriläisten piirakoissa on usein leipä ja särvin yhdessä kuten savo-karjalaisten kukoissa, mutta mallit ovat erilaiset. Jollakin piirakalla puolestaan on monta nimeä, ja nimestä voi päätellä mistä päin Inkeriä tekijä on kotoisin.

"Nälissäis syät riissupiirakkaakii", on sanottu Koprinassa, mutta sananparsi lienee ironista leikinlaskua, sillä vehnäkuorisia piirakoita oli entisaikaan tarjolla yleensä vain juhlapyhinä ja pidoissa. Huolimatta piirakoiden runsaudesta, muita sananlaskuja niistä ei ole kirjattu muistiin. Leivästä, sen riittävyydestä ja puutteesta, sen sijaan on monia sananparsia Pertti Virtarannan "Inkeriläisiä sananlaskuja ja arvoituksia" -kirjassa.

Inkeriläisten maaomaisuuden kollektivisointi 1920-luvun lopulta lähtien aiheutti vähitellen muutoksen jopa piirakkaperinteeseenkin. Ruiskuoristen arkipiirakoiden teosta oli luovuttava, kun ruisjauhoa ei ollut omasta takaa eikä sitä saanut kaupastakaan. Sittemmin Inkerissä ruvettiin tekemään enemmän vehnäkuorisia piirakoita ja suosituiksi tulivat pienet riisi- ja kaalipiirakat.

Aira Kuronen
Kuvat:Museovirasto

ATK-opetusta Inkerikeskuksessa

Inkerikeskus järjestää atk:n perus- ja jatkokursseja. Peruskurssin kes to on kaksi viikkoa ja siihen sisältyy suomen kielen tukiopetusta. Jatkokurssin kesto on yksi viikko.

Peruskurssilla tutustutaan ATK laitteistoon, Windows käyttöjärjestelmän perusteisiin ja internetin sekä sähköpostin käyttöön. Kurssi on tarkoitettu henkilöille, joilla ei ole aikaisempaa kokemusta tietokoneen käytöstä. Kurssit alkavat viikoilla 12, 16 ja 20.

ATK jatkokursseilla käsitellään MS Office pakettiin kuuluvia yleisiä sovellusohjelmia. Jatkokurssit alkavat viikoilla 11 ja 18.

Kurssit ovat maksuttomia Inkerikeskuksen ja muiden Suomen Inkeriliiton jäsenseurojen jäsenille, muille 50 markkaa.

Paluumuuttajan toimeentulotuki

Viime vuoden marraskuussa on Sosiaali- ja terveys ministeriöön perustettu työryhmä miettimään paluumuuttajien eläkeasioita. Työryhmän on määrä saada mietintönsä valmiiksi kuluvan vuoden toukokuun loppuun mennessä.

Paluumuuttajien toimeentulotuen laskelmatulkinnoista maan rajojen ulkopuolelle matkustamisen yhteydessä on tehty valituksia. Korkein hallinto-oikeus on viime vuoden lopulla tehnyt vastaavanlaisesta asiasta päätöksen, joka poikkeaa sosiaalitoimistojen nykyisestä käytännöstä. Seuraavassa otteita Korkeimman hallinto-oikeuden sosiaaliturvaa koskevasta päätöksestä 18.12.2000/3248

Lappeenrannassa vakinaisesti oleskeleva X oli hakiessaan toimeentulotukea ilmoittanut sosiaalitoimistossa oleskelevansa viikonloput pääpiirteissään Viipurissa. X:n toimeentulotukihakemus hylättiin heinäkuulta 1998 toimeentulotukilaskelman osoittaman tuloylijäämän perusteella. Hänen menoinaan otettiin laskelmassa huomioon muun ohella perusosa vain 23 arkipäivältä. X vaati hallinto-oikeudessa, että hänelle oli myönnettävä toimeentulotukea vähentämättä perusosasta matkapäiviä Viipurissa ja vaatimatta esittämään passia. Hallinto-oikeus hylkäsi X:n valituksen.

Korkein hallinto-oikeus kumosi hallinto-oikeuden ja sosiaali- ja terveyslautakunnan yksinhuoltojaoston päätökset. Toimeentulotuesta annetun lain 14. §:n 1. momentin mukaan toimeentulotuen myöntää hakemuksesta sen kunnan toimielin, jonka alueella henkilö tai perhe vakinaisesti oleskelee. X asui Lappeenrannan kaupungissa. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että oleskelu viikonloppuisin keskimäärin seitsemän päivän ajan kuukaudessa muualla kuin vakinaisessa oleskelukunnassa on sellaista satunnaista oleskelua muualla, jonka perusteella ei voida vähentää hakijan oikeutta saada toimeentulotukea perusosaan luettaviin menoihin hänen vakinaisesta oleskelukunnastaan.

Päätös löytyy kokonaisuudessaan internetosoitteesta: http://www.kho.fi/tietopal/paatokset/2000/T3248.html

Rudolf Pakki

Inkeriläiskyykkäilijöitä Kuopiossa

Monen vuoden jälkeen Inkerin kyykkäjoukkue Inkeristä pääsi pelaamaan ulkomaille. Inkerin Liiton nelihenkinen joukkue Venäjän gorodki-federaation tuella osallistui 19. - 20.1. Kuopiossa Suomen talvikyykkämestaruuteen. Urheilutulokset pettivät, mutta joukkue voitti puolelleen osallistujien ja yleisön sympatiat. IL:n joukkue on saanut kutsun toukokuussa kyykkäturnaukseen Helsinkiin.

Uusiutunut Inkerikeskus

Inkerikeskuksen kantavat voimat. Vasemmalta: Valter Vesikko, Vieno Lossenko, Arja Tahvanainen ja Hilja Lensko.

Runsaat viisi vuotta sitten Inkerikeskus aloitti toimintansa Helsingissä. Keskuksen tarkoituksena on auttaa inkerinsuomalaisia paluumuuttajia sopeutumaan suomalaiseen yhteiskuntaan neuvonnan, tiedotuksen, opetus- ja kulttuuritoiminnan keinoin. Päämääränä on myös tiiviimpi yhteys paluumuuttajien kanssa asioiviin viranomaisiin. Keskuksen tarve oli tilanteen sanelema, sillä 90-luvun alussa Suomeen tulleet paluumuuttajat muistanevat hyvin sen ajan ongelmat, joista oli selviydyttävä jokaisen yksin. Oletettiin, että paluumuuttaja on kielitaitoinen ja muutenkin suomalaiseen yhteiskuntaelämään perehtynyt henkilö, joka ei mitään tukea tai apua tarvitse. Paluumuuttajilla ei ollut mitään yhteistä paikkaa, jossa kohtaamistaan vaikeuksista ja ongelmista olisi voinut keskustella. Apu tuli yksityiseltä taholta. Esimerkiksi opettaja Elli Ilja salli käyttää tähän tarkoitukseen Kalliolan vapaaopiston tiloja. Inkerikeskuksen perustaminen ja sen avajaiset 30.10.1995 oli suuri saavutus ja sen toiminnalle osataan antaa arvoa.

Nykyisissä tiloissaan, Hämeentie 103:ssa keskus on toiminut jo lähes neljä vuotta. Nyt voidaan todeta, että keskus on lunastanut siihen aikanaan kohdistetut odotukset. Sen toiminta on ollut vilkasta ja monipuolista. Inkerikeskuksessa paluumuuttajat saavat informaatio- ja neuvontapalvelua, voivat kuunnella viranomaisten ajankohtaisia tiedotuksia ja esitelmiä, eri asiantuntijoiden luentoja, opiskella suomea, käydä atk-kursseilla, viettää juhlia, tavata rajantakaisia vierailevia maanmiehiä jne. Mutta toiminnan kehittämisen ja laajentamisen tarvettakin on. Nykyään, kun paluumuuttajien virta on vähentynyt, olisi nähdäksemme

aika arvioida uudelleen Inkerikeskuksen tavoitteita ja toimintaa. Toimintaa voitaisiin laajentaa paluumuuttajien kaikkia ikäryhmiä tavoittavaksi. Sellaisena voidaankin pitää äskettäin alkaneen mummonkamarin toimintaa. Sen sijaan nuorisolle ei ole toistaiseksi säännöllistä kerhotoimintaa, vaikka juuri heille ja lapsille pitäisi löytää mielekästä tekemistä, että myös jälkipolvi saataisiin kiinnostumaan omista juuristaan.

Inkerikeskuksessa on meneillään useita projekteja. Kriisi- ja neuvontapalvelun vetäjänä aloitti lääkäri *Hilja Leusko*, jolta voi saada vastauksia paitsi uuteen yhteiskuntaan sopeutumista koskeviin kysymyksiin myös terveydellisiin ongelmiin. Hilja on erikoistunut homeopatiaan ja vyöhyketerapiaan, jota alaa hän on harjoittanut Suomessakin. Hilja Leusko puhuu hyvin suomea, viroa ja venäjää.

Lasten- ja vanhempien tukiprojektin vetäjänä jatkaa *Valter Vesikko*. Hänen juristikoulutuksensa ja aikaisempi työkokemuksensa ovat hyvä tuki tässä vastuullisessa tehtävässä. Hän auttaa ongelmanuoria ja heidän perheitään selviytymään vaikeista tilanteista. Yksityiskohtaisia tietoja tästä ajankohtaisesta aiheesta saamme myöhemmin Valterin lupaamasta artikkelista.

ATK- koulutusta johtaa alan monipuolinen asiantuntija *Matti Arminen*. Alan koulutustarve on suuri, erittäinkin keski-ikäisten ja sitä vanhempien paluumuuttajien keskuudessa, jotka saapuivat sellaisista maista, joissa tietokonetaidot ovat tavallisen ihmisen saavuttamattomissa. Nykyään on meneillään juuri näille ikäluokille suunnattu Sateenkaari - projekti. Suomenkielen kurssit ovat kysyttyjä, niille pyrkijöitä on monikertainen määrä siihen nähden, mitä voidaan ottaa vastaan.

Kaikki projektien vetäjät ovat itsekin paluumuuttajia ja siten käsittävät hyvin asiakkaittensa tarpeet ja toivomukset. Niin myös keskuksen sihteeri *Vieno Lossenko*, jolla on monipuolinen kielitaito ja koulutus. Ennen Suomeen muuttoa Vieno oli työskennellyt Tallinnassa kymmenen vuotta ohjelmoijana ja saman verran toimisto-virkailijana. Suomessa Vieno työskenteli Rauman seudun Inkeri-seurassa sekä toimistosihteerinä Helsingin kaupungin sosiaalivirastossa.

Mainittujen projektien keskushenkilönä eli koordinaattorina toimii *Arja Tahvanainen*. Arja hoitaa yhteyksiä viranomaisiin ja huolehtii siitä, että Inkerikeskuksen toiminta sujuu. Arja Tahvanainen on kantasuomalainen tarmokas nainen, joka on aikaisemmin toiminut mainonnan- ja markkinointiryhmän johtajana sekä ollut myös Inkerin kulttuuriseuran palveluksessa.

Näiden pätevien vastuuhenkilöiden ja virkailijoiden ohella Inkerikeskuksessa vaikuttavat monet vapaaehtoistyöntekijät. *Viola Pekkanen* tekee arvokasta työtä kansanperinneryhmä Tuulistullaan vetäjänä. Mummonkamarin toiminnassa ovat mukana vapaaehtoiset *Ellen Sork* ja *Eeva Kosunen*.

Toivotamme Inkerinkeskuksen uusille projektien vetäjille, virkailijoille ja vapaaehtoisille menestystä heidän työsarallaan!

Lilja Kuivanen

Katri Kukkosen muistolle

Viime vuoden lokakuun 25. päivänä tunnettu maallikkosaarnaaja *Katri Kukkonen* täytti 100 vuotta. Juhlaa vietettiin sukulaisten, ystävien, Suomen ja Inkerin kirkon edustajien kesken. Viestin edellisen numeron sivuilta Katri Kukkonen hymyilee seppelöitynä ja onnellisena. Kului vajaat kolme kuukautta merkkipäivästä, kun suruviesti saapui: Katri nukkui ikuiseen uneen 5.1.2001.

Katri Kukkonen, omaa sukua Mehiläinen, syntyi 25. lokakuuta 1900 Kelton seurakunnan Oravan kylässä. Esikuvana tulevalle maallikkosaarnaajan kutsumukselle saattoi olla Katrin oma mummo, joka kävi tapaamassa sairaita kyläläisiä, auttoi aineellisesti, lohdutti ja omien sanojensa mukaan "vei taivaan toukoo". Sen ajan Inkerin yleinen uskonnollinen ilmapiiri, kirkkomatkat, kinkerit, pyhäkoulut, lähetyssaarnaajien vierailut Suomesta ym. uskonnolliset tapahtumat vahvistivat nuoren tytön uskoa, josta hän saattoi myöhemmin ammentaa voimaa ja kestävyyttä niissä elämän koettelemuksissa, joita inkerinsuomalaiset kansana joutuivat kohtaamaan. Katri ja Juhana Kukkosen perheessä oli kuusi lasta, kun perheen isä syyttömästi teloitettiin ja koko perheettä uhkasi pakkosiirto Siperiaan. Siperianmatkalle jouduttiin sotavuosina, jolloin koko Inkeri tyhjennettiin suomalaisväestöstä.

Katri Kukkosta oli saattamassa viimeiseen lepoon viisi sukupolvea muistellen lämmöllä ja kiitollisuudella äitiään ja mummoaan, joka oli opettanut heille suomenkielen, rukoukset ja muistanut esirukouksissaan. Katri Kukkosen ruumiinsiunauksen toimitti rovasti Aimo Kymäläinen Kellonummen kappelissa. Inkerin piispan Aarre Kuukaupin suruvalittelut ja kukkalaitteen välitti Kelton seurakunnan pappi Pentti Smeds. Muistotilaisuuteen osallistui yli sata Katri Kukkosen sukulaista, ystävää ja tuttavaa.

Lilja Kuivanen

Joukostamme poistuneita

Katri Ruotsi, synt. 21.3.1909, kuoli 11.11.2000, Borås
Eeva Paakkonen, synt. 25.11.1910, kuoli 2.12.2000, Borås

Oikaisu
Edllisessä numerossa sivulla 17 oleva henkilö on Liisa Kähäri.

Tapahtumakalenteri

Helsingin seudun Inkeri-seura ry

Tilaisuudet Inkeri-kodissa, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.
22.4.2001 klo14.00 Kevätkonsertti Karjalatalon yläsalissa. Vihtori Hyyrönen puh. 050-3019140

Kevätkokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n kevätkokous pidetään sunnuntaina 25.3.2001 klo 14.00 Karjalatalon Inkerikodissa os. Käpylänkuja 1, Helsinki. Kokouksessa ovat esillä sääntöjen määräämät asiat.
Suomen Inkeri-liitto ry:n hallitus.

Lahden seudun Inkeri-seura
Kerho- ja kokousillat. Seurakuntakeskus, Kirkkokatu 5
9.4. Kerhoilta 18-20
Sihteeri Maria Lahti, puh. 03-734 0435.

Turun seudun Inkeri-seura
16.4. Pääsiäisjuhla
3.6. Helluntaijuhla

Turun seudun Inkeri-seuran kummitoimikunta
Vuoden 2001 Inkerinmatkat:
Helmi-huhtikuussa Viipuriin.
24-27.5. Pietari ja Inkeri
21-24.6. Juhannusjuhlat Keltossa.
Raili, puh. 02-469 6846, Fax 02-469 6847
Marja-Liisa, puh. 02-258 1621, GSM 050-363 4231
Postiosoite: Marja-Liisa Salminen. Kaistarranta 16, 20900 Turku

Inkerikeskus Hämeentie 103, Helsinki

Kansainvälinen lasten valokuvakilpailu Maailma lasten silmin Inkerikeskuksessa 12.3. - 23.3.

Kilpailu liittyy Pietarin kaupungin 300 vuotisjuhliin. 6 - 18-vuotiaille lapsille tarkoitettua valokuvauskilpailua tukee Pietarin lehtimiesliitto.

Kansallisen veteraanipäivän juhla 27.4. klo 14.
13.5. klo 13. Äitienpäiväjuhla.

Inkerin kultuuriseura

Konsertti
Paluumuuttajien juhlatilaisuus presidentti Koiviston "paluumuuttokutsun" päivän kunniaksi 10.4.2001 klo18 Savoy-teatterissa, Kasarminkatu

46-48, Helsinki.
Esiintyjinä: Julia Mustonen, piano, Kalinka-yhtye, FunkU-tanssi-ryhmä, Tuulistullaa kansanperinneryhmä.

Inkerin kulttuuriseura ylläpitää internet-sivuja, joista löytyy tietoja tapahtumista ja muista Inkeriin liittyvistä asioista.

Osoite: www.inkeri.com.

Seukot Inkerikodissa

15.3. klo13
Tervetuloa mukaan uudet ja vanhat seukot! Tiedustelut Pirkko Huurto, puh. 09-783 391

Inkerikuoro

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat säännöllisesti joka keskiviikko klo 16.45-18.30 Inkerikodissa. Kuoroa johtaa Julia Hyyrönen. Tervetuloa!

Tallinnan inkerinsuomalainen seurakunta

Järjestää perinteiseen tapaan retken Pöllkülan joukkohaudalle 20.5.2001. Tarkempia tietoja antaa puheenjohtaja Anna Bunger, puh. 994-372-653 5767

Levitä Inkeri-tietoa

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Itku Inkerille, 100 mk
Aapo Iho
Hietajyvä, 20 mk
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 15 mk
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 85 mk
Pelastunut albumi, 130 mk
Ensimmäinen kevät, 100 mk
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 60 mk
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoäki 1940-luvulla, 150 mk
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia,kansa, kulttuuri, 300 mk
Heikki Roiko-Jokela
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen , 150 mk
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 100 mk
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 30 mk
Kalavalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 70 mk
Maria Luukan laulut ja loitsut, 40 mk
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I, 100 mk
Antti Kivekäs II, 100 mk
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 200 mk
Leino Hassinen
Idän uusi aamu, 140 mk
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa 130 mk
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille 25 mk
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle 35 mk

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 15 mk
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 15 mk

Kasetteja

Arvo Survo
Omall maall, 55 mk

Karttoja

Inkerin kartta
vuodelta 1933, 70 mk
Inkerin kartta
vuodelta 1849 (saksankielinen), 50 mk
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 60 mk
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri
vuodelta 1993, 60 mk

Inkerin pöytälippu

(satiinia) + salko marmorijalustalla, 110 mk
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 35 mk
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 60 mk

Adressi

surunvalitteluun , 40 mk

Tilaukset Inkerikoti

inkeriläisten VIESTI

4/ 2001

Suvaitsevuutta tarvitaan

Kalevalan päivänä järjestetttiin mittava valtakunnallinen inkeriläisseminaari. Jäin pohdiskelemaan seminaarin nimen ja sisällön vastaavuutta. Otsikko ei täysin vastannut sisältöä, sillä seminaarin mielenkiinnon kohteena osoittautui olevan ryhmä, jolle ei vallitsevassa käsiteköyhyydessä oikeastaan löydy oikeaa nimeä. Kyseessä ovat entisen Neuvostoliiton alueelta muuttaneet suomalaistaustaiset henkilöt, inkeriläiset mukaan lukien. Päivän puheenaiheet pyörivät Suomeen muuttaneen venäjänkielisen väestön ongelmien ympärillä: miten venäjänkieliset saadaan kotoutumaan Suomeen samalla kun he säilyttävät oman kulttuurisen identiteettinsä. Inkeriläisyydestä puhuttiin tosiasiallisesti osana venäläisyyttä eikä suomalaisuuta.

Sekoittuminen näkyi ja kuului myös konkreettisesti. Seminaarin alussa oleva musiikkiesitys oli venäläisten muusikkojen taidonnäyte. Vasta tilaisuuden lopussa, mutta korkeimman valtiovallan korvien kuulumattomissa esiintyi Julia Hyyrösen johtama Inkeri-kuoro ja lauloi inkeriläissäveltäjien teoksia. Se, että otin asian tässä esille, ei ole pelkkää saivartelua, vaan harras toive selkiyttää asioita. Jos kansallisuuksista puhutaan, kohderyhmän täytyy olla oikea.

Eri asia kokonaan on, missä määrin kansallisuutta täytyy nykymaailmassa korostaa. Kansallisuus on tärkeä osa jokaisen identiteettiä, mutta sen liiallisella korostamisella ja väärällä arvottamisella saattaa olla varsin kohtalokkaat seuraukset. Maailma tulvii sotaisia esimerkkejä eri kansallisten ryhmien välisistä raaoista välienmittelöistä. Jos kansallisuuksia aletaan luokitella hierarkisesti hyviksi tai huonoiksi, seuraukset ovat ikäviä. Valitettavasti myös tämän päivän inkerinsuomalaisten keskuudessa esiintyy väärää kansallisuuksien perusteella tapahtuvaa erottelua, jossa itää rasismin siemenet. Suomeen Venäjältä tai Virosta muuttaneet inkerinsuomalaiset vieroksuvat tänne muuttaneita venäläisiä ja vastustavat heidän pyrkimyksiään säilyttää oman kulttuuri ja kieli. Rumia puheita kuulee paluumuuttajien parissa myös Suomessa asuvista pakolais-ryhmistä, etenkin somalialaisista. Rajaa vedetään jopa toisiin paluumuuttajiin, tarkoitan tässä Suomesta ja Amerikasta 1920 ja 1930-luvuilla muuttaneiden punapakolaisten ja loikkareiden jälkeläisiin.

Miksi? Eikö inkerinsuomalaisille ole kertynyt niin paljon kokemusta elämisestä sorrettuna vähemmistönä, että inkeriläiset voisivat ottaa viisaan roolin, kunnioittaa ja suvaita muita maahanmuuttajia. Suvaitsevaisuus alkaa omasta itsestä. Mikään kansa tai kulttuuri ei ole yksinomaan hyvä tai paha. Jokaiseen kansallisuuteen kuuluvien joukossa on sankareita ja roistoja, viisaita ja tyhmiä. He eivät ole hyviä tai huonoja kansallisuutensa takia, vaan yksilönä tekemiensä tekojen vuoksi.

Jokaisella meillä on omat ennakkoluulonsa. Suvaitsevaisuus alkaa juuri näiden omien ennakkoluulojen tunnistamisesta. Pääsiäinen on hyvä aika miettiä, kuinka pitkillä nauloilla itse kukin on valmis lähimmäisensä ristiinnaulitsemaan.

Helena Miettinen

Inkeriläisseminaarissa etsittiin uutta ja vaihdettiin kuulumisia

Kalevalan päivänä 28.02.2001 Helsingissä pidetty valtakunnallinen inkeriläisseminaari järjestettiin useiden viranomaistahojen ja järjestöjen yhteistyönä. Päävastuussa oli kirkkokeskus, mutta mukana olivat mm. opetus-, sosiaali- ja terveys- sekä työministeriö sekä Inkerikeskus. Osallistujia oli 200 kuntien, valtionhallinnon sekä eri oppilaitosten ja järjestöjen piiristä.

Tilaisuuden avasi työministeri Tarja Filatov. Hän totesi, että työllisyystilanteen paraneminen on selkeästi näkynyt myös paluumuuttajien lisääntyvinä mahdollisuuksina päästä työmarkkinoille. Filatov korosti, että paluumuuttajat ovat hyvän koulutuksensa ja ikärakenteensa ansiosta tulevaisuudessa tärkeä työvoimaresurssi. Jo tällä hetkellä Suomessa on puutetta tietotekniikkaosaajista, lääkäreistä, aineenopettajista, metalli- ja rakennusalan ammattilaisista sekä bussinkuljettajista. Monet Suomeen muuttaneet ovat pitkälle koulutettua väkeä ja edellä mainittujen ammattiryhmien edustajia löytyy heidän joukostaan.

Usein maahanmuuttajat nähdään kuitenkin riskinä eikä resurssina. Alue- ja alakohtaisia merkkejä maahanmuuttajien osaamisen paremmasta hyödyntämisestä on kuitenkin jo nähtävissä. Esimerkkinä ministeri mainitsi pääkaupunkiseudun ja Kaakkois-Suomen, jossa Venäjältä muuttaneita on kaupan ja matkailun työtehtävissä. Suomeen muuttaneiden kotoutumista on tuettu erillisprojektien avulla. Mittavin niistä on ollut vuonna 1998 käynnistynyt valtakunnallinen Euroopan sosiaalirahaston tuella toiminut paluumuuttajia työelämään ohjaava PAMU-projekti. Tulokset ovat olleet rohkaisevia. Vaikka yli puolet projektiin osallistuneista oli asunut Suomessa alle vuoden, heistä oli vuoden 2000 loppupuolella 70 % työssä tai koulutuksessa.

Suomessa asuu yli 10 000 alle 20-vuotiasta maahanmuuttajanuorta. Heidän ongelmiaan on ollut esillä tiedotusvälineissä. Filatov muistutti, että suurin osa nuorista kotoutuu hyvin Suomeen. Useimmilla perheillä ja nuorilla on halu oppia ja menestyä Suomessa. Sekä nuoret että perheet tarvitsevat tukea sopeutumisprosessissa ja tietoa eri koulutus- ja opiskelumahdollisuuksista. Tätä tietoa annetaan nuorille nykyisin jo ennen Suomeen muuttoa muuttovalmennuskursseilla. Suomeen muuton jälkeen nuorille on tarjolla mm. ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavaa koulutusta.

Työministeri Tarja FIlatov avasi inkeriläisseminaarin.

Pelkät kauniit sanat eivät riitä kulttuurin elvytystyössä

Yhtenä puhujana valtakunnallisessa inkeriläisseminaarissa oli Toivo Flink. Hän pohdiskeli inkeriläisten kulttuurista olemassa oloa tutkimuksen ja omien kokemusten valossa.

Kymmenen vuotta sitten alkaneen inkerinsuomalaisten paluumuuton lähtökohdat olivat viimeisten tutkimusten mukaan työvoimapoliittisia, kuten jatkosodankin aikana.Vajaat 60 vuotta myöhemmin on historia toistanut itseään. Kyse on maahanmuutosta, jossa muuttajat saivat itse päättää muutostaan. Enää ei ole Neuvostoliittoa, muttei ole entistä Inkerinmaatakaan. Se katosi viimeistään silloin, kun toisen maailmansodan päätyttyä Inkerinmaa asutettiin ympäri valtakuntaa värvätyllä muuttoväellä. Etnisen asuinalueen ja kielen lisäksi ovat inkerinsuomalaiset menettäneet aineellisen kulttuurinsa perinteet. Yhteisö ei pystynyt tukemaan syntyperän ylläpitämää yhteisötunnetta ja etnistä itsetuntoa.

Gorbatshevin aikaa, Neuvostoliiton hajoamista ja käynnistynyttä paluumuuttoa Flink pitää inkerinsuomalaisille tarjottuna historiallisena mahdollisuutena kasvattaa kansallista itsetuntoa.

- Kun puhutaan, että paluumuutto on vienyt pohjan suomalaiselta kulttuurilta Inkerinmaalla, toivoisin, että tämän kannan puolustajat osoittaisivat, mitä siellä on saatu aikaan suomeksi sitten 1938. Olen päätynyt paluumuuton myönteiseen tulokseen opettajana, kirjailijana ja tutkijana, Flink korosti. - Kieltä ennestään osaavien lisäksi on Suomeen muuttanut myös tuhansia henkilöitä, jotka eivät ymmärrettävistä syistä osaa suomea. Suurelle joukolle suomea heikosti osaaville tai kielellisesti venäläisille, mutta etnisesti suomalaisille paluumuuttajille suomen kielen omaksuminen on muodostunut raskaaksi raadannaksi, mutta tuhannet ovat sinnitelleet eteenpäin varsin mallikelpoisesti.

Historia ja maantieto ovat äidinkielen lisäksi aina olleet etnisen identiteetin tärkeimpiä rakennusaineita. Niiden turvin ihminen sijoittaa itsensä aikaan ja paikkaan. Kotouttamisen tehtävänä Flink pitää inkerinsuomalaisten ja heidän perheidensä jäsenten auttamista kypsyttämään ajatusta ja tunnetta, että Suomi on heidän kotimaansa, mikä ei kuitenkaan käy itsestään.

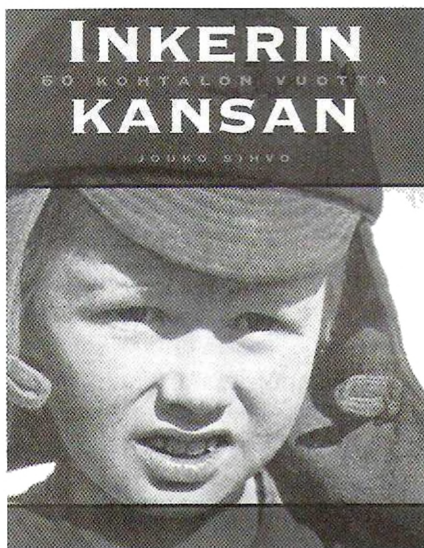
- Maahan kasvaminen sydänjuurin vaatii aikaa, ahertamista ja tunnetta. Paluumuuttajilta se edellyttää myös kiinnostusta ja sitkeyttä.

Maahanmuuttajien perhe- ja ystäväpiiri on heidän ainoa varma tukiverkkonsa ja siihen he mielellään sekä tukeutuvat että sulkeutuvat. Mitä heikompi suomen kielen taito on, sitä vähemmän yhteyksiä on ympäröivään maailmaan. Mitä vähemmän yhteyksiä, sitä hitaammin kieli kehittyy.

- Kannan tässä huolta lähinnä inkeriläisten henkisestä ravinnosta. Niinpä toivoisinkin, että Suomen viranomaiset voisivat antaa tälle sivistystyölle suurempaa tukea. Tietoa kaivataan myös siellä, mistä paluumuutto jatkuu. Pidän tärkeänä, että inkerinsuomalaisia koskevaa oheismateriaalia olisi saatavana myös kouluihin, Toivo Flink painottaa.

Inkerin kansan kohtalonvuodet

Jouko Sihvo. *Inkerin kansan 60 kohtalon vuotta. Helsinki, Tammi, 2000. 287 s.*

Helsingin yliopiston kirkko sosiologian professori Jouko Sihvo vieraili Neuvostoliitossa 1990-luvun alussa glasnostin ja perestroikan aikana. Hän kävi Toksovan luterilaisessa kirkossa, joka oli juuri otettu käyttöön. Kirkko oli vielä surkeassa kunnossa, mutta tästä huolimatta siellä vietettiin jumalanpalvelusta. Kirkkososiologina hän kiinnostui syntyneestä uudesta tilanteesta. Näistä vierailuista on nyt syntynyt teos, joka on seikkaperäinen selvitys inkeriläisten ja Inkerin kirkon kohtaloista Stalinin valtakaudella.

Professori Sihvo on haastatellut kirjaa varten puolisen sataa inkeriläistä. Tutkimusaineistona on käytetty myös inkeriläiselämäkertoja ja neuvostoviranomaisten inkeriläisiä koskevia asiakirjoja. 1930-luvulla aloitettiin rajaseudun tyhjentäminen, silloin alkoi myös kulakeiksi luokittelu ja siitä johtuvat karkotukset Aasiaan ja Siperiaan. Vuoden 1937 aikana suurista joukoista ihmisiä tehtiin kansanvihollisia ja sivistyneistöä likvidoitiin mm. ampumalla. Levashovskajan hautausmaalle haudattiin 40 000 vainajaa, joista 13 000 oli inkeriläisiä. Elokuussa 1941 Molotov, Malenkov, Kosygin ja Zdanov ilmoittivat salaisessa viestissä Stalinille, että he olivat päättäneet evakuoida 88 700 suomalaista Kazakstanin. Altain ja Siperian alueille ja pyysivät Stalinilta vahvistusta asialle. Tätä päätöstä ei ehditty toteuttaa.

Kolmekymmentäluvun vaihteessa alkoivat vainot kirkkoa ja uskovia vastaan. Kun pappeja ja kirkon työntekijöitä vangittiin, asetti konsistori maallikoita hoitamaan kirkollisia tehtäviä. Kun myös heidät vangittiin, astuivat tilalle karismaattiset maallikot, jotka pitivät salaa seuroja kodeissa. Nämä maallikot hoitivat myös kasteita ja hautaan siunaamisia, ja osaksi heidän ansiotaan on, ettei kristinusko kokonaan hävinnyt Inkerin kansan keskuudesta. Kouluissa annettiin avoimen ateistista opetusta. Vuonna 1937 suomenkieliset koulut lakkautettiin ja suomalaiset opettajat korvattiin venäläisillä. 1930-luvulla alkoi myös kuusipäiväinen viikko, jossa kirkolliset pyhä- ja juhlapäivät olivat työ- ja koulupäiviä.

Sota Neuvostoliiton ja Saksan välillä alkoi v.1941. Osa inkeriläisistä jäi mottiin piiritettyyn Leningradiin. Kun Laatokalta avautui ulospääsy piiritetystä kaupungista, inkeriläiset evakuoitiin Siperiaan. Kuljetusten aikana noin 30% ihmisistä kuoli epäinhimillisissä oloissa. Osa inkeriläisistä jäi saksalaisten miehityssalueelle. Vuonna 1943 miehitysalueella toimi noin 50 suomenkielistä koulua. Kirkollinen toiminta elpyi. Pastorit Juhani Jääskeläinen ja Jussi Tenkku toimivat kirkollisissa tehtävissä.

Inkerin kansallisesta tuhosta

Toukokuussa 1931 Suomen hallitus lähetti Neuvostoliiton hallitukselle nootin Inkerin kysymyksestä eli Pietarin alueen suomalaisen väestön joukkokarkotuksista ja pakkosiirroista kaukaisille seuduille sekä muista asioista, jotka olivat räikeässä ristiriidassa Venäjän Tarton rauhassa lupaamansa Inkerin kulttuuriautonomian ajatuksen kanssa. Kuluneeksi tulee 70 vuotta Inkerin sen ajan traagisimmista tapahtumista.

Inkerin pakolaiset julkaisivat Suomessa omaa Inkeri-nimistä lehteä, joka seurasi tarkasti tapahtumia kotikonnuillaan. Lehti ilmestyi vuoteen 1927 asti. Taloudellisista syistä se lakkautettiin, mutta Inkerin tapahtumien seuraaminen jatkui karjalaisten pakolaisten Vapaa Karjala -lehdessä, johon perustettiin Inkerin osasto. Silmäilkäämme nyt 1920-luvun lopun ja 1930-luvun alun Inkeriä mainitusta Inkerin osastosta katsottuna.

Vuoden 1931 alusta lehti ilmestyi nimellä Vapaa Karjala ja Inkeri. Lehdessä muistutettiin toistuvasti, että tietojen hankkiminen Inkerin tapahtumista oli perin vaikeaa, ja samalla tähdennettiin, että vain varmistettuja tietoja asioista julkaistiin. Tärkeinä tiedonlähteinä olivat Venäjällä ilmestyneet kommunistiset lehdet, etupäässä NKP:n Leningradin aluekomitean suomenkielinen äänenkannattaja, Vapaus-niminen lehti, jossa vainottujen ihmisten parjaukset saivat tavallisesti alkunsa. Inkerin vainojen ja poliittisen terrorin tilastointi oli Inkeriläisten toimikunnan tehtävänä.

Syyskuusta 1928 toukokuuhun 1931 Vapaa Karjala -lehdessä julkaistiin noin puolitoista tuhatta kirjoitusta Inkerin asioista. On aivan selvää, että tämän kirjoituksen puitteissa on täysin mahdotonta analysoida niitä vaikkapa jossain määrin. Se on erillisen tutkimuksen tehtävä, joten otamme tähän vain näiden kirjoitusten asian ytimiä kokonaiskuvan luomiseksi.

Pappisvainot ja kirkkojen sulkemiset; Kolppanan seminaarista valmistuneiden valistustyöntekijöiden ym. opettajien vainoamiset; amnestian mukaan Suomesta Inkeriin palanneiden vainot; karkotukset, vangitsemiset syytettyinä muka osallistumisesta vuonna 1919 kansalaissotaan tai sen kannattamisesta, vukoilusta Suomen hyväksi tai ilman mitään perusteluja; nuoria erotetaan oppilaitoksista vastavallankumouksellisina; mustalle listalle joutuneiden ruotiminen työpaikkakokouksissa.

1928 alkoi kampanja kollektiivitalouksien perustamisesta. Talonpojat vastustavat kollektivointia; Vapaus -lehdessä yksityisiä henkilöitä vastaan suunnatut syytökset, parjaukset, uhkailut, mustaaminen, yllytykset ja valheellisten tietojen esittäminen; Inkerin kyläneuvostojen vaaleissa helmikuussa 1929 kommunistien rökäletappio. Myöhemmissä uusintavaaleissa äänioikeutettujen määrä supistettu roimasti; kyläneuvostojen ja

Taiteilija Nikolai Pakki on ikuistanut kankaalle inkeriläisten kärsimystarinaa. Maalaus perheen karkotuksesta Siperiaan kesällä 2000 Stoassa pidetyssä näyttelyssä.

Uutisia Inkerinmaalta

Balettimestari Vainonen 100 vuotta

Helmikuun 4. päivänä sata vuotta sitten syntyi kuuluisa pietarilainen balettimestari Vassili [illegible] (1901-1964). Vassilin isä oli [illegible] Siikalasta peräisin ollut [illegible]malainen Juhani Vainonen, joka [illegible] Pietariin käsityöläiseksi jo ennen [illegible]ousta.

[illegible] perhe tutustutti Vassilin kei[illegible] pääkaupungin teatterielämään. [illegible] 1919 Vassili pääsi tanssimaan Pie[illegible] [illegible]miseen ooppera- ja baletti[illegible]. Tässä vanhassa Mariinski, myö[illegible] Kirovin nimen saaneessa teatte[illegible] [illegible] työskenteli 1930-luvun lo[illegible] [illegible], kunnes siirtyi Moskovan [illegible]teriin.

[illegible] 1930-luvulla nuori Vassili Vaino[illegible] [illegible] balettimestariksi, hän ohjasi [illegible] mm. Pariisin liekin, jota pide[illegible] [illegible]aruuslinjan aloitteenpanijana [illegible] balettitaiteessa, Pähkinän[illegible] Raimondan, Bajedeerit sekä [illegible]sisia sekä moderneja baletteja. [illegible]ttiin Leningradin lisäksi myös [illegible] Bolshoi-teatterissa, Minskin, [illegible]kin, Alma-Atan ja Budapestin [illegible]llä. Kaksi kertaa vuosina 1947 [illegible] Vainonen sai Stalinin palkinnon. [illegible] valtion palkinnot pelastivat Vai[illegible] [illegible]loilta ja karkotuksilta.

Vassili Vainonen osasi suomea vain [illegible] tunnetuimpana Pietarin baletti[illegible] hän jatkoi inkerinsuomalaisten [illegible] muusikkojen perinteitä.

Suomenkielen päivät

Perinteelliset Suomenkielen päivät pidettiin Pietarissa 16. -1 7. helmikuuta. Joka toinen vuosi järjestettävän tilaisuuden järjestävät Suomen pääkonsulaatti, Pohjoismaiden ministerineuvoston Pietarin tiedotustoimisto ja Suomen Pietarin instituutti. Päivien aikana suomalaiset luennoitsijat esittivät suomen kielen kehitystä ja suomalaista kulttuuria koskevia teemoja. Esitelmän piti myös Toivo Flink.

Kansanmusiikin opetusta

Kansantieteilijä Juha-Matti Aronen esiintyi viime vuoden juhannusjuhlilla Sibelius Akatemian kansanmusiikkiryhmän kanssa. Tällä kertaa Aronen tuli Inkerinmaalle opettamaan vanhoja piirileikkejä ja kansanlauluja sekä keräämään kansanmusiikkiaineistoa. 22. - 25. helmikuuta hän opetti inkeriläisille aikuisille ja lapsille heidän omia unohdettuja perinteitä mm. Inkerin liiton järjestämillä laskiaisjuhlilla Toksovassa

Wladimir Kokko

Kevätmatinea

Helsingin Inkerikuoro ja Karjalan laulusiskot pitävät yhteisen kevätmatinean Karjalatalon yläsalissa 2. krs. 22.4.01 klo 14. Ohjelmassa mm. kuorolaulua, hanurinsoittoa Yrjö Luukkosen esittämänä, kahvitarjoilua, arpajaiset ym. Ohjelma ja tarjoilu 20 mk. Tervetuloa!

Katso tuoreimmat tapahtumatiedot nettiviestistä www.inkeri.com. Sivuja ylläpitää Inkerin kulttuuriseura

Tapahtumakalenteri

Helsingin seudun Inkeri-seura ry

Tilaisuudet Inkeri-kodissa, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.

Seukot Inkerikodissa

Kevätretki Suomenlinnaan to 3.5.01. Lähtö Kauppatorilta klo 12.00. Tervetuloa! Tiedustelut Pirkko Huurto, puh. 09-783 391.

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerho- ja kokousillat. Seurakuntakeskus, Kirkkokatu 5. 14.5. kerhoilta 18 - 20.
Sihteeri Maria Lahti, puh. 03-734 0435.

Turun seudun Inkeri-seura

16.4. Pääsiäisjuhla.
3.6.Helluntaijuhla. Tilaisuudet klo 14 Kupittaan seurakuntakodissa, Sirkkalankatu 4.

Turun seudun Inkeri - seura ry järjestää matkan Lempaalaan 8-10.6.
Yöpymiset Terijoella. Päivä Lempaalassa. Matkan hinta 800 mk sisältäen matkat, viisumin, vakuutukset ja hotellimajoituksen puolihoidolla. 30 ensimmäistä pääsee mukaan.

Tarkemmat tiedustelut ja ilmoittautumiset 20.5. mennessä. Paavo Pesonen puh. 02-4382259 tai 02-4841539 Pirjo Tiensuu puh. 02-2530370

Inkerikeskuksen lasten kesäleiri

23.7 - 28.7 Vahermassa
Leiri on tarkoitettu 7-12-vuotiaille. Mukaan mahtuu 22 lasta. Leiri kestää kuusi päivää ja sen hinta on 400 mk/ lapsi. Jos olet kiinnostunut leiriohjaajan tehtävästä, ota yhteyttä Inkerikeskukseen. Leirille tarvitaan myös aikuisia ohjaajia.

Lehmirannan lomakeskus 4.-10.9. 2001 loma eläkeläisille.

Tuetulle lomalle mahtuu 20 eläkeläistä. Lomaviikon sisällöstä vastaa Eläkeliitto ry. Loman omavastuuosuus on 110 mk/vrk eli 660 mk/henkiö/viikko. Lomatukianomuksia saa Inkerikeskuksesta ja ne on palautettava täytettynä sinne 1.6.2001 mennessä. Viime vuonna mukana olleet eivät tällä kertaa mahdu mukaan.

Molemmista tietoja Inkerikeskuksen toimistosta puh.753 4464 ma - pe 9 -17.

Kyykkää pelaamaan!

Tervetuloa pelaamaan kyykkää eli inkeriläisittäin poppia Seurasaaressa. Pelin oppii nopeasti ja se sopii kaikenikäisille. Pelivälineet tulevat kerhon taholta.

Kyykkää koskeviin tiedusteluihin vastaa Oskar Toivokainen puh. 09-534 875

Turun seudun Inkeri-seuran kummitoimikunta

Matkoja Inkeriin

24-27.5. **Pietari ja Inkeri, hinta 900 mk. 21-24.6.** Juhannusjuhlat Keltossa, hinta 950 mk. **18-19.6; 16-17.7 ja 6-7.8.** Turku -Lappeenranta-Saimaan kanava-Viipuri-PietariViipuri-Turku, hinta 720 mk.

Keräämme villasukkia ja hartiahuiveja viemisiksi vanhainkoteihin Inkerinmaalle. Raili, puh. 02-469 6846; 040-707 4911; Fax 02-469 6847 Marja-Liisa, puh. 02-258 1621; GSM 050-363 4231 Postiosoite: Salminen M.-L. Kaistarranta 16, 20900 Turku.

Inkerikeskus
Hämeentie 103, Helsinki

Kansallisen veteraanipäivän juhla 27.4. klo 14.
13.5. klo 13. Äitienpäivä-juhla.
9.6 Opastettu retki Suomenlinnaan

Inkerikuoro

Inkerikuoron harjoitukset jatkuvat säännöllisesti joka keskiviikko klo 16.45-18.30 Inkerikodissa. Uudet laulajat suorittavat koelaulun harjoitusiltana.Kuoroa johtaa Julia Hyyrönen. Tervetuloa!

Tallinnan inkerinsuomalainen seurakunta

Perinteinen retki Pöllkülan joukkohaudalle 20.5. Tiedustelut Anna Bunger, puh. 994-372-653 5767

Levitä Inkeri-tietoa

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Itku Inkerille, 100 mk
Aapo Iho
Hietajyvä, 20 mk
Hellin Suominen
Mooses Putron
elämäkerta, 15 mk
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 85 mk
Pelastunut albumi, 130 mk
Ensimmäinen kevä, 100 mk
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 60 mk
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla,
150 mk
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 300 mk
Heikki Roiko-Jokela
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen,
150 mk
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 100 mk
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 30 mk
Kalavalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 70 mk
Maria Luukan laulut ja loitsut, 40 mk
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I, 100 mk
Antti Kivekäs II, 100 mk
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 200 mk
Leino Hassinen
Idän uusi aamu, 140 mk
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa 130
Juho Häkkinen
Siihen maahan jonka minä sinulle osoitan.
2.pain. 2000. 130mk

Sverigeingermanländarnas historia
140mk
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille 25 mk
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle 35 mk
Inkeri-aiheista musiikkia

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 15 mk
Lauri Santtu
Murrejuttuja. 15 mk
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall. 55 mk

Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933. 70 mk
Inkerin kartta
vuodelta 1849
(saksankielinen). 50 mk
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992 60 mk
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri
vuodelta 1993. 60 mk

Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko
marmorijalustalla 110 mk
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 35 mk
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 60 mk

Adressi
surunvalittelu.m. 40 mk

Tilaukset Inkerikoti

inkeriläisten VIESTI

5/ 2001

Tässä numerossa:

Inkeriläisten viesti

Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym. Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo. Postisiirtotili 800012-306364. Pankki Merita 101030-1085026.

Ilmoitukset/mk
1/1 sivu 1 500
½ sivu 800 mk, ¼ sivu 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk

Tilaushinta 2001
150 kotimaahan, Ruotsiin 220 kr, muualle 180 mk/v (260 kr/v)

Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset):
Viktor Aitman
Trollbackevägen 7, 43833 Landvetter
Puh ja faksi 031-916 602
Ruotsin Inkerinsuomalaisten liiton postisiirtotili 17 38 88-9

Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Merita 103150-1202761

Toimitus
Päätoimittaja Helena Miettinen
Toimitussihteeri Lilja Kuivanen
Toimituksen osoite
Ramsinniementie 5 a 4, 00980 Helsinki, puh. ja faksi (09) 323 8160.
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti mietthe@saunalahti.fi.
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Keijo Korkka, Halvarinkatu 9, 20900 Turku, puh. (02) 2580 201

Kansikuva Arvi Kemppi ja Tuulistullaa-ryhmä vauhdissa Savoy-teatterissa. Juhlassa otetut kuvat Jussi Haposen.

Talkoohengessä

Savoy-konsertin yhteydessä minulta kysyttiin, enkö enää toimisi managerina nyt, kun olen Inkeriläisten viestin päätoimittaja. En olisi käsittänyt koko kysymystä, ellen olisi inkeriläisympyröissä pyöriessäni tottunut vastaamaan, että Inkeri-toiminta on vain harrastus. Siihen kuuluu sekä "manageritoiminta" että lehden teko. Savoy-teatterin juhla, kuten monet aikaisemmat tapahtumat, on tehty Inkerin kulttuuriseuran ahkerien jäsenten kanssa talkoovoimin. Leipätyöni on suuren suomalaisen eläkevakuutusyhtiön historian kirjoittaminen.

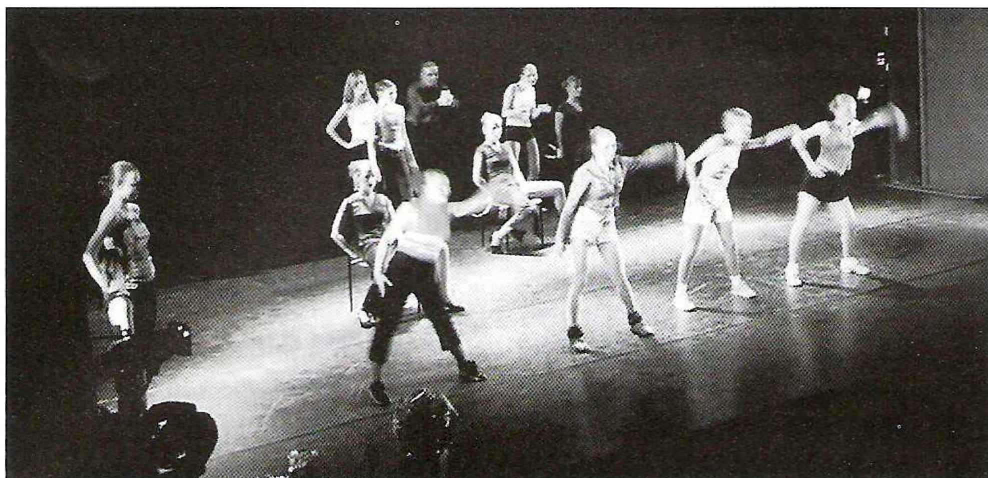
Uusille paluumuuttajille vapaaehtoistyö on outo asia. Neuvostoaikana vapaaehtoistyön perinne katkesi, sillä aikaisemmin Inkerissä myös kulttuurityötä on tehty talkoilla. Toivottavasti vanha perinne heräisi uudelleen henkiin. Talkoisiin osallistuminen voi antaa elämään syvyyttä ja sisältöä ja auttaa myös sopeutumisessa.

Jos työtä tehtäisiin aina vain rahasta, Savoy-teatterin kaltaiset huikeat elämykset jäisivät kokematta. Tilaisuuteen osallistumiskynnys oli haluttu tehdä matalaksi. Pääsymaksua ei peritty, jotta jokainen voisi osallistua. Kulujen peittämiseksi myytiin ohjelmia, mutta vain alle joka kymmenes sen osti. Talkoohengen mukaista olisi ollut tukea toimintaa ostamalla 20 markan ohjelmalehtinen. Useimmille se ei olisi ollut ylivoimaista. Näin varmistettaisiin uudet vastaavat hetket. Talkoovoimin toteutettunakin monet asiat maksavat, esimerkiksi vain teatterin vuokra. Ei inkeriläisillekään kaikki ilmaista ole.

Talkoohengessä
Helena Miettinen

Lavantäysi loistavia taitajia

Nuorista tanssijoista koostuvan Funk U-ryhmän esitys oli yhtä tuore ja raikas kuin esiintyjät itsekin.

Koiviston kutsumat-konsertti veti 10.4. Savoy-teatterin 700-paikkaisen salin lähes täyteen, kun paluumuuttajat kokoontuivat juhlimaan presidentti *Koiviston* 11 vuotta aikaisemmin antamaa "kutsua" Paluumuuttajavoimin esitetty ohjelma oli monipuolinen ja taiteellisesti korkeatasoinen. Tilaisuuden järjesti Inkerin kulttuuriseura.

Klassista musiikkia esittivät 13-vuotias Sibelius-Akatemian oppilas *Victoria Vatananskaja,* joka soitti pianolla Chopinin ja Debussyn sävelmiä. Toinen virtuoosi, Siperiassa syntynyt 24-vuotias *Julia Mustonen* tulkitsi Mussorgskin näyttelykuvat äärimmäisen vahvasti ja upeasti. 6-vuotiaana musiikkiopinnot aloittanut Julia suoritti viime vuonna Berlinin Hochschule der Kunstissa jatkotutkinnon Laszlo Simonin johdolla. Nuoresta iästään huolimatta hänellä on jo kansainvälistä kokemusta. Vuonna 1999 Julia voitti Pariisin kansainvälisessä pianokilpailussa ensimmäisen palkinnon ja kultamitalin.

Balalaikkaorkesteri Kalinkan ohjelmisto koostuu venäläisestä musiikista. Orkesteriin kuuluu 15 jäsentä, joista suuri osa on paluumuuttajia. Orkesterin johtajana toimii *Albina Parkkone*n. Tutut laulut *Juha Suomisen* tulkitsemana ja tunnelmalliset melodiat lämmittivät yleisön. Erityisen maininnan ansaitsee yhtyeen solisti Svetlana.

Tanssillisesta puolesta vastasivat tuttu Tuulistullaa-ryhmä reippaalla menollaan sekä nuorista tanssijoista koostuva progressiivinen tanssiryhmä Funk U. Ryhmä on tanssinut yhdessä viitisen vuotta. Mukana on 90 tanssijaa, pääosa inkeriläisiä paluumuuttajia, kuten myös kymmenisen vuotta Suomessa asunut ryhmän vetäjä ja koreografi *Andrei Art.* Funk U on esiintynyt monissa erilaisissa tilaisuuksis-

sa, mm. Lasipalatsin avajaisissa ja Gloria-teatterissa järjestetyissä tapahtumissa. Ryhmä osallistui Nuori osaaja 2000 gaala-konserttiin Hartwall-areenalla ja on voittanut Helsingin showryhmätanssin mestaruuden. Osa ryhmän esiintyjistä tanssii pääsiäisenä Järvenpäässä esitettävässä Jesus Christ Superstar -musikaalissa.

Terveiset Inkerinmaalta toi juhlaan *Wladimir Kokko,* joka tarkasteli puheessaan inkeriläisten historiassa 1990-luvulla alkanutta nopeaa kehitystä, jonka yksi tärkeä osa on paluumuutto Suomeen. Kokko korosti, että Suomi on nykyisin ainoa maa maailmassa, jossa inkeriläisten lukumäärä kasvaa. Inkerin liiton johtoa muutto ei välttämättä ihastuta, mutta muuttopäätöstä pidetään jokaisen omana henkilökohtaisena asiana. On parempi, että inkeriläisillä on kaksi kotimaata kuin ei yhtään.

Tasavallan presidentti *Tarja Halonen* lähetti tilaisuuteen oman kukkatervehdyksensä. Työesteiden takia hän oli estynyt osallistumasta juhlaan. Upeita esityksiä seuraamassa oli kuitenkin muita arvovaltaisia vieraita: Inkerin liiton varapuheenjohtaja Wladimir Kokon lisäksi Eestin inkerinsuomalaisten liiton puheenjohtaja *Toivo Kabanen* ja Helsingin apulaiskaupunginjohtaja *Ilkka-Christian Björklund.*

Adressi presidentti Koivistolle

Konsertissa kerättiin Meeri Kämärän aloitteesta kiitosadressi presidentti Koivistolle hänen inkeriläisille osoittamastaan suuresta avusta. Adressi on tarkoitus luovuttaa presidentille henkilökohtaisesti.

Alla vasemmalla. Tuulistullaa-ryhmä valloitti jälleen. Kuvassa etualalla yhtyeen johtaja Irina Kolo ja Anna Räikkönen.

Balalaikkaorkesteri Kalinka viihdytti tutuilla lauluilla. Laulusolistina oli Juha Suomalainen ja johtajana Albina Parkkonen.

Presidentti Mauno Koivisto

On kulunut 11 vuotta siitä, kun Te huhtikuun 10. päivänä vuonna 1990 totesitte puheessanne, että inkerinsuomalaiset voidaan rinnastaa paluumuuttajiin. Samalla inkeriläisten historiassa kääntyi aivan uusi lehti. Neuvostoaikana katkenneita inkeriläisten kulttuuriyhteyksiä Suomeen oli tosin viritelty jo muutamia vuosia, mutta paluumuuton käynnistyminen virvoitti inkerinsuomalaisten yhteydet Suomeen, mikä on näkynyt myös monipuolisena lähialueyhteistyönä.

Paluumuutto on merkinnyt monelle inkeriläiselle paluuta omille juurilleen, muuttoa henkiseen kotimaahan. Laajemmasta historiallisesta näkökulmasta katsellen se tarkoittaa myös yhden ympyrän sulkeutumista. Inkeriin lähdettiin Suomesta Ruotsin vallan aikana leveämmän leivän perään, nyt parempi henkinen ja aineellinenkin elämä on löytynyt Suomesta. Paluumuuttoon, kuten kaikkiin asioihin liittyy myös nurja puoli. Kaikki eivät ole sopeutuneet suomalaiseen yhteiskuntaan - ainakaan heti. Uskomme kuitenkin, että toisiamme tukien selviämme tästäkin vaikeudesta. Ovathan inkeriläiset ja muut Neuvostoliitossa asuneet suomalaiset kokeneet kovempiakin aikoja.

On myös moitittu, että paluumuutto tuhoaa inkeriläisen elämänmenon ja kulttuurin. Haluamme korostaa, että historiallinen Inkeri on menetetty jo yli puoli vuosisataa sitten. Inkeriläisten "suomalaisuusaste" on Suomeen muuton jälkeen päinvastoin vahvistunut, suomenkielen taito kasvanut ja kiinnostus omaa kulttuuria kohtaan uudella tavalla versonut myös niiden nuorten keskuudessa, jotka Venäjällä tai Virossa olisivat muuten unohtaneet juurensa.

Haluamme lausua Teille, presidentti Mauno Koivisto, Inkerin kansan sydämelliset kiitokset tästä historiallisesta mahdollisuudesta. Samalla toivotamme teille menestystä kaikissa toimissanne.

Helsingissä 10.4.2001

Kesäisiä juhlia

Ruotsin inkeriläisten 54. juhlat pidetään 9. - 10.6. Hallstahammarissa yhteistyössä Ruotsin Inkerin liiton, Västeråsin Inkeri-kerhon ja Hallstahammarin seurakunnan kanssa. Hallstahammar sijaitsee noin 130 km Tukholmasta länteen, 20 km Västeråsista. Kanslia avataan lauantaina 9.6., klo 9.30 Hallstahammarin Folkets-hus Forumissa. Klo 10 pelataan poppia Eldsboda-koulun kentällä. Juhlat alkavat klo 14 ja klo 18 vietetään Ingria-iltaa. Sunnuntaina 10.6. Klo 8 pidetään ehtoollisjumalanpalvelus Sankt-Larsin kirkossa. Kirkkokahvien jälkeen seuraa juhlien päätöstilaisuus. Lisätietoja Nikolai Tiuriselta, puh. Suomesta 990-46-22040 824. Ruotsista 0220-40824.

Juhannukseksi Skuoritsaan

Inkerin liiton juhannusjuhlat pidetään tänä vuonna Skuoritsassa vanhaa kirkkoa vastapäätä 23.6. klo 13.00 alkaen.

Palkittu paluumuuttajaäiti

Äitienpäivänä 13.5. Kyllikki Joganson sai Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan 1 luokan mitalin kultaristein ansioistaan kasvattajana.

Kyllikki Joganson syntyi Helsingssä 8.12.1924, josta hänet vietiin 1930-luvulla 9-vuotiaana isoäitinsä mukana Petroskoihin. Myöhemmin isä vangittiin Petroskoissa ja teloitettiin. Kyllikki ja hänen äitinsä ajettiin vuonna 1941 jatkosodan alkaessa evakkoon Kargopoliin, Pohjois-Venäjälle, jossa he elivät äärimmäisen kurjissa oloissa kaksi vuotta, ennen kuin pääsivät värväytymään Belomorskiin töihin. Kyllikin onnistui päästä kuuluisaan Kantele-yhtyeeseen soitto-oppilaaksi ja myöhemmin hänet nimitettiin yhtyeen alttokanteleen vakituiseksi soittajaksi. Stalinin vainojen aikana Kyllikki tuomittiin seitsemäksi vuodeksi Vorkutan työleirille.

Vankilasta vapautumisen jälkeen Kyllikki solmi avioliiton radioteknikko Kalervo Jogansonin kanssa. Heille syntyi neljä lasta. Perhe, johon kuului myös Kyllikin anoppi, asui Petroskoissa yhden huoneen asunnossa vaatimattomissa oloissa. Asunnossa ei ollut vettä eikä viemäriä, mutta silti koti oli puhdas ja lapset hyvin hoidettuja. Ruokaa saatiin mm. yhteisiltä marja- ja sieniretkiltä. Molemmat vanhemmat kävivät töissä. Soittajan ura loppui vankilavuosiin. Kyllikki Joganson oli ensiksi aputöissä katujen lakaisijana ja myöhemmin Petroskoissa Karjalan

tasavallan sairaalassa osastoemäntänä eläkkeelle siirtymiseensä saakka. Vuonna 1992 Kyllikki Joganson muutti takaisin Helsinkiin. Myöhemmin myös mies ja vanha äiti sekä kaksi lapsista muuttivat perässä.

Äärimmäisistä olosuhteista huolimatta Kyllikki Joganson on pystynyt kasvattamaan lapsensa täysivaltaisiksi kunnon kansalaisiksi. Eläkkeellä ollessaan hän on pitänyt huolta lapsenlapsistaan ja hoiti 98-vuotiaan äitinsä kotona tämän kuolemaan saakka keväällä 2000. Lisäksi hän on osallistunut erittäin aktiivisesti Inkerin kulttuuriseuran toimintaan.

Vaikka Kyllikki Joganson on joutunut kärsimään paljon suomalaisuutensa takia, hän on ollut siitä aina ylpeä. Toukokuussa ilmestyy Kyllikki Jogansonin ankarasta elämästä kertova kirja *"Petettyjen toiveiden maa"* (Miettinen, H. - Joganson, K., kustantajana Arator Oy.)

Nuorilla ja vanhoilla hauskaa Mikael Agricolan päivänä

Kantele-yhtyeen nuoria soittajia Petroskoista.

Suomen kirjallisuuden isä Mikael Agricola näkyy vaikuttavan yhä voimakkaasti petroskoilaisten mieliin. Kansallisten kulttuurien keskuksen sali täyttyi eri-ikäisestä yleisöstä perjantai-iltana 6.4. Karjalan suomalaisten Inkeri-liitto omisti huhtikuisen yleisötilaisuutensa suomen vanhan kirjakielen perustajalle.

Oli miellyttävää todeta, että nuoretkin alkavat pikkuhiljaa kiinnostua liiton toiminnasta. Liiton juhlien vakituisen vanhahkon osanottajajoukon lisäksi yleisön joukossa nähtiin koululaisia ja opiskelijoita.

Varsinkin heille Mikael Agricolan elämäntarina oli avartava kokemus. Esitelmöitsijäksi saatiin tällä kertaa suomalainen lehtori, Petroskoin valtion yliopistossa suomen kielen laitoksella opettava *Eira Söderholm*. Esitelmässään hän käsitteli Agricolan elämänvaiheita, kertoi esimerkkejä Agricolan aikaisesta kirjakielestä ja tarkasteli kirjasuomen kehitystä.

Illan viihdeohjelma tarjosi katsottavaa ja kuunneltavaa moneen makuun. Pienimmätkin Lasten piirin osanottajat ovat oppineet nauttimaan lavallaolosta. Piiriläiset komeilivat upouusissa esiintymispuvuissaan ja kirvoittivat ansaitusti yleisön suosionosoitukset. Ensimmäistä kertaa – ei ainoastaan liiton juhlassa, vaan ylipäänsä Petroskoissa – esiintyi Tamminiminen folkyhtye. Triossa laulavat Inkeri-kuoron ja Toive-yhtyeen taiteellinen johtaja *Igor Arhipov* sekä *Arto Rinne* ja *Aleksandr Bykadorov*, kumpikin Myllärit-yhtyeestä. Suomalaiset kansansävelet kaikuvat Tammen esittäminä raikkaina, reippaina ja mukaan-

Uutisia Inkerinmaalta

Hassinen Inkerissä

Vuoden vaihteessa itsenäinen Inkerin kirkko täytti 10 vuotta. Aluksi kirkko koostui vain viidestä seurakunnasta. Inkerin kirkon uuden ajan ensimmäinen piispa Leino Hassinen vaimoineen vieraili maaliskuun alussa Inkerinmaan kirkoissa.

Ensimmäinen Hassisen toimittama jumalanpalvelus pidettiin 9.11. 1990 Hatsinan kaupungintalolla Marxin ja Leninin kuvien alla. Väkeä paikalla oli noin 450. Nyt Hatsinan seurakuntalaiset lahjoittivat Hassiselle muistoksi valokuvan tuosta historiallisesta jumalanpalveluksesta.

Inkerin Liiton vuosikokous

Inkerin Liiton sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 3.3. Pietarissa ja siihen osallistui 82 edustajaa 18 paikallisosastosta. Inkerin liiton neuvoston uusiksi jäseniksi valittiin Olga Konkova ja Mirja Vypiralenko. Aleksanteri Kirjanen valittiin Leningradin alueen inkerinsuomalaisten kansalliskulttuurisen autonomian puheenjohtajaksi ja Pietarin kaupungin inkerinsuomalaisten kansalliskulttuurisen autonomian presidentiksi.

Vuoden 2000 tärkeimpiä tapahtumia olivat inkeriläisten työvoimatoimiston perustaminen ja Hatsinan suomalaisen monitoimikeskuksen avaaminen. Inkerin liiton suomenkielen kursseilla opiskeli 600 opiskelijaa.

Juoksijoita ennätysmäärä

Perinteelliseksi muodostunut muistojuoksu Laatokan rannalta sisä-Inkeriin pidettiin tänä vuonna jo yhdettätoista kertaa. Se järjestetään maaliskuun viimeisenä lauantaina IL:n Seulaskoin osaston taholta muistoksi vuoden 1942 maaliskuun inkeriläisten karkotuksesta Pohjois-Inkeristä Siperiaan. Nykyään urheilijat juoksevat symbolisesti kotiin päin Laatokalta Rääpyvään.

31. maaliskuuta matkaan lähti yli 80 juoksijaa. 10 kilometrin matkan voitti IL:n toiminnanjohtaja Valeri Koivanen. Eniten urheilijoita oli Keltosta.

Lasten Suomen matkoja

Maaliskuun lopulla kaksi Inkerin liiton lastenryhmää, yhteensä 21 lasta, pääsi vierailemaan muutamaksi päiväksi Helsinkiin Suomessa toimivan Voluntate ry:n avulla.

Lapsille järjestettiin kulttuuriohjelma, jossa kiinnostavinta inkeriläislasten mielestä oli käynti Heurekassa ja maukkainta ekskursio Fazerin suklaatehtaalle. Matkojen oppaina olivat Alina Otti ja Irina Ostonen./*Wladimir Kokko*

heimosoturiryhmäänsä everstiluutnantti Adolf Ehrnroothin Tyrjän rykmentissä. Äyränpään taistelujen aikana 4.7.1944 Rokalle myönnettiin ylipäällikön vapaudenmitali upseerivangin sieppauksesta. Samalla korpraali Rokka ylennettiin alikersantiksi.

Neljä kuukautta vapaudenmitalin myöntämisen ja ylennyksen jälkeen Antti Rokka julistettiin sotavangiksi ja hän poistui omille teilleen vankien kuljetusjunasta. Antti Rokka kävi yli kuuden vuoden ajan selviytymistaistelua Valpoa vastaan Suomessa. Sisäministeriön päätöksellä entisten heimosotureiden pidättämiseen johtaneista ilmiannoista maksettiin 25 000 palkkio, mikä lienee houkutellut monia Juuduksen jalanjäljille. Pahinta oli, että ilmiantajina toimivat myös toiset inkeriläiset. Rokan perhe joutui yhtenään muuttamaan paikkakunnalta toiselle. Sukunimi muutettiin Rantavuoreksi, mutta sekään ei auttanut.

Sama henkilö yritti kavaltaa hänet toistamiseen. Sodanjälkeisinä henkisesti raskaina vuosina suomalaiset viranomaiset osoittivat usein omaa uraansa vaarantaen siviilirohkeutta etsintäkuulutettujen suojelemiseksi. Myös Antti Rokan ja hänen perheensä pelastui Ruotsiin helmikuussa 1951 Kytäjän Suopellon tilan silloisen vanhan isännän Martti Liuhdon ja hänen ystävänsä avustuksella. Antti Rokka kuoli Ruotsissa vuonna 1989.

Risto Husan kirja on tervetullut lisä heimoveteraanien kohtaloita valaisevaan kirjallisuuteen.

Lilja Kuivanen

Suomesta Schengen-valtio

Maaliskuun 23. päivänä Suomesta tuli Schengen-sopimuksen maa. Tästä lähtien Suomen antama viisumi oikeuttaa oleskeluun myös muissa Schengenin maissa.

Schengen-sopimuksen alue kattaa lähes koko Länsi-Euroopan Islannista Kreikkaan ja Suomesta Portugaliin. Suomen konsulaatista saadulla viisumilla Venäjällä asuva inkeriläinen nyt pääsee kylään myös Ruotsin sukulaistensa luokse. Suomessa oleskeluluvalla asuvat inkeriläiset voivat samoin matkustaa koko Schengen-alueella.

Joukostamme poistuneita

Rakkaamme
Rosa Ahonen o.s. Mäkinen
s. 26.12.1918 Kosemkinan srk
k. 7.3.2001 kotonaan Vantaalla

Äitiä ja mummoa kiittäen ja kaivaten
Risto, Inkeri ja Raili perh.
lastenlapset, lapsenlapsenlapset,
sukulaiset ja ystävät

Luo taivaan portin
me saatoimme rakkaan,
häntä hoivaten, rukoillen
laitoimme matkaan.
Luoja avasi portin,
saapui enkeli vastaan,
vei kotiin äitimme rakkaimman,
vain muistot kauniit jäljelle jäi,
kaipaus suuri ja sammumaton.

Levitä Inkeri-tietoa

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Itku Inkerille, 100 mk
Aapo Iho
Hietajyvä, 20 mk
Hellin Suominen
Mooses Putron
elämäkerta, 15 mk
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 85 mk
Pelastunut albumi, 130 mk
Ensimmäinen kevät, 100 mk
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 60 mk
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 150 mk
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 300 mk
Heikki Roiko-Jokela
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 150 mk
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 100 mk
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha, 30 mk
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 70 mk
Maria Luukan laulut ja loitsut, 40 mk
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I, 100 mk
Antti Kivekäs II, 100 mk
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 200 mk
Leino Hassinen
Kun uusi aamu, 140 mk
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 130 mk
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, 130 mk

Sverigesingermanländarnas historia
140 mk
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 25 mk
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 35 mk

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym., 15 mk
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 15 mk

Kasetteja

Arvo Survo
Omall maall, 55 mk

Karttoja

Inkerin kartta
vuodelta 1933, 70 mk
Inkerin kartta
vuodelta 1849
(saksankielinen), 50 mk
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 60 mk
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri
vuodelta 1993, 60 mk

Inkerin pöytälippu

(satiinia) + salko
marmorijalustalla, 110 mk
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 35 mk
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 60 mk

Adressi

surunvalitteluun, 40 mk

Tilaukset Inkerikoti

inkeriläisten VIESTI

6/2001

Tässä numerossa:

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym. Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30–20, Annikki Kelo Postisiirtotili 800012-306364. Pankki Merita 101030-1085026.
Ilmoitukset/mk
1/1 sivu 1 500 mk
½ sivu 800 mk, ¼ sivu 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Tilaushinta 2001
150 mk kotimaahan, Ruotsiin 220 kr, muualle 180 mk/v (260 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset):
Viktor Aitman
Trollbackevägen 7, 43833 Landvetter
Puh ja faksi 031-916 602
Ruotsin Inkerinsuomalaisten liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Merita 103150-1202761

Toimitus
Päätoimittaja Helena Miettinen
Toimitussihteeri Lilja Kuivanen
Toimituksen osoite
Ramsinniementie 5 a 4, 00980 Helsinki, puh. ja faksi (09) 323 8160.
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti mietthe@saunalahti.fi.
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry. Puheenjohtaja Keijo Korkka, Halvarinkatu 9, 20900 Turku, puh. (02) 258 0201

Kiertoajelulla Helsingissä

Täysi bussilastillinen paluumuuttajia osallistui Inkeri keskuksen järjestämään Helsingin kiertoajeluun Tiia Vahtin opastuksella toukokuun alkupäivinä. Matkareitti kulki Kruununhaan kautta Säätytalon ja Snellmannin patsaan ohi Senaatintorille.

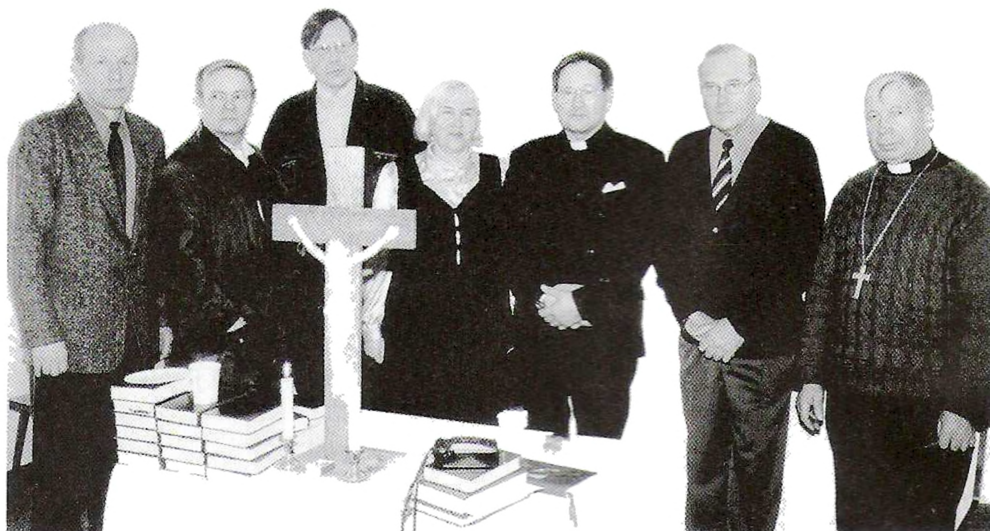
Matkan varrella kuultiin Helsingin perustamisen ja historiallisen kehityksen vaiheista. Ruotsinvallan aikaisesta Pietari Brahen perustamasta pikkukaupungista Helsinki muotoutui autonomisen Suomen pääkaupungiksi. Koko Engelin suunnittelema empiretyylinen keskusta, jonka muodostavat Valtioneuvoston talo, Helsingin Yliopisto kirjastorakennuksineen sekä Tuomiokirkko yhdessä Aleksanteri II patsaan kanssa muodostavat ainutlaatuisen arkkitehtonisen kokonaisuuden.

Tiia Vaht kertoi asiantuntevasti monista tunnetuista nähtävyyksistä, joiden ohi useammat helsinkiläiset joutuvat melkeinpä päivittäin kulkemaan. Niistä on myös halukkaille tarjolla runsaasti kirjallista tietoa. Suomea taitamattomille selostus tulkittiin venäjäksi.

Lilja Kuivanen

Kansikuva: Taide on vakava paikka. Pikku Katja luo paperille keväisiä kukkia Stoan taidekerhossa.

Vanhusten päivähoitokoti siunattiin Tšalnassa

Pitkään tyhjillään seisonut Tšalnan sairaalan virastorakennus saa uutta elämää. Osa rakennusta on korjattu vanhusten päivähoitokotia varten. Maalin hajun vielä leijaillessa talossa pidettiin päiväkodin siunaustilaisuus. Sen toimittivat suomalaiset hankkeen puuhamiehet Pekka Keränen ja Sakari Kokkonen Tšalnan seurakuntalaisten läsnäollessa.

Jo kesäkuussa päiväkoti ottaa vastaan ensimmäiset asiakkaansa. Heidän käyttöönsä tulee neljä huonetta, aula, keittiö ja sosiaalitilat. Taloon mahtuu 16 asiakasta.

– Älkää halveksiko pienten alkujen päivää. Monet suuret asiat ovat lähteneet pienestä, Virtain seurakunnan pastori Pekka Keränen viittasi raamattuun.

Tšalnalaisilla on paljon ystäviä Suomessa, Virtain seurakunnassa. Seurakuntien yhteistyö on jo kestänyt vuosia. Suomalaiset ystävät ovat lämmenneet idealle perustaa päiväkoti Tšalnaan. Näin he ilmaisevat lähimmäisen rakkauttaan.

– Tämä paikka on rakkauden lähde. Suomessa on suuri joukko ihmisiä, muutama seurakunta. jotka ovat mukana tässä työssä. He ovat keränneet 70 000 markkaa tätä hanketta varten, Pekka Keränen kertoi. Tuolla rahalla päiväkodin rakennus on kunnostettu ja alkuaikoina kustannetaan sen toimintaa.

– Olemme iloisia. että paikallishallinto on tullut mukaan. Vanhusten ja sairaiden auttamistyö on alkamassa. Pidämme huolta ihmisistä. jotka tarvitsevat apua.

Se, miten yhteiskunta pitää huolta vähäosaisistaan ja miten suhtaudutaan sairaisiin ja raihnaisiin, kertoo sen sivistystasosta. Tšalnan paikal-

lishallinnon johtaja Valter Veikkolainen kertoi, että ajatusta hoitokodin perustamisesta kylään oli haudotettu pari vuotta. Hoitokoti helpottaisi jonkin verran vanhusten elämää, jotka ovat tehneet raskasta metsätyötä, mutta nyt vanhuuden päivinä elinolot ovat huonot. Heidän nykyiset asuntonsa eivät vastaa heidän työpanostaan. Prääsän piirissä on erilaisia vanhusten hoitolaitoksia. Tšalnaan päätettiin perustaa päiväkoti auttamaan niitä ihmisiä, jotka pystyvät tulemaan omin avuin toimeen. Hoitokodissa heille tarjoutuu mahdollisuus seurustella, hoitaa terveyttä ja virkistyä. Myös ympäristön levottomuus on otettu huomioon. Ihmiset eivät uskalla jättää kotiansa pitkäksi aikaa, sillä varkaat käyvät niissä kutsumattomina vieraina. Nyt tšalnalaiset vanhukset voivat olla päivällä hoidossa ja tulla yöksi kotiin. Päivähoitoon pääsevät kaikki kylän asukkaat kansallisuudesta riippumatta.

Vihkiäistilaisuudessa mukana ollut Prääsän piirisairaalan ylilääkäri Anatoli Gusak totesi, että väestötilanne on viime vuosina ollut huolestuttava. Prääsän piirissä kuolleisuus on kasvussa ja syntyvyys laskussa. Viime vuonna väkiluku väheni runsaalla 200 hengellä. Vaikeimpaan asemaan ovat joutuneet iäkkäät ihmiset. Mutta vuosikymmenien mittaan kasaantuneita ongelmia on mahdoton ratkoa äkkiä.

Ylilääkäri esitti kiitollisuutensa suomalaisille ystäville osanotosta vanhustemme kohtaloon. Hän tunnusti, ettei alussa uskonut hankkeen onnistumiseen. Nyt hän jo rohkenee suunnitella, että voisi kunnostaa toisenkin puolen taloa ja sijoittaa pariin huoneeseen vakituista hoitoa tarvitsevia vanhuksia.

Päiväkodin ylläpitokustannukset on otettava huomioon ensi vuoden piirin ja tasavallan budjettia suunniteltaessa.

Irina Kolomainen
Karjalan Sanomat
Valokuvat: Vadim Byrkland

Mummon kamari kävi Tuusulan Rantatiellä

Tuusulan luonnonkaunis järvimaisema ja sitä asuttaneiden kirjailijoiden ja taiteilijoiden nimet ovat suomalaisille laajalti tuttuja. Tuusulan rantatien tuntumasta löytyy Jean Sibeliuksen kaunis Ainola, taiteilija Pekka Halosen jylhä ateljeekotimuseo Halosenniemi, kirjailija Juhani Ahon ja taiteilija Venny Soldan-Brofeldtin Ahola sekä muita mielenkiintoisia kohteita, joissa tunnetut suomalaiset kulttuurihenkilöt ovat asuneet. Retki näihin kohteisiin on kulttuurielämys ja sitä se oli myös iäkkäille paluumuuttajille, joille matkan Tuusulaan tarjosi Helsingin diakonissalaitos, vastuuhenkilönä *Jussi Särkkä*. Matkan kulttuuripuolen vetäjänä toimi Inkerikeskuksessa vapaaehtoistyötä tekevä *Eeva Kosunen*.

Kiertue alkoi Aleksis Kiven kuolinmökiltä. Kirjailijan traaginen kohtalo, kodittomuus ja mielenterveysongelmat sekä viimeisen elinvuoden tapahtumat koskettivat kovia kokeneita inkeriläisvanhuksia. Mökin vaatimattomuus muistutti paluumuuttajia omasta vuosikymmeniä kestäneestä vaelluksestaan ja kodittomuudestaan. Moni silti muisteli aikanaan lukeneensa Kiven *Seitsemää veljestä*.

Matkan muut kohteet olivat Näkövammaisten keskusliiton kuntoutuskeskus Onnela, Lottakoti, Pekka Halosen kotimuseo Halosenniemi ja lopuksi Sibeliuksen kotimuseo Ainola. Myös lottamuseo toi vanhat ajat monelle mieleen. Lotat olivat sotavuosina järjestämässä inkeriläisten muuttoa Suomeen, huolehtimassa meistä matkan aikana, vastaanottamassa Suomen satamissa sekä karanteenileireillä.

Lilja Kuivanen

Inkerikeskuksessa juhlittiin kansallista veteraanipäivää

Inkerikeskuksessa vietettiin 27. päivänä huhtikuuta kansallista veteraanipäivää. Tilaisuuteen kerääntyi runsaasti heimoveteraaneja puolisoineen sekä muita paluumuuttajia muistelemaan menneitä ja seuraamaan juhlaohjelmaa. Tilaisuuden avasi pastori Petri Flinck hartaushetkellä, jolloin hiljaisuudessa muisteltiin sodassa ja vainoissa menehtyneitä maanmiehiä. Pastori Flinck muistutti niistä menetyksistä ja kärsimyksistä, jotka kansamme joutui viime vuosikymmeninä kohtaamaan.

Inkeriläisten ja karjalaisten heimoveteraanien puheenjohtaja Aleksanteri Dubbelman kertoi järjestön nykytilasta ja toiminnasta. Yhdistys perustettiin vuoden 1996 joulukuussa. Se on saanut osakseen paljon positiivista julkisuutta. Sen jäsenet ovat kokoontuneet vuosittain kesäpäiville eri puolille Suomea. Yhdistyksen jäsenten eli heimoveteraanien ikä on korkea kuten muidenkin sotaveteraanien. Kun muistamme, mitä nämä miehet joutuivat vielä sodanjälkeisinä vuosina läpikäymään, on ymmärrettävää, että heidän joukkonsa harvenee vuosi vuodelta nopeassa tahdissa.

Kuoro Inkeri-laulu sekä kaikille tuttu Arvo Kemppi ilahduttivat yleisöä inkeriläisaiheisilla lauluilla ja Viola Pekkanen esitti monologin Helena Miettisen kirjoittamasta Sateenkaari-näytelmästä. Yleisö viihtyi juhlaohjelman päätyttyä vielä kahvitarjoilun merkeissä.

Lämminhenkisen tilaisuuden järjestivät Inkerikeskus ja Inkeriläiset ja karjalaiset heimoveteraanit yhteisvoimin.

Lilja Kuivanen

Etsin pikkuserkkujani

Isoisäni veli Antti Wahlfors (s. 15.4.1896 Kärkölässä) asui Pietarissa 1918 lähtien. Hän oli leipuri ja hänellä oli kolme lasta. Jos Antilla on lapsenlapsia, niin he ovat minun pikkuserkkujani. Kirjoita tai soita, jos tiedät jotain perheestä: Seija Köykkä, Puutarhurintie 5 A 1, 02940 Espoo, puh. +358-(0)40-766 2267

jälkeen pitkin linnaa tranvailla matkustaa. Viimeksi vaunuista astuivat maitoämmät suuret salkut selässä. Olihan niitä joka kylästä: kirkonkylästä, Haposista, Tuomalasta, Olosista, Montilasta, Leppälästä ja vielä Venjoen kylistä. Kaikki ne herttaiset Inkerin naiset olivat kauniit, siistit, puhtaassa vaatteessa ja kauniissa esiliinoissa. Se tuntuvasti erotti heitä toisista kansoista. Enemmistöllä oli tuttavat talot linnassa, johon vuosittain maitotavarat myytiin. Usein ne hyvät suhteet säilyivät polvesta polveen.

Kun se maito oli myyty, sitten täytyi ostaa perheelle ruoka-aineita, seltiä, sokeria, suola, suurimoja monenlaisia, miehelle mahorkkaa, lapsille tuomisia: tyynynmuotoisia karamelleja, halvaa, prjäniiköitä, rinkeleitä, juustoa, kalaa, hyvää lihaa, vehnäjauhoja piirakoita varten, valkeaa votkaa ja punaista portviiniä vieraita varten. Aseman edustalla oli aina myytävänä monenlaisia herkkuja, joista äiti usein osti jäätelöä. Kylläpä se kuumana kesäpäivänä ulkoilmassa maistui aivan hyvin. Tämmöiset vaatimattomat ostokset tehtiin aina vuodesta vuoteen. Päiväjunalla maitoämmät saapuivat omille rautatieasemilleen. Kylläpä niitä maitosalkkuineen oli joka vaunussa. Vaikka edessä oli pitkä matka kotikylään, he olivat onnellisia. Maito oli myyty, ruokatarpeet oli ostettu perheelle moneksi päiväksi. Eihän se heitä pelottanut, että kotona iltaan asti oli vielä työtä ja hommaa.

Näin elettiin Inkerissä ennen vanhaan, eihän silloin ollut millaistakaan

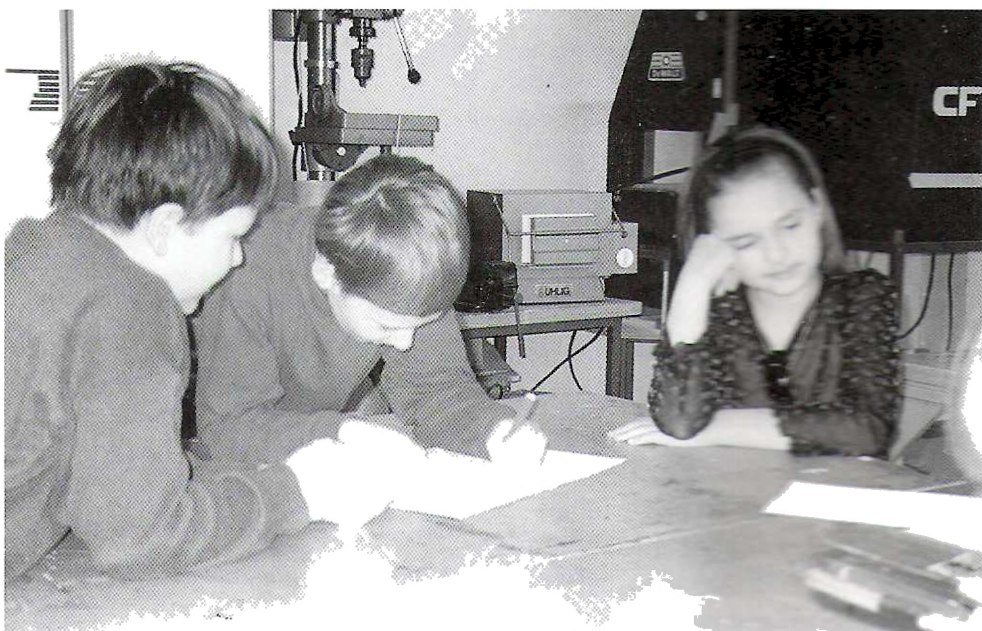

Lehmää voidaan pitää ainakin epävirallisesti Inkerin kansalliseläimenä, niin tärkeä merkitys sillä oli inkeriläisten toimeentulolle. Maitomatkoiltaan naiset saivat kipeästi kaivattua rahaa erilaisten tarvikkeiden ostoon. Lehmä ja Inkerin nainen kuuluvivat yhteen. Kuva ropsulaisesta lypsäjästä on Antti Hämäläisen Kadonnutta Inkeriä kirjasta. "Keskipäivällä lounatajaksi tuodaan lehmät karjasta kotiin lypsettäviksi, jonka jälkeen ne saavat olla laitumella aina auringon laskuun.

eläkerahaa, eikä lasten apurahaa. Kaikki täytyi hommata omin voimin ja lehmä oli perheen elättäjä, sen minä muistan hyvin ja aina vaan kunnioitan lehmää. Hänen maitonsa minut kasvatti ja säilytti, niinkuin kasvatti ja säilytti myös Inkerin kansan ennen vanhaan.

(Lyhennelmä Tarton Inkeri-lehden maaliskuun numerossa julkaistusta *Eemeli Vunukaisen* muistelmista)

Stoassa tehdään nuorta taidetta

Inkerikeskuksen yhteydessä on jo useamman vuoden ajan toiminut lasten kuvataidekerho 7–14-vuotiaille paluumuuttajalapsille. Tulevat taiteilijat kokoontuvat lauantaisin Stoan tiloihin piirtämään, maalaamaan ja muovailemaan Janina Tonkoskurovan johdolla. Tähän kevääseen saakka ohjaajana toimi Pavel Sonin.

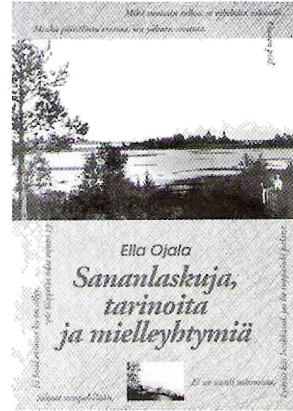
Janina on Kohtlajärveltä, Virosta seitsemän vuotta sitten Suomeen tullut paluumuuttaja, pienten lasten äiti itsekin. Piirtämisen ja maalaamisen ohella taidekerhon yhtenä tavoitteena on lasten kielitaidon vahvistaminen. Monen paluumuuttajalapsen äidinkieli on nykyisin venäjä. Kanssakäyminen suomenkielisten leikkikaverien kanssa päiväkodissa ja koulussa vahvistavat kylläkin suomen kielen taitoa, mutta samalla venäjän kieli pääsee unohtumaan. Joillekin lapsille lauantain taidekerho on ainoa kerta, jolloin he tapaavat toisia venäjää puhuvia lapsia.

Lasten suomen kielen oppiminen ei ole samalla tavalla ongelma, kuin aikuisena Suomeen muuttaneiden paluumuuttajien. Äidinkielen taitojen ylläpitäminen on kuitenkin tärkeää perheen sisäisen kanssakäymisen ja lapsen omien oppimisvalmiuksien kannalta. Seurauksena voi muuten olla puolikielisyys, kuten monille suomalaissiirtolaisten lapsille kävi Ruotsiin muuton jälkeen.

Huhtikuisena aurinkoisena lauantaina Miska, Katja, Maria, Jan ja toinen Katja nauttivat ilmeisesti luomisen ilosta taiteillessaan papereille unelmiensa paratiisisaarten kuvia.

Helena Miettinen

Vettä juovat herrojen hevosetkin ja sorjina pysyvät

Ella Ojala: Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä
Tampereen museon julkaisuja 57

Omaelämäkerrallisista romaaneistaan tunnetun Ella Ojalan uusin kirja on kokoelma inkeriläisiä, tekijän omilla mielikuvilla höystettyjä sananlaskuja. Kirjan puoleentoistasataan sivuun mahtuu huomattava määrä tuttuja, mutta myös varsin tuoreen tuntuisia ja osuvia aikaisempien sukupolvien "ajatelmia". Jotkut kirjan sananlaskuista saa nauruhermot koetukselle. 2000 luvun lukija voi vain ihailla. Ojala on löytänyt kirjaan sananlaskuja hämmästyttävän suuren valikoiman. Mielenkiintoa olisi lisännyt tieto siitä, mistä eri sananlaskut ovat peräisin.

Ojala on "kommentoinut" sananlaskuja milloin pidemmin, milloin lyhyemmin selityksin. Parhaimmillaan mielleyhtymät toimivat silloin, kun tekijä liittää ne omakohtaisiin kokemuksiin. Vanhan kansan viisaudet saavat uutta syvyyttä, kun ne peilautuvat lapsuuden muistoihin ja karkotusaikojen kokemuksiin. Sen sijaan yksityisten sananlaskujen yleistäminen ontuu paikoitellen häiritsevässä määrin. Samoin asiasisällön oikeellisuuden tarkistamiseen olisi kannattanut kiinnittää huomiota. Esimerkiksi Inkerinmaan "pakkoasuttaminen" Ruotsin vallan aikana on harhaanjohtava yleistys. Suuri osa suomalaisväestöstä muutti Inkeriin täysin vapaaehtoisesti, leivän perässä. Joidenkin lähteiden mukaan Suomen puolella kiertäviä värväjiä yritettiin jopa hillitä, etteivät he olisi saaneet houkuteltua liikaa väkeä muuttamaan Inkeriin. Sananlaskut on kirjassa jaoteltu teemoittain. Lisää terävyyttä olisi tuonut tiukempi pysyminen otsikoissa. Nyt samaan aihepiiriin liittyviä sananlaskuja tapaa eri yhteyksissä, toisaalta myös samat sananlaskut tulevat vastaan useamman kerran.

Kirja valottaa kuitenkin entistä Inkeriä poikkeuksellisesta näkökulmasta. Keskittyyhän valtaosa viimeaikaisesta inkeriläiskirjallisuudesta kuvaamaan inkerinsuomalaisten kovia kokemuksia.

Hyvää yötä,
kirput syököööt kaiken yötä,
Lutikkaiset lutkuttelloot,
pienet pojat kutkuttelloot.

Helena Miettinen

Inkeriläisten kesäjuhlat 2001
Raumalla 7.–8.7.2001
Raumanmeren koululla os. Pyynpääkatu [illegible]

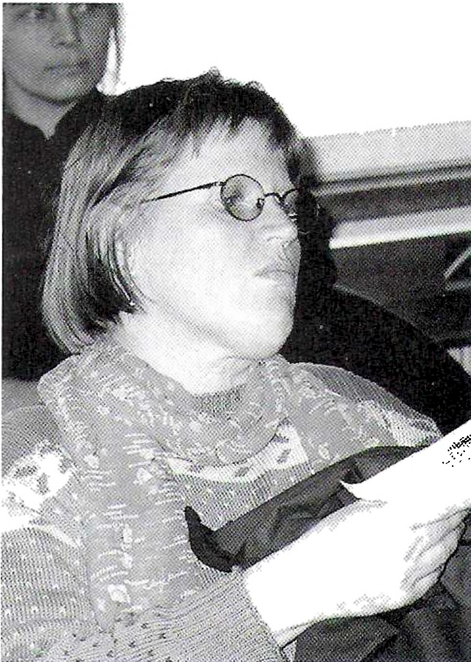
Alustava ohjelma

la 7.7.

kello 9.00	Kunniakäynti "Inkerin piispan", rovasti Laurikkalan haudalla Pyhärannassa
9.00	Juhlakanslia avautuu Raumanmeren koululla
10.00	Kyykkäkilpailu Otan kentällä: – naiset, henkilökoht. peli + paripeli – miehet, joukkuepelit
11.00-13.00	Ruokailu (Raumanmeren koululla)
13.00	Lauantaijuhla Raumanmeren koululla
18.00	Iltahartaus Pyhän Kolminaisuuden kirkon raunioilla
19.30	Illanvietto Raumanmeren koulun juhlasalissa

su 8.7.

kello 10.00	Jumalanpalvelus Rauman Pyhän Ristin kirkossa
12.00-14.00	Ruokailu (Raumanmeren koululla)
14.00-16.00	Pääjuhla Raumanmeren koululla

Naistoimittajat tutustuivat Inkerikeskukseen

Naistoimittajat ry, yksi vanhimmista naisjournalistien yhdistyksistä, tutustui huhtikuussa Inkerikeskukseen. Vierailijoita kiinnosti sekä inkeriläisten historia että nykypäivä. Erityisesti suomen kielen opetus, työllistymisen edistäminen ja nuorten huumeiden käyttö olivat mielenkiinnon kohteena. Inkerikeskuksen puolesta asioista kertoivat varapuheenjohtaja Helena Miettinen sekä nuorten ja perheiden tukiprojektin päällikkö Valter Vesikko. Laine Kalugina kertoi Taitomestareiden toimista paluumuuttajien työllistämiseksi.

Levitä Inkeri-tietoa. Tilaa Inkeri-aiheista kirjallisuutta

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Itku Inkerille, 100 mk
Aapo Iho
Hietajyvä, 20 mk
Hellin Suominen
Mooses Putron
elämäkerta, 15 mk
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 85 mk
Pelastunut albumi, 130 mk
Ensimmäinen kevät, 100 mk
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 60 mk
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 150 mk
Pekka Nevalainen – Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 300 mk
Heikki Roiko-Jokela
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija – Vilho Helanen, 150 mk
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 100 mk
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha, 30 mk
Kalevalaseuran vsk 69–70
Inkerin teillä, 70 mk
Maria Luukan laulut ja loitsut, 40 mk
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I, 100 mk
Antti Kivekäs II, 100 mk
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 200 mk
Leino Hassinen
Idän uusi aamu, 140 mk
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 130 mk
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, 130 mk
Sverigesingermanländarnas historia
140 mk
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 25 mk
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 35 mk

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym., 15 mk
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 15 mk

Kasetteja

Arvo Survo
Omall maall, 55 mk

Karttoja

Inkerin kartta
vuodelta 1933, 70 mk
Inkerin kartta
vuodelta 1849
(saksankielinen), 50 mk
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 60 mk
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri
vuodelta 1993, 60 mk

Inkerin pöytälippu

(satiinia) + salko
marmorijalustalla, 110 mk
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 35 mk
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 60 mk

Adressi

surunvalitteluun, 40 mk

Tilaukset Inkerikoti

inkeriläisten VIESTI

7-8/2001

Presidentti Koivisto vastaanotti inkeriläisten adressin

Kesäjuhlakuulumisia

Petroskoissa hiottiin yhteistyötä

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym. Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo. Postisiirtotili 800012-306364. Pankki Merita 101030-1085026.
Ilmoitukset/mk
1/1 sivu 1 500 mk
½ sivu 800 mk, ¼ sivu 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Tilaushinta 2001
150 mk kotimaahan, Ruotsiin 220 kr, muualle 180 mk/v (260 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset):
Viktor Aitman
Trollbackevägen 7, 43833 Landvetter
Puh ja faksi 031-916 602
Ruotsin Inkerinsuomalaisten liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Merita 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Helena Miettinen
Toimitussihteeri Lilja Kuivanen 15.8.saakka.
Toimituksen osoite (uusi)
Hämeentie 103, 00550 Helsinki, puh. ja faksi(09) 827 4796
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti mietthe@saunalahti.fi.
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry. Puheenjohtaja Keijo Korkka, Halvarinkatu 9, 20900 Turku, puh. (02) 258 0201

Armas Hiiri

Unohtuivat miltei kaikki sanat.
Muistissani säilyivät
vain muutamat:
äiti isä
leipä
aurinko
maa.
Kuin silmut
ne odottivat aikaansa.
Äkkiä
toinen toisensa jälkeen
kevätlehtinä
äidinkieleni sanat
puhkesivat viheriöimään
herättäen
ikuiseen huminaan
sodan liekeissä hiiltyneet
kotikyläni unohtumattomat puut.

⌘ ⌘ ⌘

Koko elinaikani
samaa matkaa -
kotimaahani palaan
kaikkia liikennevälineitä käyttäen
viimeiset virstat kuljen
jalkapatikassa.
Mutta tänäänkin
olen yhtä kaukana
määränpäästä -
Inkerinmaastani.

Kansikuva: Tatjana Bykova. Inkerejoen lähde Skuoritsassa. Historioitsijoiden mukaan Inkerinmaa on saanut nimensä Inkerejoelta. Vuonna 1899 Mooses Putron aloitteesta Skuoritsan Puutostissa pidettiin ensimmäiset inkerinsuomalaisten kesäjuhlat.

Inkeriläisten viestin uutisia nähtävänä myös internetissä sivulla www.inkeri.com.

Määrä ja laatu

Inkeriläisten kesätapahtumia on vietetty ahkerasti eri maissa lähes viikon välein, jopa samana viikonloppuna kesä-heinäkuun ajan. Toisaalta sitä voidaan pitää näyttönä inkeriläistoiminnan vireydestä eri maissa, mutta kaikkeen läkähtyy. Ylitarjonta tekee mahdottomaksi useaan juhlaan osallistuminen, mikä puolestaan estää ja heikentää elävää vuorovaikutusta muiden inkeriläisjärjestöjen edustajien kanssa. Myös ohjelmiston samankaltaisuus saattaa turruttaa. Tutut laulut ja tanssit kasvattavat luonnollisesti yhteenkuuluvaisuuden tunnetta joskin mielenkiinnon kustannuksella.

Juhlien ylitarjonta on viimeisen kymmenen vuoden aikana syntynyt ilmiö. Joskus kauan sitten oli yhdet laulujuhlat Inkerinmaalla, sittemmin on juhlittu Suomessa ja Ruotsissa ja 1990-luvulta alkaen Virossa ja Karjalassa sekä uudelleen Inkerinmaalla. Kun kielletystä tulee sallittu, on varsin ymmärrettävää, että into valtaa mielen. Nyt kun on näkyvissä ja kuuluvissakin selvät merkit juhlainflaatiosta, olisi korkea aika ryhtyä panostamaan laatuun ja yhteistyöhön.

Esimerkiksi. Eikö voitaisi sopia vuorovuosin "pääjuhlasta", että jonkin viidestä Inkerin liitosta järjestäisi "yleisinkeriläiset" kesäjuhlat? Lepovuorossa olevat voisivat pitää pienempiä tapahtumia. Toinen vaihtoehto olisi, että juhlat profiloituisivat teemoiltaan. Virossa voitaisiin laulaa, Karjalassa tanssia ja Inkerinmaalla kuunnella musiikkia ja Suomessa annetaa tilaa nuorisokulttuurin edustajille? Vaihtoehtoja löytyy varmaankin vaikka mitä.

Ilahduttava ajatus onkin ensi kesänä Tampereelle suunnitellut Inkerin kulttuuriviikot, joiden aikana inkeriläisyyttä voidaan tuoda esille useasta eri näkökulmasta. Toivottavasti tamperelaiset pääjärjestäjänä jaksavat työstää ideansa todeksi asti.

Uudistuminen ei merkitse perinteen hylkäämistä, vaan on pikemminkin elävän kulttuurin merkki.

pien kohdalla ja tulevaisuutta ajatellen nämä ratkaisut ovat olleet inkeriläisille hyväksi. Raja on siellä, missä se on ja me rakennamme tätä maata. Suomi on kovalla työllä rakennettu. Meillä ei ole mitään suuria rikkauksia, joilla tehdään helppoa elämää. Mutta kansa on ollut ahkeraa ja säästäväistä. Se on tarpeen tulleen ollut valmis itsenäisyyttään puolustamaan ja se on lunastanut paikkansa kansakuntien joukossa. Sillä on varmaan valmiuksia niidenkin pulmien voittamisessa, joita tänne muuttaneilla on. Niin, että vielä kerran kiitos tästä adressista.

Yhteistyö vahvistui Petroskoissa

Yhtä tärkeitä kuin itse puheenvuorot olivat käytäväkeskustelut eri maiden inkeriläisjärjestöjen edustajien kesken. Kuvassa keskellä Petroskoin konferenssin keskeinen hahmo Juho Mullonen.

Toukokuun viimeisenä viikonloppuna inkeriläisliittojen edustajat kokoontuivat yhteistyökonferenssiin Petroskoissa. Edustusto oli mitä korkeimpia, kaikki viisi Inkeri-liittoa lähetti omia edustajiansa, harvoin saa nähdä yhdessä viisi puheenjohtajaa Keijo Korkkaa (Suomi), Armas Paakkosta (Ruotsi), Aleksanteri Kirjasta (Pietari), Toivo Kabasta (Viro) ja Juho Mullosta (Karjala). Kokoukseen on saapunut myös Paavo Parkkinen Inkerin kirkon edustajana.

Huippukokous kulki kahdella nimellä, se oli ulkosuomalais-parlamentin Itä-Euroopan aluekokous, mutta koska Suomen Inkeri-liittokin oli edustettu, sitä voi sanoa myös inkeriläisliittojen yhteistyö-konferenssiksi. Yhteistyön vahvistaminen oli pidettyjen keskustelujen pääteemana. Liitot pitivät ajankohtaisena tiedotustoiminnan vahvistamista, uusia mahdollisuuksia tällä alalla tarjoavat inkerinsuomalaisten tukiprojekti, netti ja Karjalan paikallinen suomenkielinen lehdistö. Viron inkerinsuomalaisten liitto ehdotti yhdistyksien paikallisjärjestöjen ystävyyttä, niin Taaitsan Inkeri-tupa (pj. Slava Väisänen) ja Itä-Virumaan inkerinsuomalaisten seura (pj Niina Petruhhina) paikan päällä sopisivat ystävyyssopimuksen allekirjoittamisesta.

Ulkosuomalaisparlamentin kautta

Sunnuntain pääjuhlan puheen piti Tampereen kulttuuritoimenjohtaja Lassi Saressalo, joka pohti inkeriläisyyden monikasvoisuutta. Saressalolla itsellään ei ole inkeriläisä juuria. Inkeriläisyys on tullut hänelle tutuksi toisen käden kautta.

- Ensimmäinen inkeriläiskasvo, jonka tunsin oli isäni serkku, pikkuserkkujeni äiti Inkeri Mäkiselkä. Vasta aikuisvuosinani, kansanrunoudentutkimuksen opintojen yhteydessä minulle selkisi, että tämä Inkerin mies, kauppias Heikki Mäkiselkä oli sukua Oksenja Mäkiselälle, tunnetulle inkeriläiselle runonlaulajalle. Kun tämän ymmärsin ja olisin voinut muuttaa tämän kolmannen käden sukulaisuussuhteen tuttavuudeksi, jossa toisena osapuolena olisi ollut oikea inkeriläinen, oli se jo myöhäistä.

Kuten monesti on käynyt, Heikki Mäkiselkäkin oli vaitonainen taustoistaan. Tai oliko noissa kaakkoisen Suomen pitäjissä niin itsestään selvää, että rajan tuomat olivat omia, ettei heitä sen enempää kummeksuttu? Ja voihan olla, ettei Heikillä ollut kovinkaan suurta intoa kertoa laittomasta, tai ainakin puolilaittomasta taustastaan. Hän varmaan tunsi kansansa kohtalon eikä omaa minuuttaan taustansa avulla halunnut turhaan korostaa, Saressalo pohdiskeli.

Inkeriläisyys tuli tutuksi Saressalolle myös kansanrunoudentutkimuksen kautta. Merkittävä virstanpylväs oli huomio, että vanha, vahalieriöille talletettu kansanlaulu "Pääskylintu päivälintu" yhdisti inkeriläiset paitsi itämerensuomalaisiin myös laajaan parituhatvuotiseen kalevalamittaiseen perinteeseen ja samalla vielä vanhempaan, ehkä Euroopan vanhimpaan kansanrunousteemastoon, kertomukseen maailman luomisesta, maailmansyntymyyttiin.

- Kun tuo ikivanha runo- ja myyttiteema sai ilmiasunsa tai pikemminkin kuuloasunsa slaavilaisperäisessä inkeriläisessä moniäänisessä tyttöjen ja naisten laulussa, alkoi nuoren tutkijan sydämessä löytyä sija niille perinteentaitajille, niille inkeriläiskasvoille, joiden kautta suomalaisugrilainen ja itämerensuomalainen traditio on jatkunut sukupolvesta toiseen, joutuakseen viimeisen sadan vuoden aikana maailman poliittisissa, kulttuurisissa ja mediamyllerryksissä vähitellen väistymään elävästä perinteestä tradition ylläpitäjäksi.

- Nuo kasvot olivat materiaalin ja tieteellisen selityksen kasvoja, suomalaisen kansallisromantiikan suuria nimiä, suomalaisen Suomen synnyttäjiä, joiden takana oli se oikea Inkeri. Ja tämä Inkeri löytyi näille miehille laulaneista, heidän äideistään ja tyttäristään. Tämä Inkeri oli runonlaulaja – ei suuren Sampo-eepoksen laulaja vaan pienemmän mutta aina tärkeämmän laulun taitaja ja uudelleenopettaja. Tämä inkeriläiskasvo oli Paraske Nikitantytär Pohjois-Inkeristä tai Maria Luukka Länsi-Inkeristä ja monet muut nimettömät laulajat, jotka toivat lauluissaan, naisten kalevalamittaisessa lyriikassaan esiin naisen osan itämerensuomalaisessa talonpoikaiskulttuurissa. Tämän

inkeriläiskasvon tarjoan 2000-luvun miespuolisille opiskelijoilleni, mikäli heillä on tarve tuntea suomalaisen naisen syvintä olemusta.

Saressalon kolmannet inkeriläiskasvot ovat talonpoikaisyhteisön monikulttuuriset kasvot.

- Nämä inkeriläiskasvot ovat varsin erikoiset. Ne toivat esiin kansanuskon eri ilmiöt, myyttiset kertomukset, vanhat runoteemat, kulttuuripaikkojen haltijat niin kuin luonnonpaikkojenkin haltijat, kodinhaltijat, metsänhaltijat, riihenhaltijat, varallisuudenkartuttajat.

Näiden monikulttuuristen kasvojen takaa paljastuu vatjankielistä materiaalia, osittain inkerikkojen bysanttilaisittain sävyttynyttä perinnettä, slaavilaista kertomuskerrostumaa, suomalaista traditiota äyrämöisten, savakkojen ja suomalaisten mukanaan tuomaa, ripauksen myös virolaista ja baltiansaksalaista.

- Traagisinta näissä kasvoissa on se, että sitä ei enää voitu koota kotoa: sitä koottiin Viron Inkeristä, Ruotsiin ajautuneelta kansanosalta, Karjalasta ja Suomesta. Mutta ei Inkeristä. Inkeriä ei tuolloin ollut 1960- ja 70-luvulla. Talonpoikainen Inkeri-kasvo oli kadonnut. Se eli tuolloin yhtä hyvin kuin nyt muistoissa ja kertomuksissa.

Talonpoikaisyhteisön perinnekerronnan on voittanut uusi minuuden traditio. Sitä voisin kutsua kärsivän Inkerin kasvoiksi. Ne kasvot voi tavata Ruotsissa, Suomessa, Virossa, Karjalassa, Inkerimaalla, mutta yhtä hyvin Amerikassa tai Kolymassa, Kuolassa tai Sahalinilla. Tuon kärsivät Inkerin kasvot tapaamme historiassa sukupolvesta toiseen.

- Toisiaan etsivät inkeriläskasvot ovat uudemman ajan tuotetta. Maailmanvallan rappeutuminen ja kaatuminen merkitsivät uuden etsimisen aikaa. Yhteydet toisiin alkoivat löytyä, mahdollisuudet hakeutua toisten seuraan tulivat tosiksi. Uskonnon lohdutus tuli sallituksi ja äitien kieltäkin voitiin taas arvostaa ja taidon mukaan käyttää.Tähän toi viime vuosituhannen viimeinen kymmenluku joitain mahdollisuuksia, kun rajat avautuivat. Vähitellen, mutta kuitenkin. Piilevinä, vain samankaltaisten joukossa elänyt seuraelämä julkistettiin ja alettiin hakea kulttuuripoliittista ja poliittista olemassaolon oikeutta.

Kyykkäkilpailu

Raumalla kisailtiin perinteisesti myös kyykkämestaruudesta. Kyykkä eli poppi oli Inkerissä varsin suosittu urheilu- ja ajanviettotapa.

Tulokset

Miesten joukkuepelit´

1. Turun inkeriläiset: P. Kopponen, J. Pentikäinen, E. Telkkinen, A. Kopponen
2. Rauman karjalaiset: A. Kähäri, O. Narmala, K. Hiltunen, O. Lehtonen
3. Turun Uusi Karjala-seura: J. Jokela, H. Siikanen, J. Jousimo, A. Suhonen
4. Helsingin inkeriläiset: H. Nikkola, V. Nappu, K. Välimaa, O. Toivokainen
5. Karjalan Sivistysseura: P. Rahikainen, S. Hirsso, K. Paajaste

Heimo-ottelu

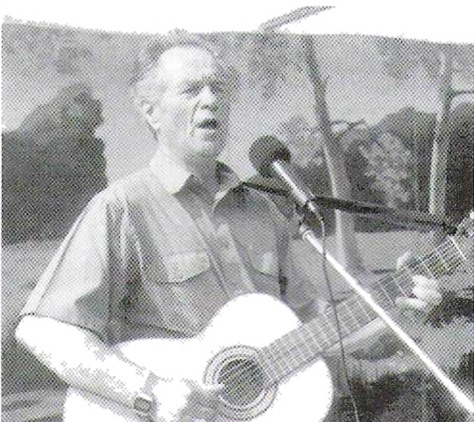
1. Inkeriläiset: P. Kopponen, J. Pentikäinen, E. Telkkinen, V. Nappu
2. Karjalaiset: H. Siikanen, J. Jousimo, O. Narmala, K. Paajaste

Oskar Toivokainen

Juhannusta juhlittiin Skuoritsassa

Kuvassa ylkäältäSkuoritsan juhlayleisöä, Aurinko-ryhmä Toksovan Kuismalasta on vanhimpia inkeriläisiä yhtyeitä Inkerinmaalla. Ryhmää johtaa Svetlana Prokopenko. Alla Roine Tuhkanen.

Juhannusjuhlia vietettiin jo kolmatta kertaa Skuoritsassa. Juhlakentälle 23.6. kokoontui edellisvuotta enemmän väkeä, noin 1 500.

Puheenjohtaja Aleksanteri Kirjasen avauspuheenvuorolla ja lipun noston jälkeen Skuoritsan kirkkoherra Jarmo Turunen piti hartaushetken. Sitten lausuttiin tervehdyksiä

Neljän tunnin konsertissa esiintyivät Pohjois-Inkeristä Röntyskä -yhtye ja Aurinko. Pietarista oli kaupungin inkerinsuomalaisten kuoro. Keski-Inkerin musiikkitaitoja esittivät kuoro Inkere, uusi kuoro Helmi Kolppinosta sekä Roine Tuhkanen ja Kaija-Veera Maltševskaja. Inkerin Liiton suomen opettaja, muutama vuosi sitten eläkkeelle jäänyt Roine Tuhkanen on alkanut kirjoittaa runoja ja esittää niitä kitaran säestyksellä. Roine on suosittu ei ainoastaan Inkerinmaalla, mutta myös Ruotsissa, missä hän on konsertoinut. Länsi-Inkerin puolesta esiintyjiä oli vain yksi, mutta paras mahdollinen, loruja ja lauluja inkerin murteella esitti pastori Arvo Survo. Suomalaisia kansantanhuja esitti ja juhlaväkeä tanssitti Sirkat ja sakut- ryhmä Lahdesta.

Tasan kuudelta, kun ohjelman mukaan piti sytyttää juhannuskokko ja viimeiset esiintyjät olivat lavalla alkoi rankka ukkossade, joka karkotti suurimman osan juhlaväkeä. Innokkaimmat juhlijat kuitenkin jäivät ja lyhyen vesisateen päätyttyä kokko paloi ja laulu raikasi, kun Inkerin Liiton juhannusjuhlat 2001 saatiin vietyä mainiosti loppuun saakka.

Juhlien järjestämiseen paitsi IL:n aktiiveja osallistuivat Skuoritsan seurakunta ja Villa Inkeri ry.

heita. Jatkosodan aikana Suomeen siirtyneen inkeriläisväestön mukana muutti myös Saksan armeijassa palvelleita vapaaehtoisia inkerinsuomalaisia. Heistä muodostettiin Suomessa erillispataljoona 6. Toinen oli Heimopataljoona 3, joka muodostettiin sotavangeista. Yhteensä näihin kuului noin 5000 heimoveljeä. Raskaista sodanjälkeisistä vainoista ja rangaistuksista huolimatta he eivät ole valintaansa katuneet. He tunsivat itsensä suomalaisiksi tai Suomen ystäviksi.

Heimoveteraanien yhdistyksen katsottiin löytäneen mallikkaan tavan toimia. Työtä on tehty aktiivisesti ja tuloksellisesti. Vapaaehtoiskeräykset ovat tuottaneet tulosta ja veteraanit ovat saaneet avustuksia. 5 6 vuoden välistä kuntoutumiskiertoa pidetään kuitenkin liian pitkänä. Sen sijaan jokavuotiset juhlat ja retket aktivoivat jäseniä. On myös suunniteltu muistomerkin pystyttämisestä heimoveteraaneille. Vaikka heimo-veteraanien keski-ikä lähenteleekin 80 vuotta, kannusti juhlayleisö heitä jatkamaan toimintaansa niin pitkään, kunnes viimeisenkin miehen askel nousee.

Lilja Kuivanen

Entinen lotta, Anni Tukia kukitettavana.

Kotiseuturetkellä Lempaalassa

Viime vuoden lopulla sain olla todistamassa Inkerin kirkon myönteistä kehitystä, kun syntymäpitäjässäni Lempaalassa vihittiin 17.12. 2000 käyttöön uusi kirkko. Vihkimisen suoritti Inkerin kirkon piispa Aarre Kuukauppi avustajinaan Toksovan kirkkoherra Esko Haapalainen ja SLEY:n toiminnanjohtaja Seppo Suokunnas Suomesta. Piispa Aarre Kuukauppi totesi vihkimispuheessaan mm., että on historiallinen tapahtuma, kun Lempaalassa on taas oma kirkko ja toivoi, että kirkossa kaikuisi kirkas evankeliumin sanoma ristiinnaulitusta Kristuksesta.

Lempaalan seurakunta on vanhin Inkerinmaan suomalaisista luterilaisista seurakunnista, sillä se on perustettu jo vuonna 1611. Lempaalan asukkaat joutuivat Suomeen rajoittuvan asuinalueensa takia kokemaan kovia neuvostojärjestelmän taholta. Vuonna 1935 kirkko suljettiin ja vuonna 1936 suomalainen väestö karkotettiin pois kotiseudultaan kauemmas Venäjälle ja kirkko purettiin. Tämän jälkeen alue oli pitkään sotilasaluetta, jonne Inkerin kansalla ei ollut mahdollisuuksia palata, mutta olojen muututtua on Lempaalaankin päässyt asumaan myös inkeriläistä väestöä. Lempaala kuuluu nykyisin Toksovan seurakuntaan ja Toksovan kirkkoherra Esko Haapalainen on käynyt pitämässä hengellisiä tilaisuuksia seurakuntalaisten kodeissa. Alueen asukkailla on jo pitkään ollut haave saada oma kirkko. Nyt tämä haave on toteutunut, sillä Esko Haapalaisen sitkeiden ponnistusten, seurakuntalaisten ahkeran työn ja Suomesta tulleen taloudellisen tuen turvin tämä uusi hirsinen noin 70

istumapaikkainen kirkko on valmistunut ja sijaitsee Maaselän alueella lähellä Silanteenjärven rantaa. Uskon, että tämä Lempaalan uusi kirkko tulee olemaan ahkerassa käytössä ja varmaan monen entisenkin lempaalaisen askeleet tulevat suuntautumaan sinne. Totesinkin vihkimistilaisuudessa, että kunhan käki kukkuu, niin ainakin Turun seudulta järjestetään matka Lempaalaan.

Kevät tuli, käki kukkui ja Turun seudun Inkeri-seura järjesti haaveilemani kotiseutumatkan. Lähdimme matkalle 8. päivä kesäkuuta, kävimme samana iltana laskemassa seppeleen Levashovan hautausmaalle ja yövyimme Terijoella. Seuraavana aamuna lähdimme kohti Lempaalaa, jossa meillä oli tilaisuus osallistua jumalanpalvelukseen Lempaalan uudessa kirkossa, jonne meidät otettiin vastaan tervetulleina vieraina ja meille oli järjestetty myös erinomainen ruokailutilaisuus uuden kirkon pihalla, luonnon helmassa. Minulla oli kunnia luovuttaa Inkeriläisten Sivistyssäätiön ansiomerkki Esko ja Hilkka Haapalaiselle tunnustuksena Inkerin heimon hyväksi tehdystä työstä. Tämän jälkeen kävimme laskemassa seppeleen Lempaalan puretun kirkon paikalla olevalle muistomerkille ja lähdimme etsimään omia ja esivanhempiemme vanhoja asuinsijoja. Tässä tehtävässä meillä oli hyvänä oppaana Aleksei Krjukov, joka on laajalti tutkinut Inkerinmaan asutusta ja kyliä, mutta valitettavasti minulle ja monelle muullekin kävi niin, että tarkkaa syntymätalon paikkaa ei löytynyt, kun vanhoja rakennuksia ei enää ollut olemassa. Illalla kävimme vielä lyhyellä Pietarin kierroksella ja Nevan risteilyllä, joka jäi varmasti ensi kertaa Pietarissa käyneiden mieliin.

Kotiseutumatka tuli tehtyä ja kaikki tuntuivat olevan tyytyväisiä. Minulle ja varmaan monelle muullekin se toi taas hieman lievitystä menetetyn kotiseudun kaipuuseen, mutta ajatus tapailee kuitenkin edelleen Lauri Jauhiaisen sepittämän kotiseutulaulun sanoja.

Keijo Korkka

Kotiseutuni oi,
sulle hiljainen laulu soi.
Kunnaitas, laaksojas,
unohtaa en voi.

Luonas juureni on,
siellä ystävä verraton.
Myös sydän ainiaan,
se on siellä vaan.

Vaikka käyn kauas,
pois ennättäyn,
aatoksin riennän
taas takaisin.

Kerran kun näit sä
syntyvän mun,
kerran pääsen kai
helmaasi sun.

Katri Kukkonen (s. 25.10.1900 k. 5.01.2001) ja tyttärensä Martta. (syntynyt 11.07.1935 , k.18.12.1999)

- Yö oli rauhallinen, ehkä päivällä tulevat etsimään, mene etemmäks!

Kovettuneita keväthankia ja kiertopolkuja myöten pakenin sitten kuin takaa-ajettu jänis kotikylääni.

Kului yli viisikymmentä vuotta kun Katri Kukkosen Martta-tytär tiedusteli isänsä kohtaloa ja kirjoitti 23.01.1987 äidilleen:

- Pari viikkoa sitten kävin "harmaassa talossa" kysymässä isän kohtalosta. Sain niin järkyttävän vastauksen, etten uskaltanut sinulle heti kirjoittaa. Minulle sanottiin, että isä oli vangittu 10.08.1937 ja ammuttu 26.08.1937. Ei häntä Leningradista mihinkään viety. Kysyin syytteistä ja kuka päätti tuomiosta. Sanoivat, että syytteet olivat naurettavat: oli ollut yhteyksissä kulakkeihin, ilmaissut kolhoosienvastaisia mielipiteitä jne. Sanoivat myös, että nämä murhat olivat ylhäältä suunniteltuja ja troikan täytäntöönpanemia. Ne henkilöt, jotka jakoivat tuomioita, saivat jonkun ajan kuluttua itse vastaavan tuomion, ettei jäisi todistajia. Itkin katkerasti, mutta samalla ajattelin, ehkä näin on parempi, ettei isän tarvinnut kauan kitua vankilassa. Äiti-kulta, näin oli Jumalan tarkoitus, älä sure!

Martta Kukkonen

Uutisia Inkerinmaalta
(W. Kokko)

Pietari ennen Pietaria venäjäksi

Saulo Kepsun Pietari ennen Pietaria - niminen kirja on ilmestynyt venäjäksi. Suomi ja Venäjä -kirjasarjaan kuuluva kirja kertoo Nevan suiston Ruotsin ajan historiasta. Kirjan julkistamistilaisuus pidettiin 9. kesäkuuta Suomen Pietarin instituutissa. Painos liittyy mm. kaupungin 300-vuotisjuhliin. Teoksen on kääntänyt venäjäksi Kylli Sylg. Toimittajina olivat inkerinsuomalainen fil.tri Aleksanteri Saksa ja Jevgeni Kalshchikov.

Siperian inkeriläisten terveiset

Inkerin Liiton Siperian osastoista kantautuu tietoja varsin harvoin. Kuulumisista kerrottakoon, että 24.-27. toukokuuta Krasnojarskissa toimiva Siperian suomalaisten Inkeri-seura osallistui kaupungin kansalliskulttuurien festivaaleihin. Inkerin liiton Irkutskin seuran puheenjohtaja Faina Botsharovan mukaan 12. kesäkuuta Irkutskin inkeriläiset ottivat osaa kaupungin kansallisuuksien päiviin mm. valmistamalla suomalaisia ruokia. Suomalaisseurojen toiminta Siperiassa huomataan ja Irkutskin inkeriläiset saivat kaupunginjohtajan kiitoskirjeen.

TV- ja videolaitteiden remonttikurssi

18. 6. alkoi inkerinsuomalaisten tukiprojektiin liittyvä tv- ja videolaitteiden remonttikurssi, johon osallistuu 19 sähköalan opiskelijaa. Kurssi kestää 4 kuukautta. Vastuullisena kouluttajana toimii Mikkelin ammattikorkeakoulu.

Paluumuuttajien eläketurvaan kaavaillaan parannuksia

Ikääntyneiden ja työkyvyttömien maahanmuuttajien toimeentuloturvaksi ehdotetaan erityistukea. Paluumuuttajien toimeentuloturvaryhmän 6.6.2001 valmistuneen muistion mukaan ikääntyneiden ja työkyvyttömien maahanmuuttajien toimeentulon järjestämisestä säädettäisiin erillinen laki maahanmuuttajan eläketurvasta. Joulukuussa asetetun paluumuuttajien toimentuloturvaryhmän tehtävänä oli selvittää inkeriläisten paluumuuttajien toimeentuloturvaa. Ehdotukset laajennettiin kuitenkin koskemaan kaikkia maahanmuuttajia, koska perustuslain yhdenvertaisuus- ja syrjimtäkieltosäännökset eivät salli yksinomaan inkerinsuomalaisille tarkoitettua toimeentuloturvajärjestelmää.Erityistukeen oikeutettujen arvioidaan olevan noin 73 00, josta inkerinsuomalaiset ovat suurin ryhmä.

Eläketuki olisi sosiaaliavustuksen tyyppinen ja täysimääräisen kansaneläkkeen suuruinen. Tuen saaminen edellyttää vähintään 65 vuoden ikää tai työkyvyttömyyttä, jonka määritelmä on sama kuin kansaneläkelaissa. Erityistuen saaminen edellyttää vähintään vuoden asumisaikaa Suomessa eikä sitä makseta ulkomaille. Tuen saaminen melko tuloja varallisuusharkinta. Paluumuuttajalla on oikeus eritystukeen vain, jos hänen katsotaan olevan tuen tarpeessa. ***Lisäksi on osoitettava, että hakija on hakenut hänelle kuuluvat eläke- ja muut edut sekä lähtömaassa että Suomessa.***

Määrältään erityistuki olisi kansaneläkkeen suuruinen. Yksinäisen henkilön täysi kansaneläke on 1.6.2001 esimerkiksi Helsinki-seudulla 2 832 mk/kk ja aviopuolisoiden avioliitossa asuvan 2 492 mk/kk. Eläketuen määrään vaikuttavat kuitenkin henkilön käytettävissä olevat tosiasialliset tulot. **Lähtömaassa myönnetyt eläkkeet pienentävät maksettavaa eläketukea. Jos yksin asuva paluumuuttaja saa esimerkiksi Virosta tai Venäjältä 300 markan suuruista eläkettä, erityistuki on 2 532 (tai hänellä on Virossa tai Venäjällä tehdyn työn perusteella oikeus kyseisen suuruiseen eläkkeeseen).** Tukea haettaisiin Kansaneläkelaitokselta, ja sen rahoituksesta vastaisi valtio.

Laissa määriteltäisim myös Suomessa asuminen. Suomessa asuvana pidetään henkilöä, jolla on täällä varsinainen asunto ja koti ja joka oleskelee Suomessa yhdenjaksoisesti. Jos poissaolo Suomesta on vuodessa enemmän kuin kolme kuukautta, tuen maksaminen keskeytetään.

Edellä kerrottu perustuu työryhmän muistioon. Ennen kuin erityistukea ryhdytään maksamaan, eduskunnan täytyy säätää asiaa koskeva laki. Työryhmän esityksen mukaan laki voi tulla voimaan aikaisintaan 1.10.2002.

Lyhyesti

* Paluumuuttaja voi saada täyden kansaneläkkeen suuruisen erityistuen.
* Lähtömaassa ansaitut eläkkeet vähentävät maksettavan tuen määrää
* Tuki myönnetään vain, jos henkilö osoittaa hakeneensa eläkettä lähtömaastaan.
* Tuen saaja voi olla korkeintaan kolme kuukautta vuodessa pois Suomesta

vaihtoivat arvokkaan kuparin viinaan. Varkaita ei ole saatu kiinni, eikä alkuperäistä laattaa ole löydetty. Nykyisin laatan näköiskopio on Pavlov-insituutin museossa. Sieltä se otetaan esille vain vierailujen yhteydessä. Tietojeni mukaan Katri Peltonen on ainoa inkeriläinen, jolle on pystytetty muistomerkki Inkerissä.

Osmo Hänninen oli suunnitellut, että hän tekee Katri Peltosen kodista Lukkarilasta "inkeriläisen taiteen museon" Inkerin liiton varapuheenjohtaja Wladimir Kokko ei ole puolestaan kuullut enempää tästä ajatuksesta. Ehkäpä kuparilaatan varastaminen koetteli Hännisen intoa.

Pavlovin fysiologinen instituutti harjoittaa yhä vieläkin tutkimustoimintaa, vaikka valtion rahoitus on supistunut voimakkaasti. Laboratorioiden määrä on vähentynyt ja monia lahjakkaita tutkijoita on muuttanut USA:an, Israeliin ja Saksaan. Vuoden 1920-luvun paikkeilla ruotsalaiset yrittivät houkutella Pavlovia muuttamaan Ruotsiin, mutta hän piti Kelttoa parempana paikkana. Nykyisin koiria on koe-eläiminä noin 20. Enimmillään niitä oli yli 200. Lisäksi on kuusi simpanssia ja kooltaan pienempiä koe-eläimiä. Ne tarvitsevat vähemmän ruokaa. Vierailullani tutkimusinstituuttiin toukokuussa 2001 eräs simpansseista oli kuollut juuri päivää aikaisemmin. Edelleenkin 1920-luvulla rakennetuissa laboratorioissa Keltossa työskentelee noin 350 tutkijaa. Sitä on vaikea uskoa, kun näkee rakennusten kunnon.

Tämän artikkelin taustavoimana on ollut Inkerin liiton varapuheenjohtaja Wladimir Kokko. Hän on varttunut Pavlov-insituutissa, jossa molemmat vanhemmat työskentelivät lähes koko ikänsä. Isä oli insinööri ja äiti vastasi lääkevarastosta

Armas Paakkonen
(suomennos Helena Miettinen)

Etsitään

Puoleeni on kääntynyt Seppo Hietala, joka etsii sodan aikana Suomessa ollutta Aili Särki -nimistä inkeriläistä. Aili on syntynyt 7.12.1923 Venjoen Papusiin kylässä. Seppo oli sodan aikana vauva ja Aili toimi hänen lapsenhoitajanaan. Ailin vanhemmat olivat Antti ja Anna Särki ja Aililla olivat veljet Robert (1930) ja Väinö (1937) sekä sisko Aino (1929).

Jos lukijoilla on Ailista tai hänen sukulaisistaan tietoja, toivon, että voitte ottaa minuun yhteyttä.

Osoitteeni on: Timo Laakso, PL 32, 00501 Helsinki. Puh.040-5115025

Vaihdoksia Inkeriläisten viestin toimituksessa

Inkeriläisten Viestin toimituksessa tapahtuu vaihdoksia 15.8. lähtien. Uutena toimitussihteerinä aloittaa Izabella Sihvola.

Toimituksen osoite on: Inkeriläisten viesti, Hämeentie 103 ja uusi puhelinnumero (09) 827 4796

Apuraha

Inkeriläisten sivivstyssäätiö julistaa haettavaksi 20 000 markan suuruisen apurahan Inkerin kulttuurin tutkimukseen ja edistämiseen. Summa voidaan jakaa yhtenä tai useampana apurahana. Hakemukset ja tiedustelut osoitetaan sivistyssäätiön hallituksen puheenjohtajalle Toivo Makaralle, os. Vellamonkatu 27, 08100 Lohja. Hakuaika päättyy 13.9.2001.

Inkeriläisten sivistyssäätiön hallitus

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 100 mk
Aapo Iho
Hietajyvä, 20 mk
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 15 mk
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 85 mk
Pelastunut albumi, 130 mk
Ensimmäinen kevä, 100 mk
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 60 mk
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoäki 1940-luvulla, 150 mk
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 300 mk
Heikki Roiko-Jokela
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 150 mk
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 100 mk
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 30 mk
Kalavalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 70 mk
Maria Luukan laulut ja loitsut. 40 mk
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I, 100 mk
Antti Kivekäs II, 100 mk
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 200 mk
Leino Hassinen
Idän uusi aamu, 140 mk
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa 130 mk
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan 130 mk
Sverigesingermanländarnas historia
140 mk
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille 25 mk
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle 35 mk

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 15 mk
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 15 mk
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 55 mk

Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 70 mk
Inkerin kartta
vuodelta 1849 (saksankielinen), 50 mk
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 60 mk
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri
vuodelta 1993, 60 mk

Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko
marmorijalustalla 110 mk
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 35 mk
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 60 mk

Adressi
surunvalitteluun, 40 mk

Tilaukset Inkerikoti

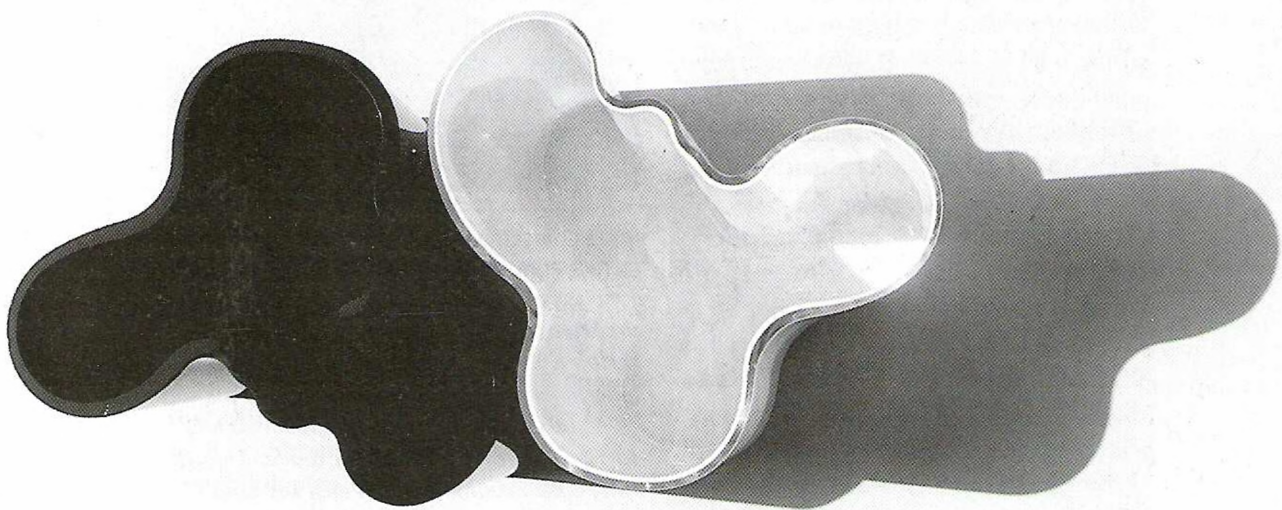

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta:

Flink-Mäkilä Inkerin lasten oppikirja 50mk
Miettinen, H, Kohtalontie, 50 mk
Miettinen-Joganson, Petettyjen toiveiden maa, 100 mk
Mohahof, A, Kärsimyksen pyhät kyyneleet, 100 mk
Sava-Miettinen, Liljan kuva kutsuu 100 mk
Tilaukset puh. 09-8792632/Piironen tai 870 1105. Osoite: Inkerin kulttuuriseura, Hämeentie 103, 00550 .Helsinki

inkeriläisten VIESTI

9/2001

Maalaispapista venäjänkielisten maahanmuuttajien henkiseksi tueksi

Vahermassa nautittiin kesän leikeistä

Uusi toimitussihteeri

Näytteillä valokuvia ja karjalaisia pitsejä

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym. Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30–20, Annikki Kelo. Postisiirtotili 800012-306364. Pankki Merita 101030-1085026.
Ilmoitukset/mk
1/1 sivu 1 500 mk
½ sivu 800 mk, ¼ sivu 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Tilaushinta 2001
150 mk kotimaahan, Ruotsiin 220 kr, muualle 180 mk/v (260 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset):
Viktor Aitman
Linbanev. 6, S-438 35 Landvetter
Puh. ja fax +46 31 916602
Sähköposti: v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkerinsuomalaisten liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Merita 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Helena Miettinen
Toimitussihteeri Izabella Sihvola
Toimituksen osoite (uusi)
Hämeentie 103, 00550 Helsinki, puh. ja faksi (09) 827 4796
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa. Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry. Puheenjohtaja Keijo Korkka, Halvarinkatu 9, 20900 Turku, puh. (02) 258 0201

Neljä lasta kasvattaneelle Kyllikki Jogansonille myönnettiin äitien päivän kunniamerkki ensimmäisenä paluumuuttajaäitinä. Keväällä ilmestynyt kirja Petettyjen toiveiden maa kertoo Kyllikin kovasta elämästä. Kirjaa saa Inkerin kulttuuriseurasta hintaan 100 mk.

Inkerin kulttuuriseuralle voi myös tehdä 15.10. mennessä ehdotuksia äideistä, joille voisi hakea kunniamerkkiä ensi keväänä.

Kansikuva: Tatjana Bykova. Valokuva Alvar Aallon rakkauden aaltoja -näyttelystä.

Inkeriläisten viestin uutisia nähtävänä myös internetissä sivulla www.inkeri.com.

Syksyn lehdet

Kesän kukoistus on kääntynyt syksyn väriloistoksi. Tummenevat illat sitovat ihmiset koteihinsa toisin kuin valoisat suviyöt. Syksy merkitsee myös uusien harrastusten ja opiskelujen aloittamista. Paljon onkin tarjolla. Kansalais- ja työväenopistot pursuavat kaikenlaista mukavaa tekemistä. Myös yhdistyksissä ja järjestöissä käynnistyvät toiminnat. Osallistuminen on usein kiinni vain omasta aktiivisuudesta. Monet harrastuspiirit eivät lohkaise lompakosta kovinkaan suurta siivua.

Itse olen lähdössä thai-kielen alkeiskurssille. Se kuulostaa varsin eksoottiselta ja onkin sitä. Olen lähdössä talvella neljäksi viikoksi Thaimaahan. Siitä on muodostunut vakiintunut pakkasenkarkotuskeino. Muutaman sanan olen aikaisemmilla matkoillani oppinut, mutta minusta on mukava hallita maan kieltä edes jonkin verran. Ilmoittauduin Järvenpään työväenopistossa järjestettävälle kurssille heti, kun huomasin sen lehdestä. Thaikieltä ei Suomessa juurikaan opeteta. Siihen tulokseen olin tullut aikaisempien kyselyjen jälkeen.

Keskustellessani tässä taannoin Pietarissa asuvan Tatjana Bykovan kanssa inkeriläisten nuorten kielenopetuksesta hämmästyin. Tatjana oli ollut mukana Ruokolahdella paluumuuttojonossa olevien nuorten valmennusleirillä, jonka nuorista tuskin kukaan osasi suomea. Minua asia kovasti ihmetytti, onhan kovasti puhuttu siitä, miten jonotusaikana paluumuuttokandidaateille järjestetään sekä kielikoulutusta että suomalaisen yhteiskunnan tuntemusta lisäävää koulutusta. Eikö olisi järkevää, että nuoret opiskelisivat suomea jo ennen maahan tuloaan. Laskisihan kototumiskynnys jo huomattavasti, kun kouluun ei tarvitsisi lähteä ummikkona. Työministeriöltä saadun tiedon mukaan nuorille kyllä järjestetään omaa kielikoulutusta lähtömaissa tai he voivat olla vanhempiensa mukana kursseilla, mutta nuoret eivät aina ole motivoituneita opiskelemaan.

Ymmärrän hyvin, ettei ehkä vastentahtoisesti muuttoa odottavat nuori ole siihen välttämättä innostunut. Kyse on kuitenkin niin tärkeästä nuoren elämään vaikuttavasta asiasta, että vanhempien ja päättäjien pitäisi keksiä ja kehittää erilaisia porkkanoita, millä uinuvat opinhalut herätetään. Suomessa monet täkäläisetkin nuoret karsiutuvat mieleisistään jatkokoulutuspaikoista, mutta kielitaidottoman paluumuuttajan osa on tätäkin tylympi. Ystävät hyvät! Nuoret ja varttuneet! Käyttäkää ihmeessä odotusaika hyväksenne ja opetelkaa tulevan kotimaanne kieli. Sitä ilman ei Suomessa pärjää.

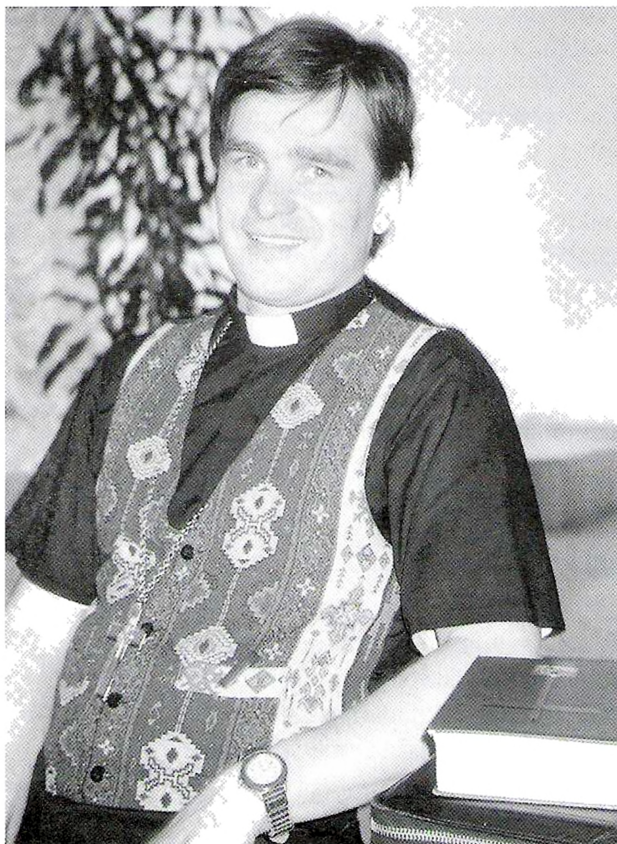
Toivotan myös tervetulleeksi Viestin uuden toimitussihteerin Izabella Sihvolan, joka tästä lähtien vastaa lehden kokoamisen käytännön puolesta. Bella kertoo itsestään lisää sisäsivuilla.

Helena Miettinen

Viisi vuotta Keltossa muutti elämän

Oriveden seurakunnan nuorisopastori Erkki Jokinen vieraili seurakuntalaistensa kanssa 1990-luvun alussa Inkerinmaalla useasti. Joka matkalla häneltä jäi sinne pieni pala sydäntä. Kun Kelton koulutuskeskukseen myöhemmin haettiin suomalaista työntekijää, Jokinen vastasi kutsuun. Nyt viiden Inkeissä vietetyn vuoden jälkeen hän jatkaa työtään inkeriläisten parissa Suomen ensimmäisenä venäjänkielisenä pappina.

Erkki Jokinen vei Kelttoon mukanaan vaimon Leenan ja neljä lastaan, Marian, Annan, Mikon ja Elinan. Kuusihenkiselle perheelle löytyi koti keskeltä Kelton kylää, Suomeen paluumuuttajaksi lähteneen Lempin talo, jossa ei liikoja mukavuuksia ollut. Oli talviaika, putket jäässä ja vesi oli kannettava kaivosta. Vastaavasti tuuletus sen sijaan toimi. Ikkunoista veti niin, että hiukset suortuivat kahvia juodessa. Ystävien avulla Jokiset kuitenkin remontoivat taloa ja rakensivat siihen jopa saunan, jonka lauteilla parannettiin ahkerasti maailmaa.

Jokisen tehtäviin kuului koulutuskeskuksen kurssien organisointi ja jonkin verran myös opetusta. Opiskelijat tulivat Kelttoon Inkerin kirkon seurakunnista eri puolilta Venäjää. Papiksi opiskelu tapahtui periodeittain ja internaattijaksot kestivät pari kolme viikkoa. Sen jälkeen opiskelijat palasivat takaisin kotiseurakuntiinsa. Järjestely oli käytännön sanelema, sillä muuten seurakunnat olisivat jääneet liian pitkäksi aikaa vaille kaitsijaa. Erkki Jokisen mielestä vastaavaa tapaa voisi vallan hyvin soveltaa myös Suomessa. Eihän hitsaajankaan taitoja opita ilman käytännön harjoittelua.

Inkerin kirkko omistaa Kelton koulutuskeskuksen ja se myös valitsee opiskelijat. Opiskelijoiden motiivit hakeutua koulutukseen vaihtelevat ja taustalta löytyy monenlaisia tarinoita. Eksoottisimpia niistä on ehkä komilaisen Sergein. Hän oli ihastunut käsiinsä sattumalta saamaansa venäläis-suomalaisen katekismukseen ja halusi puheisiin kirjan tekijän Martti Lutherin kanssa. Kun hän kuuli, että Inkerin kirkolla oli jokin kytky Lutheriin, hän otti yhteyttä Pietariin. Vaikka tapaaminen Lutherin kanssa ei ymmärrettävistä syistä onnistunutkaan, sisällöllinen kiinnostus katekismusta kohtaan säilyi. Sergei valmistui Keltosta papiksi ja tekee nykyisin työtä Komissa.

Vuonna 1993 itsenäistyneeseen Inkerin kirkkoon kuului aluksi neljä seurakuntaa. Nykyisin niitä on 66 ympäri laajaa Venäjää, tuhansien kilometrien päässä toisistaan. Laajenemisen sijasta Inkerin kirkon onkin Jokisen mielestä keskityttävä nyt sisäiseen, laadulliseen kasvuun.

Kuluneet viisi vuotta jätti lähtemättömät jäljet koko Jokisen perheeseen eikä paluuta entiseksi "maalaispapiksi" enää ole. Lapset oppivat koulussa ja tarhassa venäjän kielen ja jatkavat sen opiskelua suomalais-venäläisessä koulussa Helsingissä. Työkomennuksen aikana Erkki Jokisen sydän kiinnittyi venäläiseen kulttuuriin. Hartaalle musiikin ystävälle Pietarin kulttuurielämä tarjosi mahtavat mahdollisuudet. Joka kerta käydessään Inkerinmaalla, Jokinen pistäytyy ensin Kelton kirkossa, sitten Marinski-teatterissa tai Filharmonian salissa. Nykyisessä työssään Jokinen toimii venäjänkielisten pappina Helsingin alueella. Hän pitää Johanneksen kirkossa joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina jumalanpalveluksen. Tavanomaisten seurakunnallisten toimitusten lisäksi hän pitää venäjänkielisiä rippikouluja. Yhtenä työmuotona on myös Leena-vaimon kanssa järjestettävät parisuhde illat, jotka on tarkoitettu niiden avioparien tueksi, joista ainakin toinen on venäläinen.

Helena Miettinen

Muutosten kautta eteenpäin

Huomasithan, hyvä lukija, että lehdessämme ovat muuttuneet puhelin- ja faksinnumero sekä sähköpostiosoite. Siinä samassa on tapahtunut vielä yksi muutos. Maineikkaasti oman osuutensa vienyt toimitussihteeri Lilja Kuivanen on luovuttanut viestikapulan minulle ja olen vasta aloittanut toimintani lehdessä.

Olen Izabella Sihvola, paluumuuttaja, syntynyt Petroskoissa suomenkielisessä perheessä, olen puhunut suomea lapsuudestani asti. Nuoruudessani olen kokeillut monenlaisia töitä. Jätettyäni opiskelut Petroskoin yliopiston suomenkielisessä laitoksessa kesken olin kuvaussihteerinä televisiossa, laboranttina kalantutkimuslaitoksessa, kokeilin tarjoilijankin työtä. 24-vuotiaana aloitin suomenkielisenä kuumakonelatojana Petroskoin kirjapainossa ja siitä asti minun työni oli yhteydessä lehteen. Muutaman vuoden päästä siirryin suomenkieliseen Neuvosto-Karjala-lehteen (myöhemmin Karjalan Sanomat), jossa työskentelin Suomeen muuttoon asti. Pitempään olin taittosihteerinä. Sen ohella joskus autoin oikolukijoita ja joskus tuurasin päivystävää toimittajaa. Olin myös toimitussihteerinä ja kun toimitus siirtyi atk-aikaan, siirryin minäkin taittohommiin.

Nykyään asun Suomessa kuudetta vuotta. Olen kolme vuotta opettanut Inkerikeskus ry:ssä suomenkielen alkeita. Saatuani työehdotuksen Inkeriläisten viesti -lehden päätoimittajalta Helena Miettiseltä suostuin siihen, koska olen aina pitänyt lehdessä työskentelemisestä.

Toivottavasti työni lehdessä tuo hedelmiä, jotka maistuvat sinullekin, hyvä lukijamme! Tapaamisiin siis lehden sivuilla. Pidetään yhteyttä.

Izabella Sihvola

Inkerinmaan suomalaiset Venäjän Karjalassa

Ennen vallankumousvuosia Inkerinmaan asukkaiden yhteydet Karjalaan olivat hajanaisia. Inkerin suomalaisia alkoi ilmestyä Karjalan Työkommuunin (1920) ja Karjalan Autonomisen Sosialistisen Neuvostotasavallan (KASNT:n) perustamisen jälkeen. Karjalaan alettiin juurruttaa suomen kieltä ja 1920-luvun loppuvuosina se määrättiin Karjalan kymmenessä kansallisessa piirissä pakolliseksi opetus- ja valistuskieleksi.

Siirtyminen suomenkieliseen opetukseen vaati suurta määrää kielitaitoisia opettajia. Inkerissä toimi Hatsinan suomenkielinen opettajaopisto, 1930-luvun alusta Leningradin suomalais-virolainen opettajaopisto sekä useita suomenkielisiä työläis- ja talonpoikaisnuorisokouluja. Koska Karjalan puoluealuekomitea oli alistettu Pietarin puolue-elimille, niin tätä linjaa ruvettiin lähettämään kielitaitoisia opettajia Karjalaan. Vuonna 1925 saapui ensimmäinen Hatsinan opistosta valmistunut 28-henkinen opettajaryhmä Uhtuan, Paateneen, Kemin, Aunuksen ja Petroskoin kouluihin. Seuraavina vuosina, aina vuoteen 1936 Inkerinmaalta lähetettiin tai saapui vapaaehtoisesti uusia opettajia pitkälti yli neljäsataa.

Vuosina 1937–1938 suomen kielen opetus Karjalan kouluissa lopetettiin asteittain ja vaihdettiin karjalan kieleen. 115 inkeriläissyntyistä opettajaa vapautettiin töistä karjalan kieltä taitamattomina ja suurin osa heistä palasi Inkeriin. Mutta useat jäivät ja jatkoivat sotien jälkeenkin toimintaansa opetus- tai muilla aloilla. Esimerkiksi Pekka Ihalainen toimi kasvatusopillisen korkeakoulun rehtorina, Matti Toikka ja Jooseppi Sykiäinen yliopiston professoreina, Walter Suni, Liisa Tomberg ja Leo Lankinen Suomalaisen teatterin näyttelijöinä, Juho Mullo, Kotiseutumuseon johtajana.

Karjalais-Suomalaisen liittotasavallan perustamisen jälkeen (1940) suunniteltiin suomenkielisen väestön siirtoa, koska kansallista väestöä oli vähän liittotasavallan statuksen huomioiden. Tavoitteena olivat myöskin muutot Inkerinmaalta, mutta vapaaehtoisia muuttajia ei löytynyt. Heidät siirrettiin Karjalaan Äänisjärven pohjois- ja itärannalla sijaitseviin kyliin Hiipinästä, jonne kollektivisoinnin aikana oli karkotettu ns. kulakkeja myös Inkerinmaalta.

Vuosien 1949–1956 muuttoliike

Stalinin 7.05.1947 allekirjoittaman päätöksen mukaisesti kaikilta inkerinsuomalaisilta oli kielletty asuminen Leningradin alueella sekä isoissa kaupungeissa ja rajavyöhykkeellä. Omin luvin Inkeriin siirtyneet suomalaiset karkotettiin Venäjän sisäalueille tai Siperiaan. Suurin osa siirtyi Viroon, mutta saman päätöksen perusteella heidät häädettiin myös sieltä. Kevääseen 1948 mennessä inkeriläiset oli siroteltu ympäri laajaa Neuvostoliittoa. Heiltä oli kielletty asuminen myös Karjalassa. Kesällä 1948 Karjalan tasavallan kommunistisen puolueen keskuskomitean ensimmäinen sihteeri Gennadi Kuprijanov aloitti kirjeenvaihdon Moskovan korkeimpien virkaelinten kanssa inkeriläisten mahdollisesta siirrosta KASNT:aan. Syynä oli kova työvoiman puute metsäteollisuudessa, rakennus- ja muilla talouden aloilla.

Tuloksena oli NL:n ministerineuvoston 11.02.1949 päivätty päätös, jonka salaisen erityispykälän mukaan Karjalan hallitus sai luvan järjestää vapaaehtoisperiaatteella koko NL:n alueella inkerinsuomalaisten värväämisen metsäteollisuuden tarpeisiin. Eri puolille maata lähetettiin 46 virkailijaa, joiden tuli vuoden kuluessa solmia työehtosopimukset 15 tuhannen perheen kanssa. Muuttoehdot olivat edullisia ja sopimukset syntyivät helposti.

Vuonna 1949 Karjalaan oli siirtynyt 21 tuhatta inkeriläistä. Värväystoimintaa oli tarkoitus jatkaa, mutta vuoden 1950 alussa tasavallan johtohenkilöt mm. Kuprijanov vangittiin ja heidän seuraajansa Juri Andropov ja Otto-Wille Kuusinen lopettivat järjestyneen värväämisen. Mutta muutto jatkui. Perheet saapuivat omin voimin, solmivat Ministerineuvoston siirtoväen osastolla työsopimukset ja saivat määräykset töihin. Kuinka paljon heitä saapui vuoteen 1956, siitä tilastotiedot eivät kerro.

Vaikka inkerinsuomalaisilla olikin passeissa pykälä 38 (mikä tarkoitti epäluotettavaa), paikallisten viranomaisten ja ihmisten suhtautuminen heihin oli ystävällistä ja myötämielistä. He sopeutuivat helposti monikansalliseen ympäristöön, kadottivat lopullisesti "maalaiskansan" identiteetin, perehtyivät uusiin metsurin, rakentajan ym. ammatteihin. Kuprijanov luonnehti inkerinsuomalaisia seuraavasti: "Tämä työtä rakastava, rehellinen ja paljon kärsinyt kansa vaikutti suuresti Karjalan taloudelliseen kehitykseen"

Vaellusvuodet jatkuvat

Uudet ajat NL:ssa toivat mukanaan myös inkerinsuomalaisten kansallisen itsetunnon heräämisen. 1980-luvun lopulla alkoi syntyä seuroja ja yhdistyksiä. Karjalan suomalaisten Inkeri-liitto sai virallisen statuksen 6.12.1989. Siitä lähtien se on vaalinut suomen kielen ja inkeriläisen perinnekulttuurin säilyttämistä, huolehtinut vanhusten sosiaaliongelmista, saanut Venäjän parlamentissa läpiviedyksi (29.06.1993) päätöksen "Venäjän suomalaisten rehabilitoimisesta". Järjestön jäsenmäärä oli parhaimmillaan yli 4 tuhatta henkeä, mutta 1990-luvun lopulla jäsenmäärä kuihtui melkoisesti yli kolmen tuhannen inkerinsuomalaisen muutettua Suomeen. Muutto jatkuu nykyään Suomeen pyrkivien luku on noussut yli 5 tuhanteen. Jos tilanne Venäjällä ei parane ja Suomi ei muuta ns. "paluumuuttopolitiikkaa", ei kulu montakaan vuosikymmentä, kun Karjalasta katoaa inkeriläistä syntyperää oleva väestö.

*Lyhennelmä Karjalan suomalaisten Inkeri-liiton puheenjohtajan **Juho Mullosen** esitelmästä kansainvälisessä konferenssissa **Inkerinsuomalaisten tulevaisuus.** Pietari, 6–7.10.2000.*

Aurinkoa, vesileikkejä ja uusia ystäviä Vaherman kesäleirillä

Mikko lähtemässä kohttikärryviestissä omalle osuudelleen ohjaajien Viola Pekkasen ja Raimo Kuusikin kannustamana.

Inkerikeskuksen kesäleirille heinäkuun lopussa osallistui 22 kahdeksasta kolmeentoista vuoden ikäistä lasta. Useimmat Vaherman leiriläisistä oli pääkaupunkiseudulla asuvien paluumuuttajaperheiden vesoja, mutta tälle leirille erityisen piristyksen toi viisi petroskoilaislasta ohjaajineen. Inkerikeskuksen puolesta leirin vetäjänä toimi kriisi- ja neuvontapalveluprojektin päällikkö Hilja Leusko.

Auringonotto, uiminen ja uusien ystävien löytyminen olivat useimpien lasten houkuttimina lähteä leirille. Muitakin motiiveja mahtui joukkoon. Esimerkiksi Sasha halusi levätä ja asua yksin, sillä kotona äiti ja mummo ovat aina vieressä. Myös uiminen kiinnosti poikaa, joka unelmoi Serenasta. Myös Olga oli kyllästynyt kaupunkielämään, koska kotona pitää joka päivä harjoitella pianonsoittoa. Leirillä voi unohtaa koulun ja läksyt. Koulun alkamista ei murehdittu, eikä syksyä kaivattu. Andrei näki syksyssä jotain hyvääkin: syntymäpäivät.

Leiriviikolla lapset kertoivat oppineensa uimaan, pärjäämään yksin ilman äitiä. Leiri-elämään oltiin yleensä tyytyväisiä, joskin puutepuolellekin jäi asioita. – Pidettäisiin diskoa pidempään ja nukuttaisiin kauemmin.

Myös peroskoislaisten lasten ohjaaja Elviira Leiponen pursusi tyytyväisyyttään, kuten hänen kirjoituksensa paljastaa.

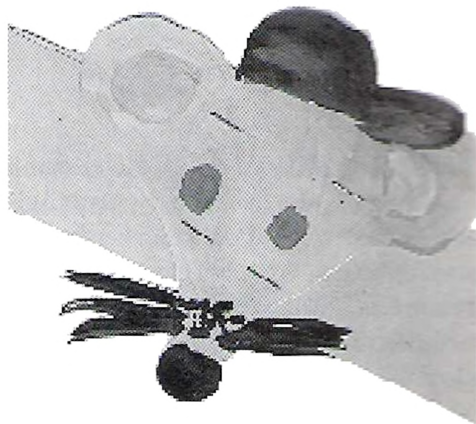
– Kokonainen viikko paratiisissa. Aurinkoa, lämpöä, uintia, saunomista, seurustelua, uusia ystäviä ja maukasta ruokaa. Lämmin aurinkoinen sää suosi meitä. Sinisen järven selkä oli tyyni, vain joskus taivaalla liiteli kevyitä pilvenhattaroita. Olimme ottaneet mukaan kumisaappaat ja hyttyskarkotteita, mutta emme tarvinneet niitä emmekä lämpimiä vaateita. Uikkarit olivat päällä aamusta iltaan.

Leiri oli onnistunut. Lapset ja vanhemmat ystävystyivät keskenään. Vaikka vapaata aikaa oli paljon, silloinkaan ei laiskoteltu, vaan leikittiin ja pelattiin yhdessä. Oli uintia, soutelua, sukeltamista, vesileikkejä oli joka päivä ja moneen otteeseen.

Lapset saivat yllin kyllin energiaa auringosta ja vedestä. Leiriläiset seurasivat ohjaajina olleita Aleksandr Mitrukovia ja Raimo Kuusikia kuin lintuparvi. Ja miksikäs ei. Aikuiset ystävät ovat oivallisia roolimalleja, vahvoja, auttavaisia ja huumorintajuisia.

Hiljaisemmat lapset istuivat usein pihalla pöydän ääressä maalaamassa tai askartelemassa. Ljubov Belovzorovan ei tarvinnut juurikaan keksiä piirustusten aiheita. Olihan ympärillä kaunis luonto.

Ei ollut kahta samanlaista päivää. Jonakin päivänä koetettiin onnea Onnenpyörässä, toisena päivänä etsittiin aarretta autiolta saarelta. Kun vanha haavoittunut merirosvo ei jaksanut soutaa kaukaiselle saarelle, hän ohjasi sinne leiriläiset. Veneretki onnistui ja aarrearkku löytyi.

Päättäjäisnäytelmän asut ja koristeet olivat itse tehtyjä. (Yllä). Andrei uusien tovereidensa kanssa nautti hyvästä säästä ja lämpöisestä vedestä. Takana oikealla leirin johtaja Hilja Leusko. (Alla)

Päättäjäiskonsertti oli monipuolinen: näytelmiä, lauluja, pianonsoittoa, tansseja, sirkusvoimistelua ym. Leiriviikko jää mieleemme. Muistamme leirin johtajan Hilja Leuskon vieraanvaraisuuden, talon emännän maukkaan synttärikakun ja jäätelön. Toivottavasti tavataan taas ensi kesänä. Kenties tulemme leirille isommalla porukalla. Kiitos, Vaherma, ja näkemiin.

Karjalaisia pitsejä opetusministeriössä

Karjalan suomalaisten Inkerin liiton ja Inkerin kulttuuriseuran yhteistyön tuloksena opetusministeriön näyttelytila Vitriini täyttyi taidokkaista nyplätyistä pitsitöistä. Avajaisissa “pitsimestari” *Natalja Okuneva* ja hänen näppäräsormiset nuoret oppilaansa *Alina Porvali, Oksana Smirnova ja Nadezhda Mosina* näyttivät käytännössä, miten suora pellavalanka muuttaa muotoaan koristeelliseksi pitsiksi. Tytöt esittelivät myös Oksanan suunnittelemia vaatteita, joissa pitseillä oli näyttävä rooli.

Karjalaan pitsien nypläystaito on kulkeutunut aikoinaan Brysselistä, jota pidetään pitsien Mekkana. Karja[illegible] [illegible]sien kuviot ovat useimmiten [illegible] niissä voi nähdä kukka- ja eläin[illegible]. Pitsiliinaan voi olla kätkeyty[illegible] [illegible] universumin symboliikka. Huon[illegible]selle nypläystä ei voi suositella, [illegible] [illegible]den liinan tekeminen voi viedä [illegible]me kuukautta. Pitsiliinojen lis[illegible] [illegible]telyssä oli kahdeksan upeaa käs[illegible]. Niistä muutamaan malli oli saa[illegible] [illegible]rinna Maria Fedorovnan tekstiil[illegible].

Nataljan pitsit kiinnosti[illegible] [illegible] helsinkiläisiä käsityönharrastajia, [illegible] tullut seuraamaan pitsintekijöi[illegible] [illegible]näytöstä Inkerikeskukseen.

Lanka alkaa kiertyä pitsiksi Nataljan tarkassa valvonnassa. Alina Porvalin lisäksi opetusministeriön henkilökuntaa pitsien nypläys kiinnosti. Pukusuunnittelua opiskel[illegible] Oksana Smirnova esitteli näytöksessä upeita pitsiluomuksiaan.

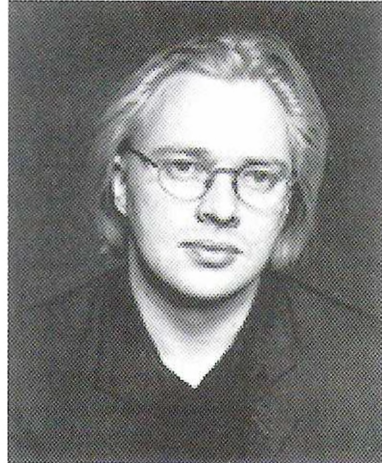
Roland Pöntinen valittiin Ruotsin Kuninkaalliseen Musikaaliseen Akatemiaan

Ruotsissa asuva inkeriläistä syntyperää oleva pianisti Roland Pöntinen valittiin 17. toukokuuta Kuninkaalliseen Musikaaliseen Akatemiaan. Tätä voidaan pitää varsin suurena kunniana nuorelle taiteilijalle.

Ruotsin kuningas Kustaa III perusti akatemian vuonna 1771 edistämään Ruotsin musiikkielämää ja auttamaan nuoria muusikkoja. Yli 200 vuoden ajan akatemialla onkin ollut keskeinen rooli Ruotsin musiikkielämässä. Nykyään sillä on vastuu konservatoriosta ja musikaalisesta kirjastosta sekä tulevaisuudessa musiikkimuseosta.

Eräs tärkeä tehtävä on palkintojen ja stipendien jakaminen, minkä lisäksi se hoitaa erilaisia projekteja ja tutkimuksia. Akatemiassa on noin 170 ruotsalaista jäsentä, jotka on valittu edustamaan musiikkielämän eri osa-alueita. Lisäksi on noin 70 ulkomaalaista jäsentä.

Roland Pöntinen on vanhin neljästä erittäin musikaalisesta sisaruksesta. Hän on tehnyt loistavan, komeettamaisen uran maailmankuuluksi pianistiksi. Mainittakoon, että hän säestää usein Barbara Hendrixiä. Sen lisäksi hän soittaa ympäri maailmaa kuuluisien orkestereiden solistina ja antaa myös soolokonsertteja sekä soittaa kamarimusiikkia. Roland Pöntisellä on laaja ohjelnusto klassisista nykysäveltäjien teoksiin, joista monet on sävelletty nimenomaan hänelle. Pöntinen toimii myös pedagogina ja säveltäjänä. Sen lisäksi Roland tuottaa erittäin ahkerasti CD-levyjä. (Netiltä löysin 56 CD-levytystä merkillä BIS!) Hän on muun

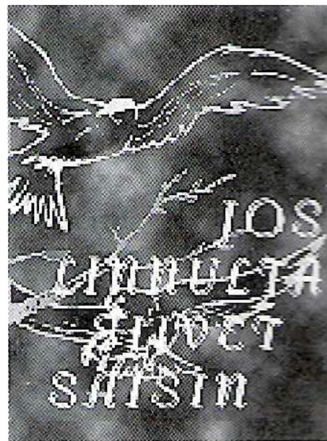
muassa levyttänyt säveltävän veljensä Stefanin kappaleen Carillon viime vuonna.

Rolandilla on aina ollut "kiire". Hänen isänsä kertoo ottaneensa Rolandin mukaan kirjastoon kuuntelemaan musiikkia. Seuraavan kerran poika meni sinne yksin ja pyysi kirjastonhoitajalta lupaa kuunnella levyä. Silloin hänet neuvottiin lastenosastolle. Pyrkiessään musiikkikorkeakouluun hänen ei tarvinnut käydä neljää ensimmäistä vuotta, vaan hän suoritti diplominsa harvinaisen nuorena. Ja nyt 38-vuotiaana hänet on valittu Ruotsin hienoimpaan musiikkijärjestöön.

Niin me muut ruotsininkeriläiset onnittelemme Rolandia hienon kunnianosoituksen johdosta ja iloitsemme hänen kanssaan suuresta kunniasta. Samoin toivomme hänelle onnea mm. Tunisiassa, jossa hän antaa konsertin Barbara Hendrixin kanssa.

Inkeri Petersson

Jos linnulta siivet saisin

Jos linnulta siivet saisin*. Inkeriläisten runoja kadotetusta kotimaasta. Petroskoi, 2000. 275 s.*

Petroskoilaisten Armas Mišinin ja Eino Kiurun toimittamaan ainutlaatuiseen ja arvokkaaseen runokokoelmaan sisältyy yli neljänkymmenen runoilijan inkeriläisaiheista runosatoa 1870-luvulta nykypäiviimme asti. Kokoelma avautuu Mooses Putron ja Paavo Räikkösen sanoittamalla kansanlaulullamme *Nouse Inkeri*. Suurin osa ennen vallankumousta ilmestyneistä runoista on koottu Pietarissa painettujen suomenkielisten sanomalehtien tai aikakauslehtien sivuilta, sillä erillisinä runokokoelmina ne eivät tiettävästi ole koskaan ilmestyneet. poikkeuksena pari Mooses Putron laulukokoelmaa. Vallankumoksen jälkeisinä vuosina osa kansastamme siirtyi pakolaisina Suomeen, jossa 1920–30-luvuilla julkaistiin inkeriläisiä aikakauslehtiä, joiden sivuilta löytyy myös inkeriaiheisia runoja. Runokokoelmiakin ilmestyi ja osa näistä runoista on otettu myös tähän kokoelmaan mukaan. Neuvostoliitossa sensijaan juuri niinä vuosina tuhottiin koko suomenkielinen henkinen kulttuuri, jota edellisinä vuosikymmeninä oli suurilla ponnistuksilla kehitetty ja aikaansaatu. Samalla tuhottiin myös kansan sivistynein osa, itse henkisen kultturin luojat. Ei siis ole ollenkaan sattuma, että tältä ajanjaksolta on säilynyt pääsääntöisesti vallankumouksen ja työn hurmaa ylistäviä säkeitä. Vaikka sodanjälkeisinä vuosina Neuvostoliitossa tapahtuikin mm. kirjallisuudessa kehitystä humanistisempaan suuntaan oli *Inkeri*-käsite maassa virallisesti tuntematon ja tabu aina 1980-luvulle asti. Vapautuneempaa onkin ns. perestroikan jälkeisten vuosien sato, jolloin runoilija pääsi purkamaan vuosikymmenien painolastia ja jakamaan avoimesti mietteitään kohtalontovereittensa kanssa. Näistä esimerkkeinä Armas Mišinin (Hiiren), Toivo Flinkin ja Katri Korvelan sekä eräiden muiden aikalaistemme koskettavat runot.

Runokokoelman ilmestymistä voidaan pitää Inkeri-aiheisen kirjallisuuden kulttuuritapahtumana. Oli korkea aika kerätä nämä yli vuosisadan aikana melko harvinaisluontoisten lehtien palstoille sirotellut runot yksiin kansiin. sillä alkuperäiset aikakausjukaisut ovat pääsääntöisesti säilyneet vain yksittäiskappaleina kansalliskirjastojen kätköissä ja siten tavallisen lukijan vaikeasti tavoitettavissa. Sen tärkeyttä voisi luonnehtia kokoelman esipuheen kirjoittajan runoilija Armas Mišinin sanoin:

Inkeriläinen runous on käynyt pitkän ja ohdakkeisen tien Jaakko Räikkösen ensimmäisistä runoista nykyaikaan. Onneksi uusi aika teki mahdolliseksi palata tämän runouden alkulähteille ja julkaista valikoiman ensimmäisten inkeriläisrunoilijoiden teoksia. Näin ehkä me voimme tuntea sen entisen Inkerin hengen, johon ei enää ole paluuta. mutta jonka me voimme silti säilyttää vielä ajassa.

Lilja Kuivanen

Kolmen sukupolven matka isoäidin juurille Inkeriin

Toukokuun lopulla minä, poikani Jukka ja 10-vuotias pojanpoika Matti matkustimme Pietariin. Sieltä jatkoimme junalla matkaa kotiseudulleni Järvisaarelle. Tässä junamatkassa Pietarista Nurman asemalle on oma erikoinen tunnelmansa. Kaksi serkkuani asuvat Nurman läheisyydessä Korkan kylässä.

Mentyämme serkkuni luokse siellä oli runsas pitopöytä valmiiksi katettu. Syötyämme ja kuulumiset vaihdettuamme matkasimme kotikyläni Metsäpirtin hautausmaalle. Metsäpirtin kylän paikka on nyt tyhjä, vaikka ennen siinä oli 98 taloa. Nyt kylän paikalla oli lehmiä laitumella. Olen ennenkin käynyt siellä hautausmaalla, mutta aina se vaan enemmän metsittyy. Löysin sentään serkkupojan haudan, hän kuoli pienenä ennen sotia. Muistan minkälainen se hautausmaa oli siellä asuessamme, siinä oli puhdas keltainen hiekka. Ei sitä nyt uskoisi samaksi paikaksi.

Takaisin tullessamme pyysin autonkuljettajaamme pysähtymään joen yli johtavalle sillalle. Kerroin näille muille, että tässä Voittolanjoessa, joka virtasi kylän läpi, oli ennen vesi kirkas kuin hopea, että matalissa paikoissa näki pohjan. Nyt siellä joen yläjuoksun varrella on suuri sikala, jonka jätteet lasketaan jokeen. Vesi on ihan ruskeaa ja jokikin aivan kuin kapeampi.

Meillä oli varsin tiukka aikataulu, kun olimme siellä vaan päiväseltään. Käytyämme toisen serkun kotona, hänen poikansa vei meidät autolla läheiseen Savotan kylään. Se oli äitini synnyinkylä. Siellä oli asutusta, mutta se on nyt Korkkaan vievän tien varressa. Se paikka, missä ennen oli kylänraitti, on nyt tyhjä. Tarkensin sen paikan, missä äitini koti oli. Äiti kertoi minulle synnyinkylänsä historian. Nyt minä kerroin sen vuorostani tälle jälkipolvelle.

Äitini isoisän isä tuli ensimmäisenä asumaan kylän paikalle. Se oli 1800-luvun alkupuolta. Hän oli sen ajan liikemies, hän kasvatti siellä hevosia. Hänestä käytettiin nimeä Savotsikka, zavod on venäjäksi tehdas. Suomennettuna – tehtailija, kyläkin sai nimensä hänen mukaan – Savota. Se oli paikkakunnan vauraampia kyliä. Kun v. 1931 tulivat kolhoosit, niin Savotasta tehtiin neljä talonpoikaa "kulakeiksi", otettiin omaisuus pois ja karkoitettiin Kuolan niemimaalle. Yksi heistä oli isoisäni. Hän ehti olla siellä vuoden ja sitten kuoli. Sen jälkeen isoäiti pääsi sieltä pois.

Kun istuimme paluumatkalla junassa, niin Matti tokaisi, että oli hyvä, kun mummo ei tullut tänne takaisin, olisi liian pitkä matka käydä hänen luonaan.

Toini Pöllänen

Paikan tiijen kussa synnyin,
paikan tiijen kussa kasvoin,
sitä en tiije, kussa kuoleman pittää.

Sitä koiratkin kojikseen kutsuu mis yön nukkuu.

Kellä mistä kivistää, se siitä aina huastaa.

Jos ei kylmä kynttelinä
eikä pauku Paavalina
niin on kylmä kesä.

Ella Ojala: Sananlaskuja, tarinota ja mielleyhtymiä.

Tapahtumakalenteri

Helsingin seudun Inkeri-seura ry

Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
23.09. klo 14.00 Syyskokous
21.10. klo 14.00 Kuukausitilaisuus
Vihtori Hyyrönen, puh./ fax 09-888 2709 ja 050-301 9140.

Inkerikuoro

Inkerikuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 16.45–18.30 Inkerikodissa.
Uudet laulajat suorittavat koelaulun harjoitusiltana. Kuoroa johtaa Julia Hyyrönen. Tervetuloa!

Seukot Inkerikodissa

Tiedustelut Pirkko Huurto, puh. 09-783 391.

Lahden seudun Inkeri-seura ry

10.9. Kerhoilta klo 18–20
Sihteeri Maria Lahti, puh.03-734 0435.

Turun seudun Inkeri-seura ry

30.09. Syyskokous ja Mikkelinpäivän tilaisuus klo 14.00 Kupittaan seurakuntakoti, Sirkkalankatu 4.
5.10. Inkerinpäivä klo 18.00 Turun tuomiokirkon srk:n tiloissa, Eerikinkatu 2. Juhlapuhujana tri Toivo Flink.
26.12. Joulujuhla klo 14.00 Kupittaan seurakuntakoti.
Marja-Liisa Salminen,
puh. 02-258 1621; 050-363 4231
Osoite: Kaistarranta 16, 20900 Turku.

Inkerin kulttuuriseura

Eila Lahti-Argutina Karjalatalossa

Inkerinpäivän tapahtumat ovat tänä vuon na kaksipäiväisiä.

Perjantaina 5.10. klo 18 Eila Lahti Argutina kertoo työstään Stalinin vainois sa kadonneiden suomalaisten löytämi seksi, jonka seurauksena syntyi 650-sivui nen kirja "Olimme joukko vieras vain" Tervetuloa kuntelemaan ja kyselemään Estradilla on todellinen asiantuntija.

Lauantaina 6.10. klo 17.30 syty tetään jälleen Helsingin tuomiokirko portaikolle kynttilöitä Stalinin vainoiss kuolleiden ja kärsineiden omaisten muis toksi. Kirkkoilta alkaa klo 18 Tuomio kirkossa. Puhujana on pastori Erkki Joki nen. Pianotaiteilija Julia Mustonen esiin tyy ja Inkeri-kuoro laulaa, solistina Juli Hyyrönen.

Aapo Iho
Hietajyvä, 20 mk
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 15 mk
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 85 mk
Pelastunut albumi, 130 mk
Ensimmäinen kevät, 100 mk
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 60 mk
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 150 mk
Pekka Nevalainen – Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 300 mk
Heikki Roiko-Jokela
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija – Vilho Helanen, 150 mk
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 100 mk
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 30 mk
Kalevalaseuran vsk 69–70
Inkerin teillä, 70 mk
Maria Luukan laulut ja loitsut, 40 mk
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I, 100 mk
Antti Kivekäs II, 100 mk
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 200 mk
Leino Hassinen
Idän uusi aamu, 140 mk
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 130 mk
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, 130 mk
Sverigesingermanländarnas historia, 140 mk
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 25 mk
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 35 mk

[redacted]

ınilevyjä
kerikuoro
›use Inkeri ym, 15 mk
auri Santtu
Murrejuttuja, 15 mk
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 55 mk

Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 70 mk
Inkerin kartta
vuodelta 1849 (saksankielinen), 50 mk
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 60 mk
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri
vuodelta 1993, 60 mk

Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko
marmorijalustalla, 110 mk
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 35 mk
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 60 mk

Adressi
surunvalitteluun , 40 mk

Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta:

Flink-Mäkilä Inkerin lasten oppikirja, 50 mk
Miettinen, H, Kohtalontie, 50 mk
Miettinen-Joganson, Petettyjen toiveiden maa, 100 mk
Monahof, A, Kärsimyksen pyhät kyyneleet, 100 mk
Sava-Miettinen, Liljan kuva kutsuu, 100 mk
Tilaukset puh. 09-879 2632/Piironen tai 870 1105. Osoite: Inkerin kulttuuriseura, Hämeentie 103, 00550 Helsinki

inkeriläisten
VIESTI

10/2001

Tässä numerossa.

Mistä voimaa inkeriläisyyteen

Uutisia Inkerinmaalta ja Virosta

Inkerin paikkakunnille omat vaakunat?

Anja Hännisestä Keravan uusi kirkkoherra

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym. Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Postisiirtotili 800012-306364.
Pankki Merita 101030-1085026.
Ilmoitukset/mk
1/1 sivu 1 500 mk
½ sivu 800 mk, ¼ sivu 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Tilaushinta 2001
150 mk kotimaahan, Ruotsiin 220 kr, muualle 180 mk/v (260 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset):
Viktor Aitman
Trollbackevägen 7, 43833 Landvetter
Puh ja faksi 031-916 602
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27. 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Merita 103150-1202761

Toimitus
Päätoimittaja Helena Miettinen
Toimitussihteeri Izabella Sihvola
Toimituksen osoite
Hämeentie 103, 00550 Helsinki, puh. ja faksi (09) 827 4796
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa. Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Keijo Korkka, Halvarinkatu 9, 20900 Turku, puh. (02) 258 0201

Vaihtoehtoja Tuutarin puvulle?

Toisaalla lehdessä kerrotaan pietarilaisten aloitteesta suunnitella jokaiselle Inkerin paikkakunnalle oma vaakuna. Asiantunteva työryhmä on tehnyt jo konkreettisia ehdotuksia. Myös Inkerinmaan kansanpukuperinteen soisi rikastuvan. Tuttu Tuutarin puku on kaunis, mutta ei suinkaan ainoa esi-äitien käyttämä puku. Viestin toimitus haastaa lukijat lähettämään toimitukseen kuvia Inkerin kansanpukukuvista ja tiedot, mistä päin puku on lähtöisin. Esittelemme kansanpukuja lehden palstoilla.

Valokuvan kaunis puku oli esillä Tampereella vuosi sitten järjestetyssä Inkeri-näyttelyssä. Kuka tunnistaa puvun?

Kansikuva: Tatjana Bykova

Kun maailmat romahtavat

Viimeiset viikot ovat järkyttäneet syvästi meitä jokaista. Terroristien ohjaamien lentokoneiden murskaamat pilvenpiirtäjät hautasivat alleen tuhansia uhreja. Kuitenkaan tuho ei kohdistunut yksinomaan paikallisesti World Trade Centerissä tai Pentagonissa olleisiin ihmisiin tai New Yorkin ja Washingtonin asukkaisiin, ei edes koko Yhdysvaltojen väestöön. Tapahtuma järisytti koko nykyisen yhteiskuntajärjestyksen perusteita. Entiset pelisäännöt eivät päde enää. Maailman "viisaat" penäävät hyvän ja pahan välistä taistelua. Mutta pieni ihminen ei välttämättä enää ymmärrä, mikä on hyvä, mikä paha. Kuinka kauan väkivaltaa voidaan torjua väkivallalla? Konfliktin taustalta voidaan näkökulmasta riippuen löytää lukuisiakin eri syitä: mm. historialliset, taloudelliset, kulttuuriset, uskonnolliset erot, ennakkoluulot ja suvaitsemattomuus. Itsen kaltaiset on helppo luokitella hyviksi, erilaiset pahan edustajiksi epäihmisiksi, jotka ansaitsevat tulla ojennetuksi.

Tornien romahtamisen jälkeen maailma ei ole enää sama. Turvallisuus, usko paremman maailman mahdollisuuteen horjuu ellei ole kokonaan sammunut. Samanlaisia käännekohtia jokainen voi löytää omasta elämästään. Minuutin tarkkuudella voimme määritellä, milloin joku aika elämästämme on jäänyt peruuttamattomasti taakse. Lapsen syntyminen tekee naisesta äidin ja miehestä isän. Vaikka lapset kasvavat, äitiys ja isyys säilyvät. Onnettomuus saattaa vammauttaa nuoren tai vanhan ja tehdä hänestä avuttoman autettavan kesken nuoruuden kukoistusta. Sota hajottaa perheet ja ajaa miljoonat ihmiset pakolaisiksi. Kotimaa jää iäksi taakse. Loppuelämää leimaa vieraus, toiseus.

Suvaitsemattomuutta ja halua tuottaa toisille kärsimystä ei kuitenkaan tarvitse hakea valtamerien takaa. Inkeriläiset ovat joutuneet historiansa varrella kokemaan nahoissaan sen, miltä tuntuu olla uhrin asemassa. Arvet aristavat yhä. Valitettavasti kansakunta, joka on itse joutunut kokemaan kärsimyksiä, ei ole omassa arjessaan kypsynyt sisäistämään suvaitsevaisuutta. Kansallinen alkuperä ei tee ihmisestä hyvää eikä pahaa. Tämänhetkiset inkeriläiset eivät ole hyviä sen vuoksi, että he polveutuvat vainotusta kansanosasta eivätkä esimerkiksi venäläiset, virolaiset, kurdit tai somalit ei-arvokkaita sen vuoksi, että heidän juurensa ovat muualla. Yhteistä meille jokaiselle on ihmisyys. Tavat ja tottumukset, luulot ja uskomukset voivat poiketa toisistaan, mutta jokaisella meillä on oikeus elämään oman ihmisyytemme vuoksi. Tehdä työtä, kasvattaa lapsiamme, rakastaa toisiamme vailla pelkoa. Nauttia arjen turvallisuudesta ja rauhasta.

Helena Miettinen

Mistä voimaa inkeriläisyyteen?

Matkalla tänne ja itse juhlapaikassa olen kuullut monen vanhemman henkilön valittaneen juhlayleisön muuttumista – kovin monia entisiä tuttuja ei enää tapaa juhlissa. Kertoman mukaan voimat kun eivät tahdo riittää. Uudet kasvot kertovat kuitenkin siitä, että perinne elää yhä. Paluumuuttajat ovat tuoneet siihen viime vuosina uusia tarpeita. Tämä saa meidät miettimään nykyisten kesäjuhlien mielekkyyttä.

Paluumuutto on tuonut Suomeen yli 23 000 inkerinsuomalaista ja heidän perheenjäsentään. Mielestäni olisi syytä vaihtaa ajatuksia ainakin Inkeriläisten viestin palstoilla miten tämä on näkynyt mm. kesäjuhlien järjestelyissä ja kulttuuritoiminnassamme ylipäänsä. Tuntuu siltä, että runsas joukko 40–50-vuotiaita paluumuuttajia on Suomeen päästyään hävinnyt näkyvistä kuin tuhka tuuleen. Luulisi heidän olevan parhaiten tietoisia omista taustoistaan ja eniten kiinnostuneita miettimään ikäistensä kanssa mitä he odottavat tulevaisuudelta. Tähän liittyy inkeriläisyys laajemminkin. Yhä ajankohtaisena pysyy kysymys mikä on sen asema osana suomalaisuutta. Meidän pitäisi osata olla yhtä tinkimättömiä kuin 1980-luvun lopussa, kun kansallinen herääminen Venäjällä alkoi. Onko yhä olemassa valovoimaisia aatteita ja tavoitteita, joihin me, eri maissa ja jopa mantereilla asuvina, voimme tukeutua? Mikäli niitä on niin mitkä ne ovat? Pystyvätkö ne kokoamaan laajemman joukon ympärilleen? Minkälaisia tavoitteita tämä joukko itselleen ja yhteisölleen asettaa? Mitä tämä yhteisö tekemisillään onnistuu antamaan itselleen ja suomalaisuutta silmällä pitäen?

Olen kuullut monta kertaa puhuttavan siitä, että paluumuuton vuoksi on Inkerinmaa menettänyt parhaat kansalliset voimansa ja jäänyt autioksi. Toivoisin jälleen kerran, että tämän näkemyksen esittäjät pystyvät osoittamaan mitä Inkerinmaalla ja Pietarissa on suomeksi, esim. kirjallisuudessa ja teatterin alalla, saatu aikaan sitten vuoden 1937. Me olemme kansana menettäneet väestönsiirrossa, karkotuksissa ja sodissa väestämme puolet. Me olemme kuitenkin yhä elossa. Minusta tuntuu, että meidän on monien muiden kansojen kokemuksesta opittava kääntämään menetyksemme voitoksi. Heimolaisiamme asuu monissa maissa, me hallitsemme monta eri kieltä ja tunnemme monta eri kulttuuria. Tämä on meidän rikkautemme ja voimamme.

Yleisesti ottaen kansamme ei ole ollut koulutettu yhtä vankasti koskaan ennen. Meidän on opittava käyttämään osaamistamme hyväksemme. Meidän on oltava iloisia, kun lavalta kaikuu monikielisenä sanoma, josta löytyy meitä yhdistäviä asioita. Meidän on opittava sisäistämään ne. Yksi niistä on yhteisen julkaisumme, Inkeriläisten viestin tulevaisuus. Siihen on saatava uutta sisältöä, lisää puhtia, yhteistyötahtoa. Yhtä lailla

kuin meidän tulee muistaa sotien jälkeisessä kesäjuhlaperinteessämme Ruotsin inkerinsuomalaisten ansiot – kesäjuhlat alkoivat siellä jo 1948 – on meidän samalla pidettävä huolta Inkeriläisten viestin jatkuvuudesta. Uudet sähköiset viestimet ovat tehneet mahdolliseksi sen julkaisemisen internetissä. Moderni muoto ei ole kuitenkaan poistanut suurinta haastetta – sanomaa. Näin me tulemme jälleen alkulähteille: meitä kaikkia ikäpolvia yhdistäviin asioihin. Olen tullut siihen tulokseen, että ne asiat löytyvät meidän kulttuurissamme, sen menneisyydessä ja sitä jalostavasta nykypäivästä. Sen selvitteleminen, omaksuminen ja tunnetuksi tekeminen tarjoaa työkentän kaikille ikäpolville. Näiden asioiden pohdiskelua lehden palstoilla, tiedottamista laajassa mielessä, yhteistyötä ja vuorovaikutusta pidän ensisijaisen tärkeänä henkisen ilmapiirimme jalostamiseksi.

Emmehän elä pelkästään leivästä. Niinpä arkielämässämme arvoon nousevat usko, toivo ja rakkaus. Tästä viimeisestä Vuorisaarna tarjoaa meille häkellyttävää voimaa sisältävät sanat. Kun olen jäänyt näiden sanojen kanssa kahden, siinä itseni kanssa keskustellessani on syntynyt oma rukoukseni. Se on kirjoitettu kymmenisen vuotta sitten.

Toivo Flinkin puhe inkeriläisten kesäjuhlilla Raumalla 7.7.2001

Varjele ja pelasta
valheesta ja velasta,
auta nousta jaloille
ehjään elämään
kukkivana tuomena
tänään sekä huomenna,
luottavana itseeni
vahvaan, väkevään.

Pelasta ja varjele,
pane arvo arjelle,
tietoni ja taitoni
anna minunkin
nostaa päivän kerkkänä
hauraana ja herkkänä
ensi vuoden rungoksi,
oksiin, latvoihin.

Mikä sinä oletkaan
pelkin sanoin sanomaan?
Järki juhlii voittoa,
käskee, alistaa,
määrää järki haltijaa –
ethän ainut valkea
ole valaisemassa
tätä maailmaa.

Palatsissa, laavussa,
leningissä, kaavussa
sinun omistajaasi
on päästy polkemaan,
piesty sekä häväisty
teljetty ja käväisty
katsomassa oletko
valmis kuolemaan.

Aina olet tarjolla
kovempien varjolla,
yhä väheksyttynä,
itse itsestään
hengenhuolta pitävä,
väkisinkin itävä
mihin maahan onneksi
satut syntymään.

Antaisitko voimia
minun vielä toimia
kun ei muuta pitävää
tunnu löytyvän.
Olet vain ja nololla
olemassaololla
autat yhä pystyssä
pääni pitämään.

Valeri Luukka toi saappaanheittäjät Viljandiin

14.–15. heinäkuuta pidettiin Viljandissa saappaanheiton 10. maailmanmestaruuskilpailut. Kilpailujen pääjärjestäjänä toimi Viljandin inkerinsuomalaisten seuran puheenjohtaja Valeri Luukka. Kiitos hänen järjestely- ja kanssakäymistaitojen Viljandin kaupunki valittiin maailmanmestaruuskilpailujen pitopaikaksi.

Saappaanheittokilpailuihin osallistuivat 18 eri maan edustajat. Nuorten, alle 16-vuotiaiden sarjassa oli kilpailijoita 16 maasta. Siinä oli kilpailu kaikkein kovin.

Miehistä sai parhaan tuloksen suomalainen Jyrki Moilanen (52.40). Naisista oli paras heittäjä Mervi Korhonen.

Valeri Luukka kutsui kilpailuihin myös inkeriläisjoukkueen Pietarista. Valeri Koivanen, Dmitri ja Leena Kiiski heittivät saapasta ensimmäistä kertaa elämässään. Valeri Koivanen oli finaalissa omassa luokassaan 11. Kilpailuihin osallistui yhteensä n. 300 urheilijaa.

Osallistujat olivat tyytyväisiä kilpailujen järjestelyihin. Yleisölle tarjottiin mielenkiintoinen ja uudenlainen kokemus kauniissa kesäsäässä.

Ystäviä Suomesta

Perjantaina 10. elokuuta Tarton Inkerin talolle saapui vieraita Suomesta ystävyysseurakunnista Tervosta, Karttulasta ja Vesannolta. Seuraavana päivänä vieraat kävivät Taevaskojassa ja lounaan jälkeen suurella Munamäellä, joka sijaitsee Võrun piirissä Haanjassa.

11. elokuuta oli kymmenes Helluntain jälkeinen sunnuntai ja sen aihe oli “Uskollisuus Jumalan lahjojen hoitamisessa”. Jumalanpalveluksen toimitti Veikko Vesisenaho Suomesta. Kauniisti lauloivat Kaija Askola ja Seppo Nissinen Tervosta. Myös Maarja-kuoro esiintyi. Juhlatunnelman loivat risti, kynttilät ja valkoiset kesäkukat alttarilla.

Seurakuntalaisia oli niin paljon, että oli pakko avata kirjaston ovet.

Jumalanpalveluksen jälkeen oli kirkkokahvit, sen jälkeen kinkerit. Veikko Vesisenahon välityksellä opeteltiin lukemaan uutta Katekismusta.

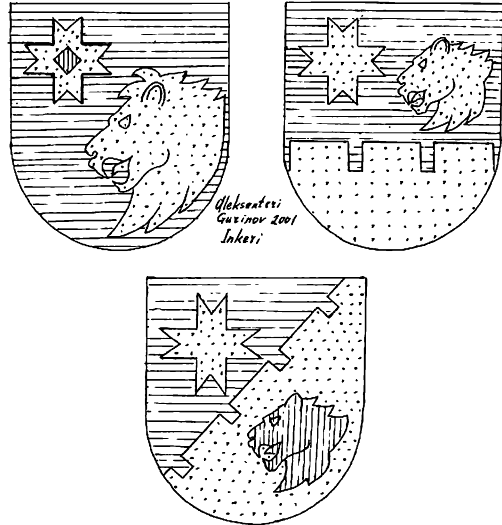
Kello 13 oli lounas Veski-kadun ruokasalissa ja sen jälkeen olikin jo aika hyvästellä. Ystävämme palasivat Suomeen lämpimät terveiset mukanaan.

Olemme kiitollisia ystävillemme Suomesta siitä, että emme ole unohdettu. Yhteisissä rukouksissa palvelemme Jumalaa ja saamme tukea toisistamme. Olemme saaneet uusia ystäviä ja tavanneet vanhoja. Ja kiitokset niille ystävillemme, jotka tällä kertaa eivät olleet mukana mutta lähettivät omat terveisensä.

Oli siunattu sunnuntai.

Tyyne Kruus

Jaama

bolisesti ikivanhana suomalais-ugrilaisena aurinkoristinä. Molempien luonnosten tekijä on Vladimir Zernov. Kolmatta luonnosta ehdottaa Tarja Pyykkönen. Vihreällä vaakunan alapuolella hän korostaa Toksovan ylängön metsiä, keskiaiheena on taas valkoinen kirkko. Kahdessa luonnoksessa tekijät käyttävät kansallisia keto-orvokkeja. Nyky-Toksovassa on luterilainen seurakunta, Inkerin Liiton paikallisosasto ja suomalaisväestön osuus on 10 prosentin kohdalla.

Jaama. Jaaman (ven. Kingisepin) kaupungissa on myös uusrakennettu suomalainen luterilainen kirkko ja IL:n osasto. Käytännössä juuri Jaama korvaa nykyään kahta entistä inkeriläisseurakuntaa Novasolkkaa ja Moloskovitsaa. Kaupungilla on tunnettu sotahistoria, aikanaan se oli tärkeä linna Inkerinmaan länsipuolella, nimenomaan tätä roolia vaakunaluonnokset korostavat. Pääaiheina ovat linnan muuri, leijonan pää ja aurinkoristi. Leijona muistuttaa hyvin suosittua Jaaman kaupungin puistossa olevaa patsasta. Se on vuoden 1812 Napoleonin sodan Venäjän kenraali C. Byströmin patsas. Vaakunaluonnokset ehdottaa Aleksandr Gurinov.

Vladimir Kokko
Pietari

Niin kauas kuin silmä näkee

Irina Suikanen on antanut kansainvälisessä kulttuurikeskus Caisassa elosyyskuussa olleelle näyttelylleen nimen Katse. Tallinnasta Suomeen kotiutunut paluumuuttajataiteilija korostaa, että alkaneella uudella vuosituhannella ihmiset ovat kiinnostuneempia materiasta kuin hengestä. Kaikki taiteen muodot edustavat tiedostamatonta tietoa, jota kutsutaan tunteeksi. Yhteys tunteisiin saadaan katsomalla mm. taideteoksia. Irina Suikasen maalauksissa voidaan nähdä tarina luomisesta, maailman alkujuurista ja universumista. Niissä voi nähdä kaikkea mystiikasta ja henkisyydestä ymmärrykseen ja rakkauteen. Niistä voi löytyä luovan työn, rakkauden ja elämän tarkoituksen mysteeri. Samalla niistä löytyy Suikasen oma sanaton tarina epäilyksestä ja epäluulosta, tappioista ja voitoista. Kuvissa näkyvä viivojen, värien ja rytmin kompositio tuo katsojalle varmuuden tulevaisuudesta.

Irina Suikanen on osallistunut aktiivisesti myös inkeriläistoimintaan. Hän on ollut Inkerikeskuksen hallituksen jäsen useita vuosia.

Keravan uusi kirkkoherra on Anja Hänninen

Keravan tuore kirkkoherra Anja Hänninen on tuttu ystävä monelle inkerinsuomalaiselle Karjalassa, Inkerinmaalla, Viljandissa ja Pihkovasssa. Itseään ja tekemisiään korostamatta Anja on tehnyt arvokasta humanitääristä työtä kaikkein heikoimmassa asemassa elävien inkeriläisten hyväksi. Anja Hänninen kävi ensimmäistä kertaa Petroskoissa vuonna 1987 Tuusulan sotaveteraanien mukana ja menetti sillä matkalla osan sydämestään Inkerille. Inkeriläisiä juuria Anjalla itsellään ei ole, mutta taustaltaan karjalaisena hän tuntee inkeriläisten kohtalon läheiseksi.

– Tuolloin vielä Mari Kajava vaikutti. Hänestä hehkuva lämpö ja ystävällisyys valloittivat, Hänninen kiteyttää.

Vuoden 1987 jälkeen Anja Hänninen on matkannut Petroskoissa vuosittain ja kuljettanut mukanaan perille monet kuormat avustustavaraa Petroskoin vanhuksille ja lastenkoteihin. Sosiaali- ja terveysministeriön käynnistämän Inkeri-projektin tuella ryhdyttiin kunnostamaan Petroskoihin vanhustentaloa. Anja kantoi kekoon enemmän kuin korren. Sellaisena voidaan pitää vuoteiden ja muiden kalusteiden hankkiminen ja kuljettaminen Karjalaan. Myöhemmin hän on työskennellyt Petroskoissa kuukauden päivät.

Myös Pihkova on muodostunut Anja Hänniselle rakkaaksi paikaksi. Kelton kirkon vihkiäisissä Anja istui sattumalta pihkovalaisen Helvi Taskisen viereen ja inkeriläiseen tapaan vierustoverin kanssa syntyi puhetta. Tässä tapauksessa haastelun seurauksena Anja Hänninen on vieraillut Pihkovassa kerran vuodessa ja pitänyt siellä rippikoulunkin, johon osallistui 48 henkilöä.

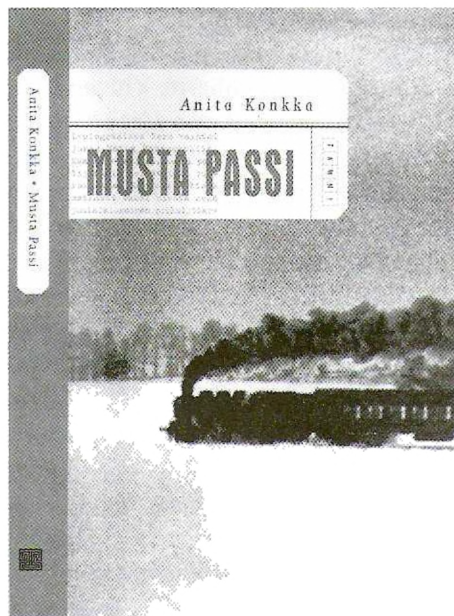
Inkerissä ja Karjalassa liikkuessaan Anja ei korosta papillista rooliaan. Vaikka Inkerin kirkossa naisilla, kuten Mari Kajavalla, on ollut vahva asema, naispappeuteen suhtaudutaan Inkerissä perinteistä nousevista teologisista syistä toisin kuin Suomessa. Tämän vuoksi hän on suorittanut papillisia toimituksia suurella pieteetillä.

Uranuurtaja

Tämän vuoden syyskuun alusta Anja Hänninen on hoitanut Keravan seurakunnan kirkkoherran virkaa. Asema on

Musta passi

Anita Konkka. Tammi 2001

Konkkalan kylästä Toksovasta tulee kirjailijasuku Konkka. Suuren lapsilauman vanhimman pojan Juhani Konkan tunnetuin kirja on Pietarin valot (1958). Se sai lukijakunnalta hyvän vastaanoton aikoinaan. Sisaruksista joutui Juhani jo nuorena Suomeen. Vanhemmat ja muut sisarukset palasivat Tarton rauhan jälkeen lyhyen Suomessa oleskelun jälkeen takaisin Neuvostoliittoon 1920-luvulla. Kaikki saivat tuntea nahoissaan Stalinin politiikan vähemmistökansoja kohtaan. Juhanin nuorempi sisko Unelma Konkka (kirjailijanimi Katri Korvela) on kirjoittanut sekä runoja että tieteellisiä kirjoituksia Karjalan kansansaduista ja itkuvirsistä.

Juhanin tytär Anita Konkka sai sedältään Eerolta 23 kasettinauhaa, joissa setä vanhoilla päivillään kertoo vaiheikkaasta elämästään. Ääninauhat pohjana ja Anitan omat ajatukset ja kommentit lisäyksinä syntyi romaani Musta passi. Eero oli nuorena innokas sosialisti ja uskoi Leninin oppeihin sosialistisesta yhteiskunnasta ja työväenluokan paratiisista. Hän oli niin kiihkoinen asiaan että tämä johti lopulliseen eroon isästä Eeron vielä ollessa nuorukainen. Hän sai ajan mittaan kokea niin kuin moni inkeriläinen että Stalinin Neuvostoliitossa on ero lausutun ja kirjoitetun sanan ja todellisuuden välillä. Suomalaisuutensa takia suljettiin häneltä monet yhteiskunnan ovet ja tiet. Hän joutui henkensä edestä pakenemaan ristiin rastiin laajaa Neuvostoliittoa. Aina piti ajatella mitä sanoit ja kenelle. "Se oli jo sellaista aikaa, että ihmiset pelkäsivät toisiaan. Pelkäsimme olla avomielisiä. Meidän piti pitää vettä suussa, että emme sanoisi yhtään sanaa liikaa." (Sivu 100).

Eeron punainen into haaleni ajan mittaan. Kysymys onkin oliko hän koskaan täysin punainen. Eikö han ollut kuin retiisi: punainen päältä ja valkoinen sisältä.

Anita Konkalla on tarkka silmä ympärillensä ja kirjailijan kyky tehdä kertomus eläväksi. Suosittelen kirjaa luettavaksi.

Armas Paakkonen

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään 25.11.2001 klo 14 Inkerikodissa os. Käpylänkuja 1, 00610 HELSINKI.

Käsitellään säännöissä syyskokoukselle määritellyt asiat.

Hallitus

Tapahtumakalenteri

Helsingin seudun Inkeri-seura ry
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
21.10. klo 14.00 Kuukausitilaisuus
1.12. klo 14.00 Pikkujoulu yläsalissa
Vihtori Hyyrönen, puh./ fax 09-888 2709
ja 050-301 9140

Inkerikuoro
Inkerikuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 16.45-18.30 Inkerikodissa. Uudet laulajat suorittavat koelaulun harjoitusiltana. Kuoroa johtaa Julia Hyyrönen. Tervetuloa!

Seukot Inkerikodissa
18.10., 15.11., joulujuhla 13.12.. aina klo 13.
Tiedustelut Pirkko Huurto, puh. 09-783 391.

Lahden seudun Inkeri-seura ry
Kerhoilta klo 18–20.00
Sihteeri Maria Lahti, puh. 03-734 0435.

Turun seudun Inkeri-seura ry
5.10.2001 Inkerinpäivä klo18.00
Turun tuomiokirkon srk:n tiloissa,
Eerikinkatu 2.
Juhlapuhujana tri Toivo Flink.

26.12. Joulujuhla klo 14.00
Kupittaan seurakuntakoti.
Marja-Liisa Salminen,
puh. 02-258 1621; 050 363 4231
Osoite: Kaistarranta 16, 20900 Turku

Turun seudun Inkeri-seura ry kummitoimikunta
Inkerinmaa ja Pietari 16.–19.11. matka Hotelli Moskova. Soittele ja kysele matkasta Marja-Liisa Salmiselta puh. 02-258 1621, GSM 050 363 4231 ja e:mail mlsalminen@luukku.com.

Toukokuussa perinteinen Inkerinmatka. Esitä toiveesi minne mennään.

Helsingin Inkerikuoro esiintyi myös Rauman kesäjuhlilla. Inkerikuoro kuuluu ilman muuta juhlien kantavaan joukkoon.

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 100 mk
Aapo Iho
Hietajyvä, 20 mk
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 15 mk
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 85 mk
Pelastunut albumi, 130 mk
Ensimmäinen kevät, 100 mk
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 60 mk
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 150 mk
Pekka Nevalainen – Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 300 mk
Heikki Roiko-Jokela
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija – Vilho Helanen, 150 mk
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 100 mk
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 30 mk
Kalevalaseuran vsk 69–70
Inkerin teillä, 70 mk
Maria Luukan laulut ja loitsut, 40 mk
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I, 100 mk
Antti Kivekäs II, 100 mk
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 200 mk
Leino Hassinen
Idän uusi aamu, 140 mk
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 130 mk
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, 130 mk
Sverigesingermanländarnas historia, 140 mk
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 25 mk
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 35 mk

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym., 15 mk
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 15 mk
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 55 mk

Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 70 mk
Inkerin kartta
vuodelta 1849 (saksankielinen), 50 mk
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 60 mk
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri
vuodelta 1993, 60 mk

Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla, 110 mk
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 35 mk
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 60 mk

Adressi
surunvalitteluun, 40 mk

Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta:

Flink-Mäkilä Inkerin lasten oppikirja, 50 mk
Miettinen, H, Kohtalontie, 50 mk
Miettinen-Joganson, Petettyjen toiveiden maa, 100 mk
Monahof, A, Kärsimyksen pyhät kyyneleet, 100 mk
Sava-Miettinen, Liljan kuva kutsuu, 100 mk
Tilaukset puh. 09-879 2632/Piironen tai 870 1105. Osoite: Inkerin kulttuuriseura, Hämeentie 103, 00550 Helsinki

inkeriläisten VIESTI

11/2001

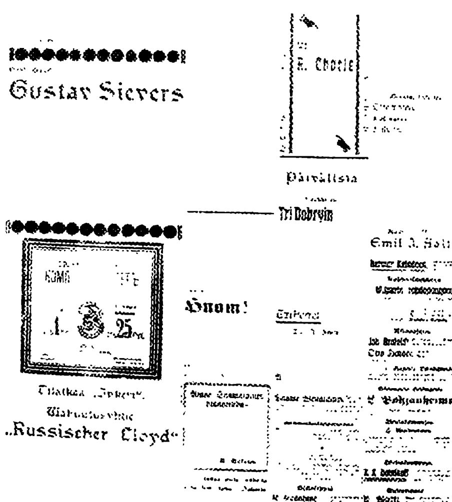

Tässä numerossa:

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30–20, Annikki Kelo.
Postisiirtotili 800012-306364.
Pankki Merita 101030-1085026.
Ilmoitukset/mk
1/1 sivu 1 500 mk
½ sivu 800 mk, ¼ sivu 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Tilaushinta 2001
150 mk kotimaahan, Ruotsiin 220 kr, muualle 180 mk/v (260 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Trollbackevägen 7, 43833 Landvetter,
ulkomailta: SE-438 35 Landvetter
Puh ja faksi 031-916 602
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Merita 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Helena Miettinen
Toimitussihteeri Izabella Sihvola
Toimituksen osoite
Hämeentie 103, 00550 Helsinki,
puh. ja faksi (09) 827 4796
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti mietthe@saunalahti.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Keijo Korkka,
Halvarinkatu 9, 20900 Turku,
puh. (02) 258 0201

Runoja kaivataan

Pietarilainen Alina Otti on kiinnostunut inkeriläisten kirjoittamista runoista. Runot on mahdollista julkaista kokoelmana. Jos olette itse kirjoittanut runoja tai teillä on jonkun toisen inkeriläisen rustaama runo, lähettäkää se Inkerin kulttuuriseuraan, osoitteeseen Hämeentie 103, 00550 Helsinki. Runot toimitetaan sieltä edelleen Alinalle.

INKERI

Gustav Sievers

„Russischer Lloyd"

Tampereen kirjastossa oli lokakuun alussa näyttely Suomalainen Pietari, jossa oli esillä oheinen näköiskopio vanhasta Inkeri-lehdestä.

Mielenkiintoisen näyttelyn oli koonnut Pietarin Suomi-Instituutin johtaja Jarmo Nironen. Näyttelyn avajaisten yhteydessä pitämässään esitelmässä Nironen valotti Suomen ja Pietarin pitkäaikaista ja kiinteää vuorovaikutusta.

Kansikuva: Olga Ostonen Kikkerin palvelutalon vihkiäisjuhlassa.

Kunnianosoitus inkeriläisille naisille

Pistäydyin Pietarissa ja Inkerinmaalla lokakuun loppupuolella. Tapasin matkani aikana vanhoja tuttuja ja kohtasin uusia. Surukseni kuulin myös, että joitakin ei enää koskaan tapaa.

Iloisiin tapaamisiin kuului ehdottomasti kahvihetki Röntysköjen, Hiljan, Liljan ja Sylvin kanssa Rappulassa. Hilja Fedotova oli yksi kuuluisaksi tulleen ryhmän perustajia. Toksovassa syntynyt ja karkotukset kiertänyt Hilja ryhtyi 1970-luvulla juhannuskokoilla muistelemaan lapsena oppimiaan vanhoja lauluja ja sai muutkin innostumaan. Laulu kaikui myös tutkijoiden korviin. Röntysköistä kiinnostuivat etenkin petroskoilainen Viola Malmi ja akateemikko Pertti Virtaranta Suomesta. Noista ajoista on kulunut nyt 25 vuotta.

Vaikka ryhmä yhä toimii, se ei ole entinen. Osa Röntysköistä on muuttanut Suomeen, osa tavoittamattomiin. Parhaimmillaan 30-henkinen ryhmä on supistunut kymmeneen. Nuoriakin on mukana, mutta meno ei ole entinen.

Hilja Fedotovan ja edesmenneen Olga Ostosen kaltaisia Inkerin kulttuurin elvyttäjiä ja perinteen siirtäjiä on vuosi vuodelta yhä vähemmän. Käsillä ovat viimeiset ajat vanhan kulttuuriperinteen keräämiseen ja tallettamiseen. Innokkaita nuoria on, mutta tekemistä riittäisi paljon useammalle. Tehdään yhdessä, se mitä voidaan.

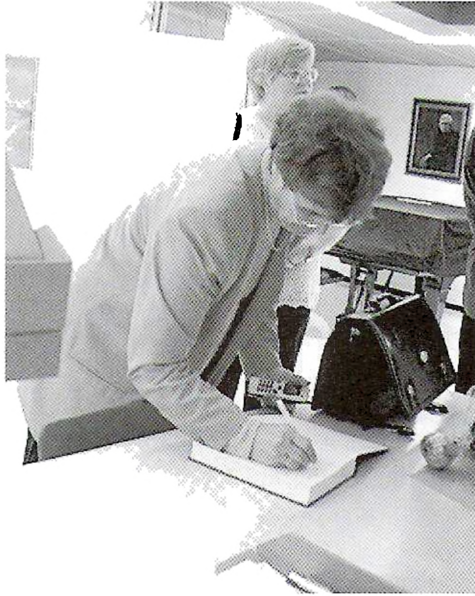
Helena Miettinen

Hilja Fedotova kotipihallaan Toksovan Rappulassa.

Vainouhrien kohtalot kiinnostavat vieläkin

Tapaaminen petroskoilaisen toimittajan ja tutkijan Eila Lahti-Argutinan kanssa Karjala-talossa

Perjantaina 5. lokakuuta Karjala-talossa toimittaja ja tutkija Eila Lahti-Argutina esitteli oman kirjansa Olimme joukko vieras vaan, alaotsikkona Venäjänsuomalaiset vainonuhrit Neuvostoliitossa 1930-luvun alusta 1950-luvun alkuun. Kirja ilmestyi tämän vuoden huhtikuussa Turun Siirtolaisuusinstituutin julkaisemana. Kirja on jatkoa Eila Lahti-Argutinan yhdessä Helsingin Sanomien toimittajan Jukka Rislakin kanssa kirjoittamaan, Otavan vuonna 1997 julkaisemaan kirjaan Meillä ei kotia täällä. Melkein koko kirjan sisällön täyttää Eila Lahti-Argutinan kokoama matrikkeli. Siitä löytyy tietoja lähes 8 000 venäjänsuomalaisesta, jotka ammuttiin tai tuomittiin vankileireille Neuvostoliitossa 1930–1950-luvuilla.

Laajan nimimatrikkelin lisäksi kirjassa on valokuvia, otteita uhrien kirjeistä ja heitä koskevista arkisto-asiakirjoista. Kirja sisältää myös lyhyen historiallisen katsauksen venäjän-suomalaisista.

Tapahtuma oli sovitettu Inkerinpäivälle. Huolimatta siitä, että se oli perjantai-ilta, Karjala-talon saliin kerääntyi puolisensataa ihmistä. lllan alussa Eila Lahti-Argutina kertoi siitä valtavasta työstä, jonka hän oli tehnyt kirjan parissa ja yhdistäen sukulaisia rajojen eri puolilta, niistä etsinnöistä ja etenkin löydöistä, joiden tuloksena kirja syntyi.

Mutta työ ei tekemällä lopu ja sen hän sai huomata kun kirjan ilmestyttyä palautteena alkoi virrata lisää kyselyjä läheisistä. Karjala-talossa esittelyn jälkeen syntyi vilkas keskustelu, joka sekin pääpiirteissään koostui uusista kyselyistä ja traagisista tarinoista. Yleisöä kiinnosti myös miten voi saada tietoja vainovuosina kadonneista läheisistä. Eila Lahti-Argutina vastasi kysymyksiin ja neuvoi läsnäolijoita, miten kysely laaditaan ja mihin se lähetetään. Siinä samassa hän huomautti, että hänellä olisi jo aineistoa uuteen matrikkeliin ja näytti kirjaa, joka oli täynnä kirjanmerkkejä. Niillä hän oli merkannut paikkoja, joihin pitäisi lisätä tietoja. Ja yleisön kyselythän kasvattaisivat aineistoa entisestään.

Kaksi tuntia lennähti kuin siivillä. Toivomme, että tekijällä riittää voimia ja intoa jatkaa tätä arvokasta työtä. Sen tuloksena moni löytää vastaukset vuosia vaivanneisiin kysymyksiin.

Izabella Sihvola

Inkerinpäivänä muisteltiin Stalinin vainouhreja

Kynttilät syttyivät sekä Turussa että Helsingissä vietetyissä Inkerinpäivän juhlissa Stalinin vainoissa kärsineiden muistoksi. Turun kummitoimikunnan järjestämään tilaisuuteen osallistui noin 100 ihmistä. Helsingissä tuomiokirkko oli melko täynnä.

Pastori Erkki Jokinen kertasi puheessaan inkeriläisten Stalinin aikaista kärsimystietä, jonka aikana tuhannet ja taas tuhannet menehtyivät tai karkotettiin pois kotiseudultaan. Afganistanissa käynnistyneet pommitukset toivat kärsimyksen erityisen koskettavaksi. Surullista vain on, ettei maailma ole muuttunut paremmaksi, vaan julmuudet jatkuvat.

Inkeri-kuoro esitti Julia Hyyrösen johdolla tilaisuuden henkeen kauniisti sopivaa musiikkia Dvorakin, Herra on mun paimenein, Bachin On armas, Herra, ääretön, Webben Agnus Dei sekä Mooses Putron Rukous. Julia Hyyrönen lauloi myös kaksi soolonumeroa, Händelin De Deum ja Dvorakin Herra on minun paimeneni.

Tilaisuudessa kerättiin kolehti Levasovan hautausmaalle haudatuille vainouhreille pystytettävää muistomerkkiä varten. Levasovan metsiin on haudattu kaikkiaan yli 40 000 vuosina 37–38 teloitettua vainajaa. Korkealla aidalla eristetty hautausmaa pidettiin salassa vuosikymmeniä. Nykyisin vanhassa vartiotuvassa toimii pieni museo ja omaiset ovat pystyttäneet metsän keskelle ristejä ja kiinnittäneet puihin uhrien kuvia.

Inkeriläisten surutyö on vielä kesken. Inkerin päivänä vietettyjen tilaisuuksien kaltaiset yhteiset muisteluhetket ovat tarpeellisia, suorastaan välttämättömiä. Sen osoittivat ne sadat kynttilät, jotka loistivat Tuomiokirkon portailta.

Inkerin satulipas ilmestyi

Inkerin Satulipas julkistettiin Nurmijärvellä kirjakauppa Paperikassissa. Vasemmalla seisomassa Helena Miettinen ja Age-Elisa Uusma kuuntelemassa Toivo Tupinin katsausta inkeriläiseen kulttuurihistoriaan. Satukirjaa voi ostaa Inkerin kulttuuriseurasta vaikkapa joululahjaksi niin lapsille kuin aikuisillekin.

Sadun päivänä 18.10. ilmestyi uusin inkeriläiskirja Inkerin satulipas. Sen on toimittanut Helena Miettinen ja kuvittanut Age-Elisa Uusma. Visuaalinen suunnittelu on Minna Niemen ja Jarkko Hyppösen. Satulippaan julkistamistilaisuus pidettiin Nurmijärvellä ja se esiteltiin Pietarin Suomi-Instituutissa 22.10. inkeriläisyleisölle.

Satulipas on kokoelma Inkerinmaalta eri aikoina talteen kerättyjä satuja, tarinoita ja loruja. Joidenkin satujen rungot ovat peräisin Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkistosta ja loruja on poimittu Suomen kansan vanhoista runoista. Osa saduista on myös uudempaa perua.

Kimmokkeen satukokoelman tekemiseen antoi aikoinaan Ruotsissa asuva *Aino Arpela*, jonka kymmenkunta vuotta sitten lähettämä tarina Para-kissasta osui Helenan silmiin. Kiehtova kertomus ei päästänyt otteestaan. Tajuttuaan, ettei inkeriläisiä kansansatuja ole kirjana, kokoamistyö käynnistyi. Inkeristä kertovassa kirjallisessa tuotannossa ovat ymmärrettävistä syistä painottuneet elämäntarinat ja lähihistoria.

Ylipäätään inkeriläinen tarinaperinne on hiipunut. Sadut ja tarinat ovat osa sitä kulttuuriperinnettä, joka välittyi aikaisemmin suusta suuhun, aikuisilta lapsille, mutta myös aikuisten kesken. Inkerissä suullinenkin perinneketju pääsi katkeamaan 1900-luvulla, kun suomalaisuudesta tuli entisessä Neuvostoliitossa vainon kohde. Suomen kieli ja kulttuuri kiellet-

tiin ja niiden harjoittamisesta rangaistiin. Satulippaan yhtenä tarkoituksena onkin tehdä nykyisille inkeriläispolville näkyväksi omaa kadoksissa ollutta kulttuuriperinnettä.

Satulippaan tarinat ovat vaatineet useimmiten voimakasta uudelleenkirjoittamista, sillä kansanperinteen kerääjien muistiinpanoissa tarinoiden juoni saattaa välillä katketa, kun tallentajat kirjoittivat tunnontarkasti muistiin kaiken kuulemansa eikä kertoja edennyt tarinassaan loogisesti. Satulippaan kieliasuksi on valittu murresanoilla höystetty nykysuomi. Alkuperäisestä murreasusta on luovuttu useammastakin eri syystä. Ensinnäkin kirjoitustyössä murteen säilyttäminen aitona olisi ollut mahdotonta, koska Inkerin murteiden taitajia on enää varsin vähän. Lisäksi Inkerissä on puhuttu monia eri murteita, eikä yhtä "Inkerin kieltä" ole. Kun tarinat ovat peräisin eri puolilta Inkeriä, myös niiden alkuperäinen murreasu on varsin kirjava. Nyky-suomeksi kirjoitetuista saduista pystyvät nauttimaan myös inkeriläismurteita taitamattomat lukijat.

Murteettomuus ei kuitenkaan häivytä herkullista paikallisväriä, joka välittyy tarinoiden juonien käänteissä. Inkeriläinen kulttuuri ja elämäntapa on piirtänyt nautittavalla tavalla jälkensä myös moniin tuttuihin satuihin. Inkerin satumaisema on maanläheinen ja kotoinen. Kuninkaan kotina on joskus kartano, useimmiten tupa, eivätkä hallitsijan lapset ole prinssejä ja prinsessoja. Näissä saduissa seikkailevat kuninkaantyttäret ja -pojat. Kirjan kaksi *Tuhkimo*-sadun versiota ovat mainio esimerkki siitä, miten kulttuuri muokkaa yleismaailmallista tarinaa. Inkeriläinen Tuhkimo ei ole samanlainen nöyrä uhri, millaisena häntä on totuttu pitämään, vaan *Tuhka-Tupurista* löytyy määrätietoista kunnianhimoa, jopa oveluutta.

Tarinoiden juonissa olleisiin epäjohdonmukaisuuksiin ei ole toimitustyössä haluttu puuttua, koska niiden on katsottu olevan osa tarinaa. Epäloogisuutta on mm. äsken mainitussa *Tuhka-Tupuri*-sadussa, jossa päähenkilö on kertomuksen alussa kuninkaantytär, mutta asema unohtuu myöhemmin. Samoin *Kolmen sadan ruplan* sankarit käyttävät taikakaluaan varsin epätarkoituksenomaisesti. Välillä he siirtävät itsensä sormuksen avulla silmänräpäyksessä paikasta toiseen, välillä taas tyytyvät vaeltamaan päiväkausia koettelemusten keskellä yli vuorten ja merien. Vain parissa tarinassa on harjoitettu tietoista "siivoamista" *Maailman vahvimmassa miehessä* pirusta on tehty metsätonttu ja *Lumikki*-sadun moraalinen "opetus" on unohdettu. Lumikissa alkuperäinen kertoja päätti tarinansa muistuttamalla siitä, että Lumikki ja kuninkaanpoika olivat oikeasti sisar ja veli.

Kirjan tarinoita voi siis tarkastella varsin monelta eri tasolta. Ne peilaavat hienolla tavalla aikansa yhteiskuntaa, meiltä menetettyä maailmaa.

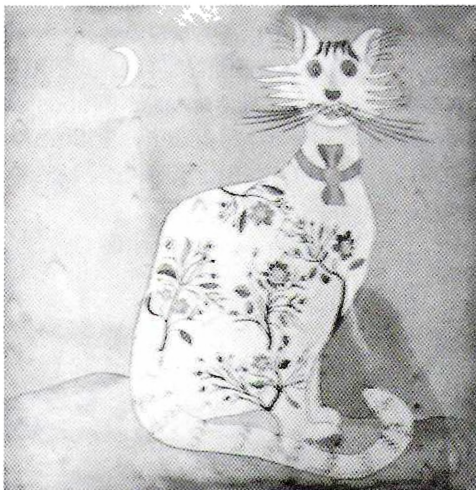

Pietarin Suomi-Instituutissa pidettyyn Satulippaan esittelytilaisuuteen tultiin kaukaakin. Meeri oli tullut Tyröstä ja halusi esitellä Helenalle satukirjan, josta hänen äitinsä aikoinaan luki iltasatuja.

Syyskonsertti Inkerikeskuksessa

Inkerikeskus on kohtaamispaikka inkerinsuomalaisille ja heidän ystävilleen. Tämä on yksi tärkeistä periaatteista sen toiminnassa, mutta kesän aikana on talossa kuitenkin melko hiljaista. Kesän mentyä Inkerikeskuksen toiminta vilkastuu ja väkeä liikkuu huomattavasti enemmän. Halutaan tavata tuttavia ja vaihtaa kesän kuulumisia. Yhteinen suuri kulttuuritapahtuma antaa siihen mahdollisuuden.

14. lokakuuta 2001 kauniina syksyisenä päivänä Inkerikeskuksen järjestämä syyskonsertti veti salin täyteen yleisöä. Paluumuuttajien keskuudessa on paljon lahjakkaita ammattitaiteilijoita, harrastajia ja runoilijoita, jotka haluavat jakaa luovuuttaan muiden kanssa. Saimme kuulla lahjakkaan nuoren runoilijan Jaana Niemen lausuvan omia runojaan. Ludmila ja Viktor Korotkovit soittivat ja lauloivat duettona suomalaisia lauluja. Heidän esiintymisensä tempaisi mukaansa koko yleisön, joka lauloi yhdessä heidän kanssaan. Myös Inkerikeskuksessa toimivat omat tanssi- ja laulukerhot Elvira ja Tuulistullaa esittivät uutta ohjelmistoa. Erikoisesti haluaisin korostaa Elvira-tanssiryhmän johtajan Elvira Pettisen panosta. Korkealla ammattitaidolla ja innolla, halulla tuoda esille erilaisia tansseja hän on useampia vuosia vetänyt aikuisten naisten tanssiryhmää. Tuulistullaan solistit Arvi Kemppi ja Irina Kolo saivat myös lämpimän vastaanoton yleisöltä.

Taiteilija Eino Lappalainen oli tuonut syyskonserttiin näytteille omia taideteoksiaan. Kymmenkunta vuotta Suomessa asuneen Lappalaisen taide pursuaa värejä ja mielikuvitusta.

Kantasuomalaisena osapuolena syyskonsertissa esiintyi tunnettu näyttelijä Helen Elde. Hänen kirjoittama monologi "Ei se niin helppoa ole, kun se kohdalle sattuu" sai yleisön nauramaan useamman kerran.

Konsertin jälkeen harva lähti heti pois. Yhdessäolo, keskustelu jatkui pitkään kahvikuppien ääressä.

Yhteisiä tapaamisia on odotettavissa lisää, onhan edessä isänpäivä, itsenäisyyspäivä ja joulu. Itsenäisyyspäivää vietetään Hermannin seurakuntatalolla. Saamme vieraaksemme monille tutun pastori Arvo Survon. Myös lasten joulujuhla on Hermannin seurakuntatalossa.

Toivotamme kaikki tervetulleiksi Inkerikeskuksen tapahtumiin.

Viola Pekkanen

Toivo Marttinen tuli Inkeristä Suomeen vuosisadan myllerryksissä

Kauppatieteiden maisteri Toivo Marttinen kuoli Espoossa elokuun 12. päivänä 96-vuotiaana. Hän oli syntynyt kesäkuun 25. päivänä 1905 Hietamäellä, Inkerissä.

Marttinen kävi koulua Pietarissa, pääsi ylioppilaaksi Viipurin Uudesta Yhteiskoulusta vuonna 1924. Helsingin Kauppakorkeakoulusta hän valmistui ekonomiksi vuonna 1928 ja kauppatieteiden kandidaatiksi vuonna 1930. Kauppatieteiden maisteriksi hänet vihittiin 1950. Sotilasarvoltaan Toivo Marttinen oli reservin luutnantti.

Toivo Marttinen toimi aluksi Helsingissä KOP:n pääkonttorissa sekä Yhtymä Vientirauhan konttoripäällikkönä. Varsinaisen elämäntyönsä hän suoritti Nurmijärven Rajamäellä, jonne hän tuli Oy Alko Ab:n kirjanpito-osaston päälliköksi vuonna 1939. Konttoripäälliköksi hänet nimitettiin vuonna 1941 ja tehtaiden johtoryhmän jäseneksi vuonna 1956.

Työtehtäviensä myötä hän oli voimakkaasti mukana myös erilaisissa yhteiskunnallisissa luottamustehtävissä mm: Nurmijärven kunnanvaltuuston jäsenenä sekä Nurmijärven Säästöpankin isännistön jäsenenä. Niin ikään hän otti osaa yhdistystoimintaan mm. vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön. Toivo Marttinen osallistui Helsingin, Nurmijärven ja Rajamäen reserviupseerikerhotyöhön toimien useita vuosia sihteerinä ja puheenjohtajana sekä jäsenenä Uudenmaan Reserviupseeripiirin hallituksessa ja työvaliokunnassa.

Työelämän jätettyään häntä kiinnosti juurensa Inkerissä ja hän toimi mm. Inkeriläisten yhdistyksen sihteerinä ja Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallituksen jäsenenä. Hän oli hyvin perehtynyt Inkerin suomalaisten kohtaloon, esitelmöi useissa eri tilaisuuksissa Inkerin kansan elämästä ja poistumisesta historiasta. Luonto oli aina lähellä Toivo Marttisen sydäntä ja hänen Röykässä, Vahaksenjärven rannalla olevasta kesäpaikastaan muodostui ajan myötä yhä rakkaampi virkistäytymisen kohde. Vielä yli 80-vuotiaana hän kesäisin suunnisti Rajamäen Rykmentin Röykän metsiin merkitsemiä reittejä ja hiihteli talvisin tutuksi käyneissä maisemissa.

Olga Ostosen laulu on vaiennut

Yksi nyky-Inkerin väkevimpiä kulttuuriperinteen kannattelijoita ja edistäjiä Olga Ostonen kuoli 8.10.2001 lähes 90-vuotiaana. Hän oli syntynyt 2.11.1911. Minulla oli ilo tutustua Olgaan, kun hän esiintyi muutamia vuosia sitten Inkerin kulttuuriseuran järjestämissä konserteissa Suomessa. Olga osasi hurmata kuulijansa. Kun hän astui lavalle ja alkoi laulaa, hänen säteilynsä täytti koko salin.

Olga rakasti laulamista jo pikkutytöstä alkaen. Halu laulaa oli suorastaan pakottava. Kun suomalaisuus oli Inkerissä kielletty ja suomalaisten laulujen esittämisestäkin saattoi seurata ankara rangaistus, Olga sulkeutui kellariin laulamaan. Hänen muistinsa oli hämmästyttävä. Olgalta on saatu talteen yli 300 inkeriläistä perinnelaulua. Tuutarin kissankeittäjät oli yksi hänen lempilauluistaan.

Nyt Olgan ääni on vaiennut, mutta hänen laulunsa elävät osana yhteistä inkeriläistä kulttuuriperintöä.

Helena Miettinen

Tapahtumakalenteri

Helsingin seudun Inkeri-seura ry
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
1.12. klo 14.00 Pikkujoulu yläsalissa
Vihtori Hyyrönen, puh./ fax 09-888 2709
ja 050-301 9140

Turun seudun Inkeri-seura ry
26.12. klo 14.00 Joulujuhla
Kupittaan seurakuntakoti.
Marja-Liisa Salminen,
puh. 02-258 1621; 050-363 4231
Osoite: Kaistarranta 16, 20900 Turku

Turun seudun Inkeri-seura ry kummitoimikunta

Inkerinmaan ja Pietarin matkoja
16 - 19.11.2001 Inkerinmaa Hatsina, Skuoritsa ja P. Marian kirkko, Pietari

Maaliskuussa Pietari Pyhän Marian kirkon uudelleen vihkimisjuhla (Ajankohta vielä avoin, riippuu kirkon valmistumisesta)
Voitte jo nyt varata alustavasti paikat!

Toukokuun lopussa perinteinen kevätmatka, ajankohta varmistumatta.
Juhannusjuhlat kesäkuussa
Syksyllä Kelton kirkon
10 vuotisjuhlamatka

Soitelkaa ja kysykää myös muita matkoja.
Marja-Liisa Salminen 02-2581621
ja 0503634231
email: mlsalminen@luukku.com
Raili Pajula 02-2305121 ja 0407074911
email: railipajula@luukku.com

Marja-Liisa Salminen
Kaistarranta 16, 20900 Turku
Puh.02-2581621 050-3634231
E-mail: mlsalminen@sunpoint.net.

Inkerikeskus ry
28.11.2001.klo 14.00 sidotaan joulukukkia.
Opettaja Jaako Tomson.
Materiaali-kustannukset 30 mk

6.12.2001 (torstaina) klo 12.00 Hermannin seurakuntasalissa, Hämeentiellä 73, juhlitaan Suomen itsenäisyyspäivää. Vieraana pastori Arvo Survo.

15.12.2001 (lauantaina) klo 15.00 Joulujuhla kaikille (puuroa, joululauluja) Myyntinäyttely. Hatsinan monitoimikeskusen taideluokan valmistamia koruja ja taideteoksia.

16.12.2001 (sunnuntaina) klo 12.00 Hermannin seurakuntasalissa, Hämeentie 73. Joulujuhla lapsille.

18.12.2001 (tiistaina) klo 12.00 Luento Kalenterijuhlista Suomessa. Luennoitsijana filosofian maisteri Vera Survo.

Inkerikuoro
Inkerikuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 16.45-18.30 Inkerikodissa.
Uudet laulajat suorittavat koelaulun harjoitusiltana. Kuoroa johtaa Julia Hyyrönen. Tervetuloa!

Seukot Inkerikodissa
Tiedustelut Pirkko Huurto,
puh. 09-783 391

INKERILÄISTEN VIESTI -LEHDEN TILAAJILLE

EURO-RAHAAN SIIRTYMISEN JOHDOSTA ON VUODEN 2002 TILILLEPANOMAKSULAPUT JOULUKUUN LEHDEN VÄLISSÄ.

LEHDEN VUOSIKERTA ON 25 €.

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 100 mk
Aapo Iho
Hietajyvä, 20 mk
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 15 mk
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 85 mk
Pelastunut albumi, 130 mk
Ensimmäinen kevät, 100 mk
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 60 mk
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 150 mk
Pekka Nevalainen – Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 300 mk
Heikki Roiko-Jokela
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija – Vilho Helanen, 150 mk
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 100 mk
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 30 mk
Kalevalaseuran vsk 69–70
Inkerin teillä, 70 mk
Maria Luukan laulut ja loitsut, 40 mk
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I, 100 mk
Antti Kivekäs II, 100 mk
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 200 mk
Leino Hassinen
Idän uusi aamu, 140 mk
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 130 mk
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, 130 mk
Sverigesingermanländarnas historia, 140 mk
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 25 mk
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 35 mk

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym., 15 mk
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 15 mk
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 55 mk

Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 70 mk
Inkerin kartta
vuodelta 1849 (saksankielinen), 50 mk
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 60 mk
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri
vuodelta 1993, 60 mk

Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko
marmorijalustalla, 110 mk
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 35 mk
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 60 mk

Adressi
surunvalitteluun, 40 mk

Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta:

Flink-Mäkilä Inkerin lasten oppikirja [illegible]
Miettinen, H, Kohtalontie, 50 mk
Miettinen-Joganson, Petettyjen toi[illegible] maa, 100 mk
Monahof, A, Kärsimyksen pyhät [illegible] 100 mk
Sava-Miettinen, Liljan kuva kutsu[illegible]
Tilaukset puh. 09-879 2632/Piironen [illegible] 870 1105. Osoite: Inkerin kulttuuri[illegible] Hämeentie 103, 00550 Helsinki

inkeriläisten VIESTI

12/2001

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo.
Postisiirtotili 800012-306364. Pankki Merita 101030-1085026.
Ilmoitukset/mk
1/1 sivu 1 500 mk
½ sivu 800 mk, ¼ sivu 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Tilaushinta 2002
25 e kotimaahan, Ruotsissa 260 kr, muualle 30 e/v (300 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton
postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Merita 103150-1202761

Toimitus
Päätoimittaja Helena Miettinen
Toimitussihteeri Izabella Sihvola
Toimituksen osoite
Hämeentie 103, 00550 Helsinki, puh. ja faksi(09) 827 4796
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Keijo Korkka,
Halvarinkatu 9, 20900 Turku, puh. (02) 258 0201

Veera Lauk - taiteilija

Viljandissa syntynyt (1951), mutta juuriltaan inkerinsuomalainen, Veera Lauk osallistui taidenäyttelyyn ensimmäistä kertaa vuonna 1986. Tallinnassa nuorten taiteilijoiden näyttelyssä oli näytteillä hänen Kylmä aamu- taulunsa. Siitä lähtien on Veera Lauk osallistunut taiteilijoiden yhteisnäyttelyihin lähes vuosittain Tartossa, Viljandissa tai Tallinnassa. Hänen henkilökohtaiset näyttelynsä ovat olleet pääasiassa kotikaupungissa Viljandissa. Viljandin kaupunki on myöntänyt taiteilijan töille kahdesti ensimmäisen palkinnon (vuosina 2000 ja 2001).

Marraskuussa avattiin Veera Laukin näyttely Viljandimaalla Heimtalin museossa.

Veera Lauk on paljasjalkainen viljandilainen. Lukion jälkeen hän valmistui Tallinnan kevytteollisuusteknikumista suunnittelija-muotoilijaksi.

Taidealaa Veera Lauk on opiskellut mm Tartossa ja Jyväskylässä. Taiteilija Veera Lauk rakastaa rikkinäisiä esineitä. Hän näkee kauneutta myös rumuudessa ja siinä, missä toiset eivät sitä huomaa. (INKERI)

Kansikuva: Liili Motsute

Vapautta ei ole ilman rajoja

Useasti olen kuullut Suomessa asuvien paluumuuttajien perustelevan tekemisiään ja vaatimuksiaan vetoamalla siihen, että Suomi on vapaa maa. Näin ollen täällä saa tehdä mitä tahansa - ilman mitään rajoja. Jos esteitä aiottujen tavoitteiden eteen jostain ilmaantuu, aivan liian herkästi niiden nähdään kohdistuvan asianomaisiin heidän etnisen taustansa takia. Näinhän tietenkään ei yleensä ole, poikkeuksiakin joskus tietenkin sattuu.

Yksi tällainen usein esillä ollut puheenaihe on Inkeriläisten paluumuuttajien eläketurva. Nykykyisin vielä eläkeikäiset paluumuuttajat saavat toimeentulotukea, jossa kuitenkin on mm. matkustamiseen liittyviä rajoituksia. Kannattaa kuitenkin muistaa, että täysin samat rajoitukset ovat suomalaisilla toimeentulotuen saajilla. Pykäliä ei ole laadittu inkeriläisten paluumuuttajien kiusaksi. Kokonaan toinen asia on, miten ongelma aiotaan ratkaista, sillä Suomessa ja koko Euroopan Unionissa olevat tasa-arvosäännökset estävät minkään ryhmän asettamista toista huonompaan tai parempaan asemaan.

Erilaisia sääntöjä ja rajoituksia on, koska elämme järjestyneessä yhteiskunnassa. Rajaton vapaus merkitsisi anarkiaa, mielivaltaista maailmaa. Demokratiaan kuuluu olennaisena osana yhteisesti sovittujen sääntöjen ja menettelytapojen kunnioittaminen ja niiden noudattaminen. Kun asioista on sovittu, sovitusta pidetään kiinni. Pacta sunt cervanda - sopimuksia noudatetaan - korostivat jo muinaiset roomalaiset.

Valitettavasti olen ollut huomaavinani, että demokratian pelisäännöt eivät ole paluumuuttajille yhtä selkeästi sisäistettyjä kuin vaatimus vapaudesta. Inkerikeskuksen taannoinen syyskokous tarjosi siitä elävän esimerkin. Kokous oli täyttä sirkushulinaa. Osanottajat toivat esille ja ottivat kiihkeästi kantaa asioihin, jotka eivät mitenkään sääntömääräiseen syyskokoukseen kuuluneet. Pääasiana tuntui olevan halu metelöidä ja äänestää kaikista mahdollisista asioista. Ainoa - onneksi tärkein - valinta hoitui äänestyksettä. Uudeksi Inkerikeskuksen puheenjohtajaksi valittiin pastori Erkki Jokinen. Onnittelut hänelle.

Tilanne ei voi jatkua pitkään näin. Inkerikeskus tekee arvokasta työtä paluumuuttajien sopeuttamiseksi ja saa yhteiskunnalta toimintaansa huomattavaa tukea. Yhdistyksen asioista päättävien henkilöiden on tunnettava oma vastuunsa ja osattava hoitaa asiat niinkuin ne demokraattisessa yhteisössä hoidetaan. Asioita ratkaistaessa pääasia on yhteisessä hyvässä ei omien henkilökohtaisten intressien jääräpäisessä ajamisessa. Sovittua päätöstä myös noudatetaan, vaikka itse olisikin sattunut kannattamaan häviölle sillä kertaa jäänyttä mielipidettä. Se on viisautta, joka vapauttaa voimat järkevään yhteisten asioiden hoitoon.

Lopuksi toivotan kaikille lukijoille rauhallista joulua ja parempaa uutta vuotta!

Helena Miettinen

Joulu on taas!

Joulun lähestyessä ajatukset kääntyvät herkästi lapsuuden joulumuistoihin. Vaikka joulun vietossa on paljon yhteisiä piirteitä, erojakin löytyy. Inkerikeskuksen suomen kielen alkeis-ryhmän oppilaat kertovat joulutunnelmistaan ja omista jouluperinteistään ja uskomuksistaan.

Valentina Ukrainasta:

Ensimmäinen lumi ja pakkanen muistuttavat minua lähestyvästä joulusta. Katujen ulkoasu alkaa muuttua. Lehdettömien puiden oksilla säihkyvät erivariset valot. Ilmassa tuntuu joulun läheisyys. Kaupoissa myydään joulukuusia, koristeta ja joulupukkeja. Katujen yllä näkyy valaistuja köynnöksiä, jotka lisäävät joulutunnelmaa. Pidän jouluisesta kaupungista ja suomalaisista joulutavoista. Pidän myös jouluvalmisteluista ja jouluruokien valmistamisesta. Joulu on minun lempijuhlani. Odotan aina jotain muutoksia ja onnellista uutta vuotta.

Suomessa joulu on perhejuhla toisin kuin minun kotimaassani Ukrainassa. Siellä joulu on koko kylän yhteinen juhla. Meillä ukrainalaisilla on hyvin vanhoja perinteitä. Joulunaattona naamioidut kylän asukkaat kiertävät talosta taloon ja laulavat joululauluja, joissa kehuvat isäntäväkeä. Siitä hyvästä isäntäväki antaa heille ruokaa ja makeisia.

Joulunpyhinä tytöt ennustavat, pääsevätkö he seuraavana vuonna naimisiin. Temppuja on monia. Tytöt leipovat isoja rinkeleitä ja heittävät ne lattialle. Sitten kutsutaan koira paikalle. Se tyttö, jonka rinkelin koira syö, menee seuraavana vuonna naimisiin. Sen sijaan sen tytön, jonka rinkeliä koira vain maistaa, sulhanen saattaa jättää. Tytöt voivat mennä myös ulos säleaidan luokse ja levittää kätensä mahdollisimman leveälle. Sitten laskevat, montako sälettä tyttö saa käsillään kiinni. Jos on luku parillinen, tyttö menee naimisiin seuraavana vuonna, jos se on pariton, neidon pitää vielä odottaa. Samoin halkopinosta otetaan täysi sylillinen halkoja ja parillinen luku ennustaa avioliittoa. Tässä vain muutamia vanhoja tapoja mainitaksemme.

Anita Latviasta

Latviassa Joulua kutsutaan valkoiseksi, puhtaaksi, hopeaiseksi ja valoisaksi juhlaksi. Se on suuri perhejuhla.

Joulunaattona lopetetaan kotityöt. Aattona leivotaan piirakoita ja piparkakkuja. Kotiin tuodaan joulukuusi ja koristetaan se. Viime aikoina on ollut tapana koristaa kuusen ja männyn oksia, jotka asetetaan maljakoihin tai ripustetaan seinälle. Asuntoni Riiassa oli hyvin pieni. Ostin siellä ison oksan, jossa oli käpyjä, ja kiinnitin sen seinälle. Vieressä oli puinen kynttelikkö ja ne täydensivät toisiaan. Etukäteen valmistetut lahjat laitetaan kuusen juurelle. Niitä on kaikille perheenjäsenille ja myös vieraille, jos sellaisia on tulossa. Lahjat valmistetaan joskus puolikin vuotta ennen joulua. Mummot neulovat sukkia, lapasia, myssyjä, kaulaliinoja ja villapaitoja.

Ennen joulua lapset kirjoittavat kirjeen joulu-ukolle – Ziemassvētku vecītim ja kertovat hänelle omista toivomuksistaan. Tietenkin joulu-ukko saa kirjeen ja lähettää odotetut lahjat. Lapseni uskoivat pitkään joulu-ukkoon. Meillä oli tapana panna lahjat isoon kauniiseen säkkiin ja jättää se porraskäytävään oven taakse. Lapsille sanottiin, että ukko juoksi ohi, sillä hänellä oli varmasti kiire, koska hän vain jätti lahjat.

Joulunaattona kaikissa Latvian kirkoissa on joulujumalanpalvelus. Päivällisen jälkeen on erityinen jamalanpalvelus lapsille ja nuorille ja illalla kaikille muille. Tällainen tapa on katolisissa kirkoissa. Jumalanpalveluksen jälkeen mennään kotiin tai vanhempien ja ystävien luokse.

Juhlapöytään katetaan kaksitoista lajia makeisia, mitä kullekin tulee mieleen: leivoksia, keksejä, pähkinöitä, konvehteja, rusinoita, suklaata, rinkeleitä, hedelmiä, mutta aina piparkakkuja. Perinteinen ruoka – harmaat herneet – syödään käsin ja ehdottomasti kaikki, ettei olisi kyyneleitä seuraavana vuonna.

Jouluaaton iltana katsotaan myös tulevaisuuteen. Tässä tarkoituksessa voi sulattaa kynttilän steariinia ja kaataa se kylmään veteen. Saatujen kuvioiden varjot katsotaan seinältä. Samoin sulatetaan tinaa tai poltetaan paperia ja katsotaan, minkälaisia kuvioita näkyy seinällä. Nuoret tytöt haluavat tietenkin tietää, menevätkö he seuraavana vuonna naimisiin. Tämä selviää ottamalla kourallisen herneitä ja parillinen luku tietää häitä. Tulevaisuuden ennustaminen on juhlan kaikkein hauskin osa.

On hyvin paljon vanhoja latvialaisia joulunviettotapoja. On julkaistu monta kirjaa latvialaisista perinteistä ja uskomuksista. Jouluaikana lehdet julkaisevat paljon aiheeseen liittyviä artikkeleita. Ihmiset kertovat perhetavoista ja muistelevat esivanhempiensa perinteitä. Maaseudulla naamioidut kyläläiset kiertävät talosta taloon ja laulavat joululauluja. Ja tietysti pitää laittaa kukkaroon kalansuomuja, etteivät rahat loppuisi. Joulunviettäjät voivat myös ottaa suuren pölkyn, sitoa siihen köyden ja vetää sitä talon ympäri. Näin paha henki ei asetu taloksi. Eräänä jouluna myös Latvian ministerit vetivät pölkkyä Latvian valtiontalon ympäri.

Latvialaiset sanovat: Priecīgus Ziemassvētkus!

Leila Liettuasta

Joulu on liettualaisille tärkeämpi juhla, kuin uusi vuosi. Liettualaiset ovat katolilaisia. Perinteisesti he juhlivat joulua perhepiirissä. Juhlaan sahtaudutaan hyvin vakavasti. Nykyään perinteitä noudattavat enimmäkseen vanhemmat ihmiset. Juhlaan valmistetaan kansallisruokia: uunissa paistettua kanaa kuivattujen luumujen kanssa ja myös uunissa paistettua perunalla ja pienillä silavanpaloilla täytettyä siansuolta – vidarai. Lisäksi laitetaan sepelinai – perunamassaan

kääritään jauhelihaa ja keitetään – ja zemaiču – perunamuusiin kääritään keitettyä ja jauhettua lihaa ja paistetaan paistinpannulla. Juomaksi tarjotaan kuumaa punaviiniä – karštas vinas, joka keitetään laakerilehden, pippurin ja neilikan kanssa.

Aattona koristetaan koti ja kuusi. Juhlaan kuuluu sukulaisten ja ystävien onnittelu. Liettualaiset antavat ja saavat lahjoja mielellään. Suosittuja ovat perinteiset liettualaiset käsityöt ja meripihkaesineet. Juhla on iloinen ja kaunis. Juhlapöydän ääressä lauletaan joululauluja ja sen jälkeen vielä pitkään pidetään hauskaa kaupungin joulukuusen ympärillä.

Su šventom kaledom! – Pyhän Joulun johdosta!

Julia Virosta

Meidän perheessä kaikkein kauneimpana juhlana pidettiin joulua. Ennen joulua tehtiin suursiivous, koristettiin kuusi suurilla lasipalloilla, kynttilöillä, hopea- ja kultalangoilla sekä konvehdeilla, leivottiin piparkook – piparkakkuja ja päällystettiin ne vaaleanpunaisella, vaaleansinisellä tai valkoisella sokerikuorrutuksella. Piparkakkuihin kirjoitettiin jokaisen läsnäolijan nimi.

Joulunaattona kuuden maissa tulivat isovanhemmat juhla-aterialle. Jouluna tarjottiin kansallisruokia: verimakkaraa puolukkahillon kera ja paistettua hapankaalia, uunissa paistettua sianlihaa ja perunoita, aladobia, salaatteja, karpalojuomaa, kotikaljaa ja hyvää viiniä. Mutta kaikkein maukkainta oli kuuma ruistaikinasta ja sianlihasta tehty lihapiirakka – lihapätsi. Sen tuoksu ja maku olivat aivan omaa luokkaansa! Se oli äitini perinneruoka, samoin kuin rapeat joulukeksit. Niitä oli vain jouluna, samoin iso omenakori kuusen juurella. Illalla tuli jouluvana – joulupukki, yleensä naapurin isäntä. Lapset, mutta myös vanhemmat lausuivat iloisia runoja ja lauloivat lauluja, jotta jouluvana antaisi lahjan. Jouluvanalle tarjottiin viiniä ja verimakkaraa. Jos jouluvana ei tullut, lahjat laitettiin kuusen alle ja lapset jakoivat ne itse tai ne pantiin

säkkiin oven taakse. Kun ovikello soi, lapset löysivät oven takaa lahjasäkin ja vetivät sen iloisina kotiin. Lapsille sanottiin, että jouluvanalla oli kiire, kun niin monessa kodissa piti käydä.

Kun joulu oli ohi, konvehtit sai syödä kuusesta. Kuusi oli meillä aina kuudenteen tammikuuta asti. Silloin kuuset kerättiin aukealle paikalle ja sytytettiin palamaan. Nuotiolle kokoontui yleensä suuri väkijoukko.

Uutena vuotena ei jaettu lahjoja vaan ennustettiin, mitä tulevaisuus tuo mukanaan ja pöytä oli katettuna aamuun asti.

Joulujuttu entisiltä ajoilta Keltosta

Joulun ja loppiaisen välill kaikk hyvät ja pahat henket ovat liikkeel ja sen vuoksi tapahtuu kaikenlaisii ihmeitä. Kerran Pukeron kylän Antilas olj meinkinki viettää rauhallista jouluu. Mutt siit joulust tuliki ihan kummallinen. Joulu-uattona kaikk olliit käyneet saunass ja isäntä olj kerennyt ottaa jo hyvät saunaryypytkin. Lapset olliit koristaneet joulupuun sorjaks. Emäntä olj kattanut joulupöyvän iltasta varten. Isäntä pani turkin piälle ja mäni porstuvaan panemaan jolulahjoi säkkiin, jott peräst iltasen tulloo joulu-ukkona tuomaan lapsille lahjoi. Mutt emännäll olj vielä lehmä lypsämättä. Hää valmisti ämpärillisen lehmänjuomista ja kutsui isäntää.

- Antti, veisit sie tiän ämpärin lievään lehmän etteen, ko mie uon lähössä lypsämään.

Antti ei vastant. Emäntä sannoo uuvestaan.

- Antti. Kuulit sie, miä mie siul sanoin. Mutta Antti ei kuult. Emäntä sihahti kipakasti.

- Piru vieköön tuota ukkoo! Ain ko on tarvis häntä, ei uo missään.

Piru ko kuuli nuo sanat, ni kerras sieppas porstuvasta isännän. Lennätti hänet kapakkaan, pani pöyvän taakse istumaan ja sano kapakan isännälle.

- Piä tätä miestä huomiseen asti, ko piispaa pappilas. Pane paras piika häntä koko yöks passaamaan, mie tulen huomenna ja korvaan kulut.

Piru puki piälleen Antin turkin ja lensi takaisin Anttilaan, otti porstuvast joulu-ukon säkin ja mäni tuppaan jakamaan lapsille lahjoja. Lapset lausuit joulurunot ja saivat toivotut lahjat. Sitt alko lystin pito. Joulu-ukko oli milloin harmaa hukka, milloin valkea hevonen. Lapset pakenivat hukalta ja ratsastivat hevosen selässä. Emäntä ko tuli iltalypsyltä, niin taloss mäni sellainen meteli, jott lapset ei huomanneet äitin tuloa, ennen ko hää kutsu kaikki joulupöytään. Peräst iltasen lysti joulupuun ympärillä jatkui niin kauan, ko yks pojista kosketti jalkansa kovasti. Hää näet yritti hypätä penkiltä juoksevan hevosen selkään. Äiti pelästyi ja huudahti.

Voi, voi. Nyt myö emme pääse uamulla joulukirkkoon.

Siihen se lysti loppui. Ei siitä sen enempää. Lapset änniit makaamaan ja joulu-ukko jäi lohduttamaan emäntää.

Jouluaamulla ennen ko kukko lauloi kolmatta kertaa piru ilmestyi kapakkaan, pani Antin turkin naulaan, maksoi

vieraskulut ja mäni tiehensä. Uamulla herätessään emäntä havaitsi, että isäntä ei oltkaan ennää vieressä.

- Katsos peikkosta, se onkin yksinään mänt joulukirkkoon, emäntä ihmetteli. - No mänköön, hyvä näin.

Antti oli siihen aikaan justiin piässyt makkaaman piian avulla ja nousi ylläälle vasta illan tullen. Avasi silmät, katsoi ympärilleen ja ihmetteli.

- Ihan outo paikka. Miten mie tänne jouvuin. Ja miten mie tiält kottiin piäsen. Hyvä jumala, auta nyt minnuu.

Antti pani kiireesti nutun ylleen ja avasi oven.

- Ahaa. Tuttu kapakka ja minun turkkikin on tuossa naulassa ja ei kettään missään, hän höpötti itsekseen ja otti turkin ja läks painamaan kottiin.

Emäntä kotona huolissaan huokailee.

- Voi, voi. Jouluilta hümärtyy ja isäntä ei uo tullut vielä aamukirkosta kottiin. Miss hää lienee. Mikä häll lienee tullut? Ko ei ois mittään tapahtunut! Hyvä jumala, auta nyt Anttia, jott hää pääsis kottii.

Ja sillä samalla hetkellä ovi lensi auki ja isäntä ilmestyi kynnykselle.

- Voi, voi, miss sie olit? emäntä kysyi.

Isäntä seisoi ko pahan teosta kiinni joutunut poika ja sanoi.

Mikä piru lie minut sinne kapakkaan vienyt.

- Mihin kapakkaan? Joulukirkosta suoraan kapakkaan! Eihän tuollaista kummaa uo kukaan vielä kuullutkaan. Onks siull yhtään tolkkuu päässä vai ootko sie ihan hulluksi tullut, emäntä huudahti.

- Olenkos mie ihan totta tullut hulluksi, Antti tuumi ja kysyi sitten lasten kuulumisia.

- No, lapset ovat ihan onnellisia, ko saivat mieluisat lahjat. Ja ko sie olit ekle niin mainio joulu-ukko, niin kekseliäs ja hupaisa. Niinok mikä piru ois...

- Mikä piru, Antti huudahti.

Ja siihen se tarina loppui. Mutta siitä päivästä asti ei Anttilas enää paholaisen nimeä konsanaan mainittu.

Äitinsä kertomaa tarinaa muisteli Irja Niskanen

JOULUMUISTO

Mulle jouluja nyt mieleheni palaa,
kun kynttilätkin tehtiin meillä salaa.
Ei niitä kovin monta tullutkaan
mut' iloa ne tuotti valollaan.

Ol' kuusi pieni pöydäl' seisoen
et' sen vois kevyesti siepaten
sen pistää verhon taakse piilohon
jos joku outo taloon tuliskin.

Kun jouluilta sitten saapuen
se hämärtäen, varjot tummeten
ja tähdet syttyi taivaan avaran
ol' jouluilta silloin riemuinen.

Siitä ensin ikkunat ne tukittiin
viel' ulkopuoleltakin tutkittiin
et' sisään näkynyt ei ensinkään
kuin sisäl' olis ollut pimeää.

Nyt sisäl' kynttilät ne sytytettiin
ja "Enkeli taivaan" ensin veisattiin
ja jouluevankeliumi luettiin
ol' ilo suuri sydämessä niin.

Mä sitten vielä muistelen
myös erään joulun mennehen
ol' silloin sota kauhea
se riehui aivan armotta.

On siitä vuotta kaksitoista
jo kulunut niin monenmoista,
ol' silloin talvi ankara
se monessakin suhteessa.

Sai silloin nälkää, vilua
tuhannet monet kärsiä,
kun ruoka oli loppunut
ja kotikin ol' palanut.

Kaik' silloin ruuaks kelpasi
myös perunoista kuoretkin
ja kaalin lehdet vihreät
jos saanut ois vain runsaammin.

Mut' joulupöytään herkkua
ol' varattuna sellaista
jok' harvinaista silloin ol'
ja siitä moni unelmoi.

Se leipää oli rukiista
niin maultansa suurenmoista
et' sitä ei saata uskoa
ken kokenut ei ole sellaista.

Kun mä ajattelen tässä nyt
mik' on Joulu meillä täällä nyt.
Kuink' onkaan toista laatua
aivan ansiotta saatua.

On kirkon ovet avoinna
ja kellot kaikuin kutsuvat
Jumalan sanaa kuulemaan
ja ylistystä veisaamaan.

Myös radiossa kuulla saa
ihan vapahasti kuunnella,
jos ken vain sitä haluaa
myös jouluevankeliumia.

On jouluruuat niin monenlaiset,
kaikki Herran hyvät antimet maiset
ja kynttilöitäkin runsaasti,
aivan kuusen latvahan asti.

Oi, jospa me aina muistettais kiittää
myös kädet ristihin liittää
Herraa, kaiken hyvän antajaa
meidän murheittemmekin kantajaa.

Örebro 6.12.1953

Arvo Savolainen

Marian matka Inkeristä Suomeen

Vuonna 1909 Inkerin Lempaalassa asuvan Petrovan perheeseen syntyi neljäs lapsi. Elettiin tsaarinvallan aikaa ja tyttö kastettiin evankelisluterilaiseen seurakuntaan nimellä Maria. Aleksandr isä pääsi metsänvartijaksi naapuripitäjään Valkeasaareen ja perhe muutti sinne asumaan. Jo kaksikymmenvuotiaana Maria Tolppa oli kahden lapsen äiti. Anopin ja miniän välit olivat hyvä, ja se helpotti talouden pitoa ja pienten lasten hoitoa. Kollektiivitalouteen siirryttäessä saatiin pitää vain yksi hevonen ja lehmä. Yhdestä lehmästäkin piti luovuttaa maitoa valtiolle. Marin mies Matti Tolppa oli palkkatyöläinen, joten hänen ei tarvinnut siirtyä kolhoosiin. Myöhemmin hän sai paikan kolhoosin kaupasta.

Elettiin sen aikaista vaatimatonta maalaiselämää. Pietariin oli Valkeasaaresta nopea junayhteys ja siellä käytiin asioilla ja myymässä mm. maitoa ja voita. Mutta vainot jatkuivat. Nuoria miehiä katosi eikä heistä saatu mitään tietoa. Myös Matin veljet haettiin kuulusteluihin, joista ei palattu enää kotiin. Jopa sukulaiset ilmiantoivat syyttömiä, koska siitä maksettiin palkkio. Tällä tavoin suuri määrä Inkerin miehiä siirtyi työleireille, aina Siperiaan saakka. Mari muistelee kommunistipäälliköiden kommentteja vangeista.

Ei heitä tarvitse ampua. Kun ei anneta ruokaa, niin kyllä he kuolevat muutenkin. Ja tämä on ihan totta, Mari vakuuttaa.

Myös perheitä siirrettiin pois raja-alueelta. Rajajokea yritettiin kuitenkin käyttää pakotienä. Jotkut onnistuivat, jotkut eivät. Heidän kohtalonsa voi vain arvata. Kahlehdittu elämä ja epävarmuus sekä jatkuva pelko tulevaisuudesta lisäsivät myös alkoholin käyttöä. Vuonna 1934 joulupäivänä Maria synnytti kolmannen lapsensa. Se oli tyttö. Ei kuitenkaan ollut

Lempaalalainen Rännälien perhe Maria Tolpan syntymän aikoihin vuonna 1906 otetussa kuvassa.

enää seurakuntaa, joka olisi hoitanut kasteen. Löydettiin kuitenkin eräs viralta pannut pappi ja kastetoimitus oli salainen. Tyttö sai nimekseen Lahja. Olihan hän joululahja.

Sotavarustelut rajalla alkoivat näkyä. Vainot jatkuivat ja väestöä siirrettiin sisämaahan. Ihmiset olivat pelokkaita. He aavistivat, että on vain ajan kysymys, milloin hekin saavat lähteä. 10.5.1936 oli Tolpan perheen vuoro nousta kuorma-autoon. Valkeasaaren asemalla asukkaat lastattiin härkävaunuihin. Junaan noustessa otettiin passit pois. Matkanteko jatkui 600 kilometriä Leningradista itään Tsherepovetsin kaupunkiin, Rybinksin tekojärven rannalla. Tolpan perhe lastattiin proomuun ja matkaa jatkettiin 40 kilometriä kanaalia pitkin. Määränpää oli vähäinen maalaiskylä Belozesk Valkeaveden saaressa. Lupaukset asunnosta ja työpaikasta osoittautuivat valheeksi. Tulijoiden oli itse lähdettävä etsimään suojaa perheilleen. Matti oli ennen lähtöä Inkeristä myynyt lehmän. Nyt oli rahaa, millä ostaa ruokaa. Jonkin ajan kuluttua hän sai läheiseltä uittotyömaalta vartijan paikan. Mari oli raskaana ja rankan matkan seurauksena synnytys käynnistyi ennen aikojaan. Hän synnytti pienen Lilja-tytön, joka eli kuitenkin vain runsaan vuoden. Perhe oli ostanut lehmän, mutta vaihtoi sen kesällä halpaan hevoseen. Matti yritti suostutella virkamiestä kirjoittamaan heille passit ja suostuttelujen ja kaupanteon jälkeen se onnistui. Perhe lastasi tavaransa kärryille ja lähti pakomatkalle.

Kahdeksankymmentä kilometriä Leningradista on pieni Ljubanin kaupunki, jonka lähellä oli puutavaran keräyspaikka. Matti sai sieltä työtä ja perhe päätti jäädä sinne, kun tiedettiin, ettei sitä lähemmäksi Leningradia ollut pääsyä. Jonkin ajan kuluttua Matti sai paikan kaupungista sairaalan talonmiehenä ja perhe muutti sinne. Mari pääsi asemaravintolaan töihin ja sieltä hän sai aina mukanaan ylimääräisiä annoksia kotiin. Ravintolaelämä ei Maria viehättänyt ja jonkin ajan kuluttua hänen onnistui päästä sairaalaan apulaiseksi. Olosuhteisiin nähden elämä Ljubanissa alkoi sujua kohtalaisesti. Yritettiin säilyttää toivo paremmasta. Isommat lapset olivat koulussa ja Lahja lastentarhassa.

Kun sota alkoi 22.6.1941, Matin ei tarvinnut lähteä rintamalle. Katsottiin, että hän palvelee työssään sotavoimia, koska hän kyyditsi asemalta sairaita sairaalaan ja myös haavoittuneita. Kun sairaalassa ruumiinavauksia tekevä lääkäri tarvitsi apulaista, Maria rohkaisi mielensä ja ryhtyi lääkärin apulaiseksi. Työstä maksettiin hyvin. Rintaman edetessä kaupunki jäi saksalaisten valtaan.

Evakkomatkalle Suomeen inkeriläiset keräsivät mukaan se, mitä jaksoivat mukanan kantaa.

Laivat kuljettivat Virosta Suomeen yli 63 000 inkeriläistä evakkoa.

Suomeen

Kun Neuvostoliitto teki vastahyökkäyksen ja Saksa alkoi perääntyä, inkerinsuomalaisille tarjottiin mahdollisuutta lähteä Suomeen evakkoon. Myös Tolpan perhe oli taas lähdössä pakomatkalle. Perheen tytär Irja oli kuitenkin haettu mummon ja tätien hoivaan Leningradin lähelle ja perhe joutui lähtemään evakkomatkalle vajaalukuisena. Tie kulki Viron kautta Suomeen. Sijoituspaikaksi tuli Juupajoki, josta Matti sai muonamiehen paikan. Muuten asiat olisivat olleet hyvin, mutta Irjasta ei kukaan tietänyt mitään.

Sodan jälkeen monet inkeriläiset palasivat takaisin Neuvostoliittoon, mutta Petrovan sisarukset eivät halunneet. Jämsänkosken takametsistä löytyi savotta, josta tuli seuraavaksi talveksi koti ja työpaikka perheelle. Matti oli kämpällä talonmiehenä, Mari emäntänä. Vuonna 1945 Matti Tolppa sai työpaikan Jämsänkosken paperitehtaalta. Mari meni tehtaan omistamalle tilalle karjakon apulaiseksi. Kesällä kuitenkin perheen tytär Lahja sairastui aivokalvontulehdukseen ja kuoli. Hänet haudattiin Jämsänkosken hautausmaalle.

Vuonna 1952 merkitsi käännekohtaa Tolppien elämässä. Illallisaikaan asuntoon tuli vieras mies, joka esitteli itsensä Neuvostoliiton edustajaksi.

Te olette ollut Neuvostoliiton vastaisessa työssä,˙ vartioimassa oman maanne kansalaisia. Teidän on tultava Helsinkiin kuulusteluja varten. Mies puhui venäjää ja hänellä oli mukanaan nimiluettelot henkilötietoineen ja perheenjäsenineen. Vaimo teki miehelleen vähän evästä, kun tämä lähti Vilppulaan menevään linja-autoon. Se oli viimeinen Matin ja Marin yhteinen hetki. Matin oli nähty nousevan kahden vartijan saattamana Moskovan junaan Helsingin rautatieasemalla. Mari oli nyt yksin. Poikakin oli muuttanut nuoren vaimonsa kanssa omaan kotiin.

Mari ryhtyi etsimään tytärtään Irjaa, mutta kohtasi vaikeuksia. SPR ja Pelastusarmeija eivät tehneet etsintöjä Neuvostoliitossa. Mari lähti inkeriläisten

Uutisia Inkerinmaalta ja Virosta

Inkerin päivien laaja ohjelma

Koska inkerinsuomalaisilla ei ole omaa kansallisjuhlaansa usein Inkerin nimipäivää (5.10.) pidetään yleisenä juhlana. Ainakin viime vuosina Inkerin Liitto on aina järjestänyt juhlatilaisuuksia sen johdosta. Tänä vuonna tilaisuudet muuttuivat kokonaiseksi juhlaviikoksi. Se alkoi 30.9., kun lapsille järjestettiin bussikierrokset Kelttoon ja Toksovaan.

4. lokakuuta Pietarin Suomen instituutissa oli Vadim Musajevin uuden kirjan esittely. Inkerinsuomalaisten historian tutkija on valmistanut entistä laajemman kirjan nimeltä "Inkerinmaan poliittinen historia 1800-luvun lopulla - 1900-luvulla". Juhlaohjelmaan sisältyivät myös luennot, esitykset, kyykkä- ja jalkapallotumaukset. Täydelliset festivaalit päättyivät isoon konserttiin 7. lokakuuta. Uskomatonta, mutta totta se on, että juhlatilaisuuksien kustannukset maksoi Pietarin kaupunki, merkkinä Inkerin liiton ja kaupungin viranomaisten välisten suhteiden paranemisesta.

Palvelutalojen koulutus

Inkerinsuomalaisten tukiprojektin koulutustoiminta ulottuu osittain myös vanhusten huoltoalaan. Kauan odotettu vanhusten palvelutalojen henkilöstön koulutus on alkanut Hatsinan suomalaisessa monitoimikeskuksessa 1.10. Koulutus koostuu kuudesta viikon pituisesta jaksosta ja sillä hyvin seikkaperäisesti käsitellään, miten voidaan parantaa palvelua joka laitoksessamme. Koulutuksen yhteiseen tilaisuuteen (1. ja 2.10.) tuli 25 työntekijää, sitten työryhmä siirtyi kahdeksi päiväksi Tervolan Maria-kotiin. Koulutusta järjestää työministeriön tarjouskilpailun voittanut Jyväskylän ammattikorkeakoulu (projektipäällikkö Kaija Viitala).

Eläkeläisten matkat

Suomalainen Voluntate ry on ollut hyvässä yhteistyössä Inkerin Liiton kanssa jo vuosia. Kansalaisjärjestö (pj Pekka Piippo) järjesti Hatsinassa ompelukurssia, piti lasten kesäleirin Suomessa inkeriläisille viime kesänä, lokakuussa se on toteuttanut vielä yhden ajatuksensa. 9.-10.10. Voluntaten saamalla rahoituksella pidettiin Inkerin kiertuematkat Liteinin vanhusten palvelupisteen asiakkaille. Tiistaipäivänä 20 vanhusta kävi Hatsinassa ja mielenkiintoinen kiertoajelu päättyi monitoimiksekuksen saunaan. Keskiviikkona 20-hengen ryhmä vieraili Tyrössä. Monille vanhuksille käynnit merkitsivät myös paluuta kotiseudulleen.

Mietteitä ääneen

Menetetystä omaisuudesta poliittisten vainojen uhri Venäjällä voi saada korvauksena korkeintaan 100 miniimipalkan määrää (mps:ta), mps on lain säätämä laskelmayksikkö, eikä mikään reaalipalkka. Tällä hetkellä se on vain 84 ruplaa mutta nousee ensi vuoden alussa 300 ruplaan. Loogisesti ajatteleva lukija arvaa, että korvauskin poliittisten vainojen uhrille kasvaa silloin vastaavasti. Mutta väärässä hän on, kun kyseessä on Venäjän lainsäädäntö, duuma on jo hyväksynyt

uuden lain, jonka mukaan maksimikorvaus menetetystä omaisuudesta on 10 000 ruplaa (2 200 markkaa), se on nyt inkerinsuomalaisen kaikkien murheiden ja menetyksien pysyvä hinta.

Lokakuussa presidentin ukaasilla Venäjältä lakkautettiin kansallisuus-, siirtolaisuus- ja federaatioasiainministeriö. Sen tehtävät jaettiin sisäasiain- ja ulkoasiainministeriöiden välillä. Joko siis maassamme kansallisuusongelmat on jo ratkaistu niin kuin se oli neuvostoaikana tai miliisit ovat alan parhaita asiantuntijoita.

Helsingissä yhä useammin kuuluu kaduilla venäjä. Tilastokin toteaa, että 25 000 Suomeen viime vuosina muuttaneesta "inkeriläisistä" puolet asuvat pääkaupunkiseudulla. Arvaan, että 15 000 niistä puhuu venäjää äidinkielenä. Ruotsia äidinkieleksi Helsingissä ilmoittaa alle 5 000 ihmistä. Niinpä Helsingissä käytännössä toiseksi suurin kieli on venäjä.

Matkapalveluja inkeriläisten voimin

Monet inkerinsuomalaiset ovat jollakin tavalla mukana matkapalveluissa, joskus ne järjestyvät Inkerin Liitonkin kautta. Jäsenistössämme on kokeneita vanhan Intouristin ihmisiä, alan yrittäjiä, taitavia oppaita, linja-autojen kuljettajia sekä niitä, jotka ovat kiinnostuneet vieraiden palvelusta.

Nyt Inkerinsuomalaisten tukiprojektin varoilla on tarkoitus järjestää yhdistyksen tarjoamat matkailupalvelut vakituisesti Hatsinan suomalaisen monitoimikeskuksen pohjalla. Vastaava koulutus- ja järjestämishanke on alkanut Hatsinassa ensimmäisellä koulutusjaksolla 18.10., sen vetäjänä on Itä-Suomen matkailun kehitys oy (aluepäällikkö Matti Aira). Kahtena koulutuspäivänä mukana oli 22 asiasta kiinnostunutta osallistujaa. Osahanke päättyy ensi vuonna ja siihen sisältyvät liiketoimintasuunntelmien valmistelu sekä tutustumismatka Suomeen.

Helkavirret kirkon holvissa

16. lokakuuta Kelton luterilaisessa kirkossa Saimi Tikkanen Suomesta esitti E. Leinon ja P. Saarikosken runoja. Kuulijoita vetäneen ohjelman nimi oli "Helkavirret" ja se sisälsi suomalaisen runouden helmiä.

Kirkolliskokous Keltossa

Inkerin kirkon sääntömääräinen kirkolliskokous pidettiin tänä vuonna 19.-20. lokakuuta Keltossa. Kirkon 67 seurakuntaa oli edustettu piispa A. Kuukaupin johtaman kirkon pääelimen foorumissa. Kokouksessa muun muuassa päätettiin, että kirkon koulutuskeskus saa uuden nimen, tästä alkaen se on Inkerin kirkon teologinen instituutti, tietenkin koululaitos on säilyttänyt S. J. Laurikkalan nimensä.

Vanhusten palvelu alkanut

Hatsinan suomalaisessa monitoimikeskuksessa (joht. Mirja Vypiralenko) on 24. lokakuuta juhlallisesti alkanut vanhusten palvelutoiminta. Keskuksen kellaritiloihin yhteistyössä kaupungin sosiaaliturvaviraston kanssa ja sen varoilla järjestetään vanhusten päiväpalvelupiste. Alussa kaupunki maksaa 3 palkkaa,

myöntää elintarvikkeitä ja pesuaineita paikallisten normien mukaan. Jo tässä vaiheessa keskuksesta on saatavissa lämmintä ruokaa, saunomis- ja pesupalvelut. On tarkoitus tehdä työtä seurakunnan diakonian kanssa. Keskus tulee palvelemaan ei ainoastaan paikallisia inkerinsuomalaisia vaan myös muitakin apua tarvitsevia hatsinalaisia. 26.10. vasta syntyneessä palvelupisteessä kävi Leningradin alueen varakuvernööri ruotsalaisine vanhusten huollon delegaatioineen. Alusta alkaen palvelupiste on ryhtynyt verkostoutumaan.

Vuosisadan verran suomalaista kevyttä musiikkia Pietarissa

Kaikille tiedoksi: ensimmäinen suomalainen musiikkilevy valmistettiin Pietarissa v. 1901 ja siinä oli äänitetty Mooses Putron johtaman Pieratin suomalaisen musiikkiseuran hengellisiä lauluja. 24.-26.10. sen kunniaksi Pietarin Suomen instituutti (joht. Jarmo Nironen) piti tapahtumien sarjan, joka huipentui lauantai-iltana 26. lokakuuta erinomaiseen suomalaisen kevyen musiikin konserttiin Moskovski piirin kulttuurikeskuksessa.

Suomalaisen juhlaorkesterin säestyksellä Eija Ahvo ja Kaj Hyttinen esittivät 20. vuosisadan suosittuja suomalaisia lauluja, jotka saivat vastakaikua joka läsnäolijan (niistä puolet inkeriläisiä) sydämestä. Musiikki ilahdutti ja jopa tansitti yleisöä, mutta valitettavasti niin pitkälle ei päästy, tassilavaa puuttui.

Muistotilaisuuksia

30. lokakuuta Venäjällä on poliittisiin vainoihin menehtyneiden muistopäivä. Tilaisuudet sen johdosta järjestettiin Pietarin keskustassa olevalla muistokivellä sekä Levashovossa. Hiljaisuudessa satoja ihmisiä osoittivat kunnia uhreille, he muistavat eivätkä anna valtiovallalle rikoksia anteeksi.

Kansainvälisen saappaanheittoliiton johtoa Pietarissa

Pietarin edustajat osallistuivat viime kesänä Viljandissa pidettyyn saappaanheiton MM-kisoihin ja ensimmäistä kertaa elämässään saapasta heittänyt Valeri Koivanen menestyi kisoissa hyvin. Tästä kimmokkeen saaneena kansainvälisen saappaanheittoliiton toiminnanjohtaja Esa Kokkonen ja Viljandin seuran varapuheenjohtaja Valeri Luukka matkustivat Pietariin tavoitteenaan tämän suomalaisen kansallisen voima- ja taitolajin laajempi harrastus myös Inkerinmaan suomalaisten parissa.

Tapaamisen yhteydessä sovittiin ensi vuoden toukokuussa pidettävästä saappaanheittokilpailusta Hatsinassa. Suomen, Pietarin IL:n ja VIL:n ystävyystapaamisen järjestelyissä avustaa myös hiljattain valmistunut ja toimintansa aloittanut Hatsinan monitoimikeskus.

Tuleva urheilutapahtuma on yksi konkreettinen ja todellinen askel eteenpäin toukokuussa Karjalassa pidetyn Inkeriliittojen yhteistyökonferenssin jälkeen, jossa keskusteltiin mm entistä tiiviimmästä liittojen välisestä yhteistyöstä kulttuurin ja urheilun alalla. Samaa nopeaa sanoista tekoihin pääsemistä todistavat myös viime kuussa Inkerin päivänä Itä-Virumaan seuran ja Inkerin Liiton välillä solmittu kulttuuriyhteistyösopimus ja kevääksi suunniteltava urheilukilpailu Inkerin pääkaupungissa Hatsinassa. (INKERI)

Inkeri-liiton syyskokous

Suomen Inkeri-liitto piti sääntömääräisen syyskokouksensa Karjala-talon Inkerikodissa. Kokouksessa hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2002. Toimintasuunnitelmaan on kirjattu, että Inkeri-liitto entiseen tapaan toimii keskusjärjestönä jäsenyhdistyksille ja henkilöjäsenille, julkaisee Inkeriläisten viesti -lehteä, järjestää perinteiset kesäjuhlat Suomessa. Uutta tällä kertaa kokouksessa oli se, että 11 vuotta liiton puheenjohtajana toiminut **Keijo Korkka** jätti puheenjohtajuutensa kiittäen kaikkia yhteistyöstä ja toivottaen viisautta ja sopua asioiden eteenpäin viemisessä, muistuttaen, että "kaikki me olemme yhdessä veneessä" ja tuli valituksi hallituksen jäseneksi turkulaisen erovuorossa olleen **Paavo Pesosen** tilalle. Muut erovuoroiset jäsenet espoolainen **Viktor Hyyrönen** ja hyvinkääläinen **Toini Põllänen** sekä varajäsen **Annikki Kelo** saavat jatkaa hallituksessa. Hallituksen uudeksi jäseneksi valittiin **Viktor Kaipiainen** Inkeri-liittoon vasta hyväksytystä Tampereen jäsenjärjestöstä.

Uudeksi Inkeri-liiton puheenjohtajaksi kokous valitsi **Toivo Ihon**. Hän sanojensa mukaan edustaa ensimmäistä Suomeen tulleiden inkeriläisten aaltoa, hänen isänsä **Aapo Iho** oli opettajana Toksovan Hepojärven rannalla. Molemmat vanhemmat tulivat Suomeen pakolaisina Inkerinmaalta 20-luvulla.

Toivo Iho on syntynyt Vetelissä Pohjanmaalla vuonna 1935, koulutukseltaan juristi, toiminut pankkimaailmassa, viimeksi Suomen kiinteistöpankin toimitusjohtajana.

- Sekä isä, että äiti olivat opettajia, Toivo kertoo, he kävivät Kolppanan seminaaria Inkerissä, sitten pakenivat Suomeen vuonna 1922. Isä tuli ensin Laatokkaa myöten hiihtäen ja sitten kävi hakemassa äidin kahden lapsensa kanssa salateitse. Silloin oli Suomessa opettajapaikkoja auki ja ratkaisun asettua Pohjanmaalle teki äiti periaatteella – mahdollisimman kauas Venäjästä, siitä johtuu, että sukumme on ollut Pohjanmaalla.

Kysymykseeni, tunnetko itsesi inkeriläiseksi, Toivo Iho vastaa: - Jos tuo pitää määritellä, niin tunnen itseni pohjalaiseksi, jolla on inkeriläiset juuret. Vanhempani puhuivat kirjakieltä, jota opettivat minullekin, voi tietenkin sanoa, että kotimurteenani on Vetelin murre, jota osaan. Inkeri minulle on ollut lähinnä ihastuksen ja ihmettelyn kohde, mutta eipä semmoiseen osaa kaivata, jossa ei ole ollut itse. Vanhempani eivät milloinkaan halunneet mitenkään peitellä tai salailla tätä inkeriläisyyttään, päinvastoin, he toivat sen esille ja esiintyivät myöskin näissä merkeissä paljon julkisuudessa. Kun kysyin, oletko valmis kantamaan tätä vaativaa ja raskasta puheenjohtajan taakkaa, vastavalittu tuore Suomen Inkeri-liiton puheenjohtaja Toivo Iho vastasi: - Kun on kerran suostunut, niin on pakko! Kokousta hän kiitti luottamuksesta ja lupasi yrittää parhaansa.

Uuteen eurovaluuttaan siirryttäessä kokous hyväksyi ensi vuoden jäsenmaksut euroissa, nyt ne ovat vuodelle 2002 jäsenyhdistyksen jäseneltä – 2 euroa, henkilöjäseneltä – 5 euroa ja kannattavalta jäseneltä – 17 euroa.

Kokousväkeä istuntojen jälkeen kahvitti ja kestitti kaalipiirakoilla ahkera ja näppärä emäntäväki. Kiitos heille!

Toivo Tupin

Tapahtumakalenteri

Helsingin seudun Inkeri-seura ry
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Vihtori Hyyrönen, puh./ fax 09-888 2709 ja 050-301 9140

Inkerikuoro
Inkerikuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 16.45-18.30 Inkerikodissa.
Uudet laulajat suorittavat koelaulun harjoitusiltana. Kuoroa johtaa Julia Hyyrönen. Tervetuloa!

Seukot Inkerikodissa

Tiedustelut Pirkko Huurto, puh. 09-783 391.

Turun seudun Inkeri-seura ry kummitoimikunta
Hyvää Joulua ja Onnellista alkavaa EURO-vuotta! Kiitos kaikille sukankutojille ja matkoilla olleille!
Kevään matkat Inkeriin:
Huhtikuussa Pietari P.Marian kirkon vihkiäiset päivämäärä avoin
24 - 27.5 Inkerinmaa ja Pietari
Keväällä myös Viipurin matkoja.
Soittele Marja-Liisa Salminen p.02-2581621 tai 0503634231
email :mlsalminen@luukku.com
Postiosoite: Kaistarranta 16, 20900 Turku.

Lahden seudun Inkeri-seura ry
Rakkaat kerhohlaiset ja mein´muakkoiset!

26.12. Joulujuhla klo 14.00
Kupittaan seurakuntukoti.
Marja-Liisa Salminen,
puh. 02-258 1621; 050-363 4231
Osoite: Kaistarranta 16, 20900 Turku

Tammikuun kokous 14.1.02 klo 18, Ojaloilla, Mustakalliontei 32.
Helmikuu, kevätkokous, srk, 11.2.02 klo 18 - 20
Maaliskuun kokous, srk, 11.3.02 klo 18 - 20
Huhtikuun kokous, srk, 8.4.02 klo 18 - 20
Toukokuun kokous, srk, 13.5.02 klo 18 - 20.

Inkerikeskus

Luento: Talvijuhlat Inkerissä. 23.1.02 klo 12. Luennoitsija Lilja Kuivanen.

Joukostamme poistuneita

Pekka Susi
synt. 19.4.1911 Venjoella
kuoli 4.6.1997 Helsingborgissa

Sulo Turvikas
synt. 23.11.1921 Bulkovalla
kuoli 22.8.1999 Helsingborgissa

Eva Turvikas
synt. 8.8.1921 Inkerissä
kuoli 15.5.1998 Helsingborgissa

Anna Paakkonen
synt. 15.9.1908 Skuoritsassa, Peräjürven kylässä
kuoli 23.10.2000 Helsingborgissa

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 100 mk
Aapo Iho
Hietajyvä, 20 mk
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 15 mk
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 85 mk
Pelastunut albumi, 130 mk
Ensimmäinen kevät, 100 mk
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 60 mk
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 150 mk
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 300 mk
Heikki Roiko-Jokela
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 150 mk
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 100 mk
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 30 mk
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 70 mk
Maria Luukan laulut ja loitsut, 40 mk
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I, 100 mk
Antti Kivekäs II, 100 mk
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 200 mk
Leino Hassinen
Idän uusi aamu, 140 mk
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa 130 mk
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan 130 mk
Sverigesingermanländarnas historia
140 mk
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille 25 mk
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle 35 mk

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 15 mk
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 15 mk
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 55 mk

Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 70 mk
Inkerin kartta
vuodelta 1849 (saksankielinen), 50 mk
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 60 mk
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri
vuodelta 1993, 60 mk

Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko
marmorijalustalla 110 mk
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 35 mk
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 60 mk

Adressi
surunvalitteluun , 40 mk

Tilaukuut Inkurikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta:

Flink-Mäkilä Inkerin lasten oppikirja 50 mk
Miettinen, H, Kohtalontie, 50 mk
Miettinen-Joganson, Petettyjen toiveiden maa, 100 mk
Monahof, A, Kärsimyksen pyhät kyyneleet, 100 mk
Sava-Miettinen, Liljan kuva kutsuu 100 mk
Tilaukset puh. 09-8792632/Piironen tai 870 1105. Osoite: Inkerin kulttuuriseura, Hämeentie 103, 00550 Helsinki